

האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים

דין-חשבון שנת תשס"ג 2002/2003

מוגש מטעם מועצת האקדמיה לאספה הכללית
של האקדמיה לפי סעיף 11 לחוק
האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים
תשכ"א/1961

15 2961

נשיא האקדמיה

התוכן

מבוא

5	ייסודה של האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים
7	חברי האקדמיה
13	נושאי משרות בעבר ובהווה
15	רשימת מקבלי הפרסים וציוני הכבוד תשס"ג

דו"ח פעילות

1. הפעילות המדעית

17	1.1 פעילות מועצת האקדמיה והאספה הכללית
18	1.2 מדיניות מדע
18	1.3 הפורום לתשתיות לאומיות למחקר ולפיתוח (תל"ם)
19	1.4 הקרן הלאומית למדע
20	1.5 תכנית ביכורה
21	1.6 חקר גנום האדם
22	1.7 קרינת סינכרוטרון
22	1.8 פיזיקה של אנרגיות גבוהות
22	1.9 חקר הסובב
22	1.10 קרן בת-שבע דה רוטשילד לקידום המדע בישראל
23	1.11 האוספים הלאומיים במדעי הטבע
23	1.12 מלגות, מענקים ופרסים

2. הרצאות ואירועים בבית האקדמיה

3. קשרים בין-לאומיים

28	3.1 קשרי מדע עם ארצות ועם אקדמיות למדעים
33	3.2 קשרים עם מוסדות בין-לאומיים

4. הוצאת הספרים והפעילות במדעי הרוח

38	4.1 הוצאת הספרים
39	4.2 המפעלים במדעי הרוח

5. תקציב האקדמיה

6. נספחים

43	6.1 חוק האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים
45	6.2 תקנון האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים
49	6.3 חברים שנפטרו
53	6.4 ועדות האקדמיה
55	6.5 נציגות בגופים ובמוסדות
56	6.6 רשימת פרסומי האקדמיה

העורכת ד"ר לאה צבעוני

האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים
כיכר אלברט איינשטיין, טלביה, ירושלים 91040
טלפון 02-5676222, פקסימיליה 02-5676242
דואר אלקטרוני: [tizivoni@academy.ac.il](mailto:tzivoni@academy.ac.il)
אינטרנט: www.academy.ac.il

עיצוב, סדר והפקה: אמיתי עיצוב והפקה 02-6512233

ייסודה של האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים

בראשית שנות החמישים החלו לדון במשרד החינוך והתרבות על אפשרות הקמתן של שתי אקדמיות: האחת למדעי הרוח והאחרת למדעי הטבע. בשנת 1955 הוקמה ועדה בראשותו של שר החינוך, פרופ' בן-ציון דינור, ובהשתתפותם של אחדים מבכירי המדענים, והיא דנה בהצעות להקמת האקדמיות. הוועדה המליצה לפני הממשלה לפתוח בצעדים לקראת הקמתה של 'פרה-אקדמיה'. הממשלה קיבלה את ההצעה, אולם ההתנגדות שהתעוררה בכנסת הביאה לגניזתה. באותה השנה פנתה משפחת ון ליר לממשלת ישראל והציעה להקים בירושלים 'מרכז לקידום התרבות' שישמש מקום מפגש לאנשי מדע, לאנשי רוח, להוגי דעות ולאנשי אמנות. ההצעה נידונה בממשלה בדצמבר 1955 ואושרה. בהחלטה נאמר ש'המרכז לקידום התרבות יאכסן את האקדמיה ללשון העברית ואת האקדמיות (העתידות לקום) למדעי רוח וטבע ולאמנויות ומטרתן תהיה 'ריכוז הישגי המחקר האקדמי הגבוה'. בעקבות ההחלטה הקצתה הממשלה את חלקת הקרקע שעליה עומדים היום האקדמיה למדעים ומוסד ון ליר. ואולם, עקב ההסתייגויות שנתעוררו באותה התקופה מהקמת האקדמיה שינתה הממשלה את החלטתה, ובנוסח המתוקן של ההחלטה מ-8 במרס 1956 הושמט הסעיף הקובע כי המרכז יאכסן את האקדמיות הלאומיות.

על אף נסיגתה של הממשלה מהחלטתה הראשונה נמשכו המאמצים להקים את האקדמיה. בראש היוזמים עמד פרופ' אהרן קציר. הוא הציג לפני דוד בן-גוריון את תכניתו להקים שתי אקדמיות, שתפקידן יהיה, בין השאר, לרכז את הדגולים שבין אנשי הרוח, המלומדים, המדענים והאמנים בישראל; להשתתף בתכנון המדעי-הלאומי של פיתוח הארץ; לייצג את ישראל בפורום של המדע הבין-לאומי; לקיים מגע מתמיד עם הגופים המקבילים בחוץ-לארץ; לקיים פעולות אחרות בעלות אופי אקדמי או חינוכי. דוד בן-גוריון נתן את ברכתו להצעה.

לאחר פגישת הכנה של פרופ' אהרן קציר עם רקטור האוניברסיטה העברית ונשיא הטכניון, שנדונו בה הצעותיו של קציר, זימן דוד בן-גוריון ב-28 בנובמבר 1957 דיון בפורום רחב כדי ללבן את הבעיות הכרוכות בייסוד האקדמיה. בדיון השתתפו גם שר החינוך והתרבות דאז, זלמן ארן, שר החינוך לשעבר, פרופ' בן-ציון דינור, ופרופסורים מן המוסדות להשכלה גבוהה. הדיון נסב על אופייה של האקדמיה ועל תפקידיה, וגם הובאו נימוקים בעד ונגד הקמתה. בסיכום הדיון הוחלט על הקמת ועדה מכינה לקראת הקמת האקדמיה, אף כי נשארו בעינם חילוקי הדעות וההיסוסים בקרב משתתפי הדיון בקשר להקמתו של מוסד מעין אקדמיה.

ביוני 1958 נתמנתה ועדה שמתפקידה היה להציע רשימת מועמדים לוועדה המכינה. ועדה זו חרגה מן התפקיד שהוטל עליה והכינה גם טיוטה של הצעת החלטה בדבר הקמת 'בית ועד' או 'אקדמיה'. באוקטובר 1958 הגיש שר החינוך והתרבות את ההצעה לפני הממשלה, והיא אושרה ב-9 בנובמבר 1958. לפי ההצעה ייפתה הממשלה את כוחם של ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות למנות ועד מכין להקמת 'בית ועד' (אקדמיה) למדעי הרוח והטבע, שישבו בו אנשי המדע הדגולים במדינה. ב-17 בדצמבר 1958 פנה דוד בן-גוריון אל אנשי המדע והרוח שהוועדה המליצה עליהם והזמינם לשמש חברים בוועדה המכינה להקמת האקדמיה.

החטיבה למדעי הטבע

שנת בחירה		
תשכ"ד/1964	פרופסור למתמטיקה, האוניברסיטה העברית בירושלים	אגמון, שמואל
תש"ן/1990	פרופסור לפיזיקה, אוניברסיטת תל-אביב	אהרונוב, יקיר
תשנ"ז/1997	פרופסור למתמטיקה, אוניברסיטת תל-אביב	אלון, נוגה
תשס"ב/2002	פרופסור לפיזיקה, מכון ויצמן למדע, רחובות	אמרי, יוסף
תש"ן/1990	פרופסור לאימונולוגיה כימית, מכון ויצמן למדע, רחובות	ארנון, רות
תשנ"ג/1993	פרופסור לביוכימיה חקלאית, האוניברסיטה העברית בירושלים	בירק, יהודית
תש"ס/2000	פרופסור לגאופיזיקה, אוניברסיטת תל-אביב	בן-אברהם, צבי
תשנ"ז/1997	פרופסור לפיזיקה, האוניברסיטה העברית בירושלים	בקנשטיין, יעקב
תשס"ב/2002	פרופסור למתמטיקה, אוניברסיטת תל-אביב	ברנשטיין, יוסף
תשנ"ט/1999	פרופסור לגנטיקה מולקולרית, מכון ויצמן למדע, רחובות	גרונר, יורם
תשנ"ח/1998	פרופסור לנוירוביולוגיה, מכון ויצמן למדע, רחובות	גרינולד, עמירם
תש"ך/1959	פרופסור-מכון למתמטיקה, מכון ויצמן למדע, רחובות	דבורצקי, אריה
תשמ"ב/1982	פרופסור-מכון לכימיה פיזיקלית, מכון ויצמן למדע, רחובות	דוסטרובסקי, ישראל
תשל"ח/1978	פרופסור לפיזיקה, מכון ויצמן למדע, רחובות	הורי, חיים
תש"ס/2000	פרופסור לביוכימיה, הטכניון מכון טכנולוגי לישראל, חיפה	הרשקו, אברהם
תשס"ב/2002	פרופסור לכימיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	וילנר, איתמר

אלה חברי הוועדה המכינה:

שאל אדלר, אריה דבורצקי, ברנרד צונדק, יואל רקח, אפרים א' אורבך, בן-ציון דינור, נפתלי ה' טור-סיני, ליאון מאיר, יעקב פולוצקי, נתן רוטנשטרייך, גרשם שלום, פרנץ אולנדורף, נתן רוזן, מרכוס רינר, יצחק ברנבלום, אהרן קציר

חברי כבוד:

חנוך אלבק, מרטין בובר, יצחק פ' בער, שמואל ה' ברגמן, משה צ' סגל, יחזקאל קויפמן

מתפקידה של הוועדה המכינה היה לעבד תקנון ל'בית הוועד'. ואמנם בישיבתה הראשונה של הוועדה, ב-6 בינואר 1959, נקבעה ועדה להצעת תקנון. הצעת התקנון עובדה במהלך שישה חודשים וב-12 ביולי 1959 אישרה אותה מליאת הוועדה המכינה. תקנון זה היה 'תקנון האקדמיה הלאומית למדעים', והוא אושר בממשלה ב-13 בספטמבר 1959. כך נוסדה האקדמיה למעשה ונתאפשר לה להתחיל בפעילותה. ב-27 בדצמבר 1959 נתכנסה הוועדה המכינה בראשותו של מרטין בובר והכריזה על הקמת האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים. חבריה הראשונים היו חברי הוועדה המכינה.

ב-23 בפברואר 1960 התקיימה ישיבתה הראשונה של האספה הכללית של האקדמיה בהשתתפות ראש הממשלה דאז, דוד בן-גוריון, יושב-הראש, ובאספה זו נבחרו פרופ' מרטין בובר לנשיא האקדמיה ופרופ' אהרן קציר לסגן הנשיא.

נשאר עוד לעגן את מעמדה של האקדמיה הלאומית למדעים בחוק המדינה. ועדת השרים לענייני חקיקה הכינה בשיתוף עם חברי האקדמיה, הפרופסורים אהרן קציר וגרשם שלום, הצעת חוק לאקדמיה. ב-14 ביוני 1961 אישרה הכנסת את 'חוק האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים תשכ"א/1961'.

במרס 1962 נתפרסם ברשומות 'תקנון האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים', לאחר שהאספה הכללית של האקדמיה אישרה אותו.

אלה מטרות האקדמיה ותפקידיה*:

1. לרכז בתוכה כחברים מטובי אישי המדע תושבי ישראל;
2. לטפח ולקדם פעילות מדעית;
3. לייעץ לממשלה בפעולות הנוגעות למחקר ולתכנון מדעי בעלי חשיבות לאומית;
4. לקיים מגע עם גופים מקבילים בחוץ-לארץ;
5. לפעול בייצוג המדע הישראלי במוסדות ובכינוסים בין-לאומיים, מתוך תיאום עם מוסדות המדינה;
6. לפרסם כתבים שיש בהם כדי לקדם את המדע;
7. לעסוק בכל פעילות אחרת שיש בה כדי לשמש את המטרות האמורות.

* על-פי חוק האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים תשכ"א/1961.

1974/ד'תשל"ד	פרופסור למתמטיקה, האוניברסיטה העברית בירושלים	פורסטנברג, הלל
1978/ח'תשל"ח	פרופסור למתמטיקה, אוניברסיטת תל-אביב	פיאטצקי-שפירו, איליה
1977/ז'תשל"ז	פרופסור לביולוגיה של התא, מכון ויצמן למדע, רחובות	פלדמן, מיכאל
2001/א'תשס"א	פרופסור למתמטיקה שימושית, מכון ויצמן למדע, רחובות	פנואלי, אמיר
1991/ב'תשנ"ב	פרופסור לפיזיקה שימושית	פרומן, דב
1960/ד'תש"ך	פרופסור-מכון לביופיזיקה, מכון ויצמן למדע, רחובות	קציר, אפרים
1982/ב'תשמ"ב	פרופסור למתמטיקה, האוניברסיטה העברית בירושלים	רבין, מיכאל
1980/ס'תש"ס	פרופסור לרפואה פנימית, בית-הספר לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה	שטיין, יחזקאל
1987/ז'תשמ"ז	פרופסור לכימיה פיזיקלית, מכון ויצמן למדע, רחובות	שטיינברג, יצחק צבי
1994/ה'תשנ"ה	פרופסור לפיזיקה תאורתית ושימושית, מכון ויצמן למדע, רחובות	שטריקמן, שמואל
1996/ו'תשנ"ו	פרופסור-מחקר להנדסת חומרים, הטכניון מכון טכנולוגי לישראל, חיפה	שכטמן, דן
1988/ח'תשמ"ח	פרופסור למתמטיקה, האוניברסיטה העברית בירושלים	שלח, שהרן
1998/ח'תשנ"ח	פרופסור למתמטיקה שימושית, מכון ויצמן למדע, רחובות	שמיר, עדי
1992/ב'תשנ"ב	פרופסור לביולוגיה מולקולרית, מכון ויצמן למדע, רחובות	שרון, נתן
1984/ד'תשמ"ד	פרופסור-מחקר להנדסה כימית, הטכניון מכון טכנולוגי לישראל, חיפה	תדמור, זאב
1963/ג'תשכ"ג	פרופסור לפיזיקה גרעינית, מכון ויצמן למדע, רחובות	תלמי, יגאל

תשמ"ח/1988	פרופסור לביופיזיקה, מכון ויצמן למדע, רחובות	וילצ'יק, מאיר
תשמ"א/1981	פרופסור-מחקר להנדסת חשמל, הטכניון מכון טכנולוגי לישראל, חיפה	זיו, יעקב
תשנ"ג/1993	פרופסור-מחקר להנדסת חשמל, הטכניון מכון טכנולוגי לישראל, חיפה	זכאי, משה
תשס"א/2001	פרופסור לרפואה המרכז הרפואה ע"ש שיבא	זליגסון, אורי
תשל"ו/1975	פרופסור לביולוגיה, מכון ויצמן למדע, רחובות	זקס, ליאו
תשנ"ח/1998	פרופסור לביוטכנולוגיה חקלאית, האוניברסיטה העברית בירושלים	חת, אילן
תש"ס/2000	פרופסור לביולוגיה מבנית, מכון ויצמן למדע, רחובות	יונת, עדה
תשל"ג/1973	פרופסור לכימיה, אוניברסיטת תל-אביב	יורטנר, יהושע
תשכ"ג/1963	פרופסור לאווירונאוטיקה, הטכניון מכון טכנולוגי לישראל, חיפה	כוגן, אברהם
תשנ"ב/1991	פרופסור לכימיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	לוי, רפאל דוד
תשנ"ט/1999	פרופסור לכימיה ביולוגית, האוניברסיטה העברית בירושלים	לויצקי, אלכסנדר
תשמ"ה/1985	פרופסור למתמטיקה, האוניברסיטה העברית בירושלים	לינדנשטראוס, יורם
תשל"ל/1970	פרופסור לפיזיקה, מכון ויצמן למדע, רחובות	ליפקין, צבי
תשנ"ה/1994	פרופסור לכימיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	משולם, רפאל
תשכ"ו/1966	פרופסור לפיזיקה, אוניברסיטת תל-אביב	נאמן, יובל
תשל"א/1971	פרופסור-מכון לאימונולוגיה, מכון ויצמן למדע, רחובות	סלע, מיכאל

תשנ"ח/1998	פרופסור לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	הנדלמן, דון
תשנ"ו/1996	פרופסור למקרא, האוניברסיטה העברית בירושלים	הרן, מנחם
תשנ"ב/1991	פרופסור ללשון העברית, האוניברסיטה העברית בירושלים	ייבין, ישראל
תשנ"ב/1991	פרופסור לכלכלה, האוניברסיטה העברית בירושלים	יערי, מנחם
תשמ"ו/1986	פרופסור לספרות אנגלית, האוניברסיטה העברית בירושלים	נבו, רות
תשנ"ב/1992	פרופסור לפסיכולוגיה, אוניברסיטת חיפה	נבון, דוד
תשנ"ה/1994	פרופסור לאפיגרפיה ופאליאוגרפיה שמית-מערבית עתיקה, האוניברסיטה העברית בירושלים	נוה, יוסף
תשמ"ד/1984	פרופסור לספרות עברית, האוניברסיטה העברית בירושלים	פליישר, עזרא
תשנ"ה/1995	פרופסור למשפטים, אוניברסיטת תל-אביב	פרידמן, דניאל
תשנ"ט/1999	פרופסור ללימודי האסלאם, האוניברסיטה העברית בירושלים	פרידמן, יוחנן
תשס"א/2001	פרופסור לתלמוד, אוניברסיטת תל-אביב	פרידמן, מרדכי עקיבא
תשס"א/2001	פרופסור לארכאולוגיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	צפריר, יורם
תשנ"ח/1998	פרופסור להיסטוריה, האוניברסיטה העברית בירושלים	קדר, בנימין זאב

החטיבה למדעי הרוח

שנת בחירה			
1989	תשמ"ט	פרופסור למתמטיקה, האוניברסיטה העברית בירושלים	אומן, ישראל
1996	תשנ"ו	פרופסור להיסטוריה, אוניברסיטת תל-אביב	איזק, בנימין
1965	תשכ"ה	פרופסור לסוציולוגיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	אייזנשטדט, שמואל נח
1992	תשנ"ב	פרופסור למשפטים, האוניברסיטה העברית בירושלים	אנגלרד, יצחק
2000	תש"ס	פרופסור לחקר השואה, האוניברסיטה העברית בירושלים	באואר, יהודה
1981	תשמ"א	פרופסור לתולדות עם ישראל, האוניברסיטה העברית בירושלים	ביינארט, חיים
1968	תשכ"ח	פרופסור ללשון וספרות ערבית, האוניברסיטה העברית בירושלים	בלאו, יהושע
1966	תשכ"ו	פרופסור ללשון העברית, האוניברסיטה העברית בירושלים	בן-חיים, זאב
1975	תשל"ו	פרופסור למשפטים, האוניברסיטה העברית בירושלים	ברק, אהרון
1996	תשנ"ו	פרופסור לבלשנות ושפות שמיות, האוניברסיטה העברית בירושלים	גולדנברג, גדעון
1999	תשנ"ט	פרופסור לתולדות עם ישראל, האוניברסיטה העברית בירושלים	גרוסמן, אברהם
1993	תשנ"ג	פרופסור לספרות אנגלית, האוניברסיטה העברית בירושלים	דלסקי, הלל
1988	תשמ"ח	פרופסור לכלכלה, אוניברסיטת תל-אביב	הלפמן, אלחנן

נשאי משרות בעבר ובהווה

נשיאי האקדמיה

2003-1995	פרופ' יעקב זיו
1995-1986	פרופ' יהושע יורטנר
1986-1980	פרופ' אפרים א' אורבך ז"ל
1980-1974	פרופ' אריה דבורצקי
1974-1968	פרופ' גרשם שלום ז"ל
1968-1962	פרופ' אהרן קציר ז"ל
1962-1960	פרופ' מרטין בובר ז"ל

סגני נשיא

2003-1995	פרופ' חיים תדמור
1995-1994	פרופ' מנחם יערי
1993-1986	פרופ' נתן רוטנשטרייך ז"ל
1986-1980	פרופ' יהושע יורטנר
1980-1974	פרופ' אפרים א' אורבך ז"ל
1974-1968	פרופ' אריה דבורצקי
1968-1962	פרופ' גרשם שלום ז"ל
1962-1960	פרופ' אהרן קציר ז"ל

יושבי-ראש החטיבה למדעי החוץ

2003-2001	פרופ' בנימין ז' קדר
2001-1995	פרופ' שאול שקד
1995-1989	פרופ' יהושע בלאו
1989-1986	פרופ' אהרן ברק
1986-1983	פרופ' נתן רוטנשטרייך ז"ל
1983-1980	פרופ' דן פטינקין ז"ל
1980-1974	פרופ' נתן רוטנשטרייך ז"ל
1974-1969	פרופ' יהושע פראוור ז"ל
1969-1963	פרופ' אפרים א' אורבך ז"ל
1962-1960	פרופ' גרשם שלום ז"ל

יושבי-ראש החטיבה למדעי הטבע

2003-2001	פרופ' דן שכטמן
2001-1995	פרופ' רות ארנון
1995-1992	פרופ' יעקב זיו
1992-1989	פרופ' יצחק שטיינברג
1989-1986	פרופ' ישראל דוסטרובסקי
1986-1980	פרופ' שמשון אברהם עמיצור ז"ל
1980-1974	פרופ' יגאל תלמי
1974-1968	פרופ' ארנסט דוד ברגמן ז"ל
1968-1963	פרופ' אריה דבורצקי
1963-1960	פרופ' יואל רקח ז"ל

תשנ"ג/1993	פרופסור ללימודי אסיה ואפריקה, האוניברסיטה העברית בירושלים	קולברג, איתן
תשנ"ה/1994	פרופסור להיסטוריה של רוסיה ומזרח-אירופה ותרבותם, אוניברסיטת תל-אביב	קונפינו, מיכאל
תשס"ב/2002	פרופסור לפסיכולוגיה, אוניברסיטת חיפה	קוריאט, אשר
תשל"ו/1975	פרופסור ללשון וספרות ערבית, האוניברסיטה העברית בירושלים	קיסטר, מאיר יעקב
תשנ"ה/1995	פרופסור לכלכלה, אוניברסיטת תל-אביב	רובינשטיין, אריאל
תשמ"ח/1988	פרופסור ללימודים הודיים, האוניברסיטה העברית בירושלים	שולמן, דוד
תש"ס/2000	פרופסור לספרות עברית, האוניברסיטה העברית בירושלים	שקד, גרשון
תשמ"ו/1986	פרופסור ללימודים אירניים ולמדעי הדתות, האוניברסיטה העברית בירושלים	שקד, שאול
תש"ס/2000	פרופסור לבלשנות, האוניברסיטה העברית בירושלים	ששה-לוי, אריאל
תשמ"ה/1985	פרופסור לאשורולוגיה ולהיסטוריה של המזרח הקדמון, האוניברסיטה העברית בירושלים	תדמור, חיים

רשימת מקבלי הפרסים וציוני הכבוד תשס"ג

פרופ' צבי בן-אברהם

חתן פרס ישראל בחקר מדעי כדור הארץ

פרופ' ישראל אומן

חתן פרס אמ"ת בכלכלה

פרופ' בנימין איזק

חבר החברה הפילוסופית האמריקנית

פרופ' ש"נ אייזנשטדט

חתן פרס Polish Asia Pacific Council מטעם Ambassador of Dialogue

פרופ' יהושע בלאו

יקיר ירושלים

פרופ' אברהם גרוסמן

חתן פרס ישראל בחקר ההיסטוריה היהודית

פרופ' אלחנן הלפמן

חתן פרס אמ"ת בכלכלה

פרופ' אברהם הרשקו

חתן פרס אמ"ת במדעי החיים

הזוכה במדליה ע"ש וילסון מטעם האגודה האמריקנית לביולוגיה של התא
חבר האקדמיה האמריקנית למדעים

פרופ' יעקב זיו

חבר החברה הפילוסופית האמריקנית

פרופ' לאו זקס

חתן פרס אמ"ת במדעי החיים

פרופ' עדה יונת

חברת האקדמיה האמריקנית למדעים
הזוכה במדליית החברה הישראלית לכימיה
הזוכה בפרס אנפינסן מטעם החברה הבין-לאומית לחלבונים
דוקטור לשם כבוד מטעם אוניברסיטת תל-אביב

מנהל האקדמיה

ד"ר מאיר צדוק
המנהל הכללי

יוסף לנין
הסמנכ"ל לכספים ולמנהל

ד"ר לאה צבעוני
המזכיר האקדמי ורכזת החטיבה למדעי הרוח

בוב לפידות
ראש האגף לקשרים בין-לאומיים

ד"ר יוסי סגל
רכז החטיבה למדעי הטבע

אביטל בר
הדוברת ומנהלת קשרי ציבור

נעמי גל
הממונה על תקשוב ומידע

מועצת האקדמיה תשס"ג

פרופ' יעקב זיו
הנשיא

פרופ' חיים תדמור
סגן הנשיא

פרופ' דן שכטמן
יו"ר החטיבה למדעי הטבע

פרופ' בנימין ז' קדר
יו"ר החטיבה למדעי הרוח

פרופ' יהושע יורטנר
הנשיא לשעבר

ד"ר מאיר צדוק
מנהל האקדמיה

1. הפעילות המדעית

1.1 פעילות מועצת האקדמיה והאספה הכללית

מינויים חדשים

האספה הכללית של האקדמיה בסיוון תשס"ב בחרה בארבעה חברים חדשים: פרופ' יוסף אמרי, פרופ' יוסף ברנשטיין, פרופ' איתמר וילנר ופרופ' אשר קוריאט. טקס קבלת החברים החדשים לאקדמיה נערך בחג החנוכה בבית נשיא המדינה.

חוק המועצה הלאומית למחקר ופיתוח

מועצת האקדמיה, שיזמה את תהליך החקיקה של חוק זה וליוותה אותו בשבע השנים האחרונות, קיבלה בברכה את אישורו בכנסת.

מטרתו של חוק המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח אזרחי התשס"ג-2002 היא להקים מועצה בת 15 חברים שתעמיד לרשות הממשלה ייעוץ מקצועי בלתי תלוי בתחומי התכנון, הארגון והתקצוב של המחקר והפיתוח האזרחי אשר המדינה משתתפת במימונו במישרין או בעקיפין. המחקר והפיתוח האזרחי נעשה כיום בו זמנית במגזר האקדמי, במגזר התעשייתי ובמגזר הממשלתי. מכאן הצורך במועצה בעלת ראייה רחבה אשר תקבע מדיניות כוללת וסדרי עדיפות לאומיים ותעשה להגברת היעילות והתיאום בין המגזרים. המועצה היא גוף מייעץ בלבד ולא גוף מבצע, ופעילותה תהיה בסיוע המנהלי של האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים. חברי המועצה ימונו על ידי נשיא המדינה לפי המלצת הממשלה, ותקופת כהונתם תהיה ארבע שנים. פעילותה של המועצה מבוססת על הפעלת שיקול דעת מקצועי. לפיכך, החוק קובע כי יושב-ראש המועצה יהיה מדען בעל מוניטין וניסיון בניהול מערכות מחקר ופיתוח שאינו עובד מדינה. שאר חברי המועצה יהיו חבר אקדמיה, ארבעה מדענים ממוסד מוכר להשכלה גבוהה העוסק במחקר, ארבעה מומחים מתחום התעשייה עתירת הידע, ארבעה מדענים בעלי ניסיון בתחום המדיניות וקביעת סדרי העדיפות והצרכים של המחקר והפיתוח הדרושים לביצוע תפקידי הממשלה, וכן כלכלן מתחום כלכלת המחקר והפיתוח.

לשם ביצוע תפקידי המועצה רשאית לדרוש מכל גוף מבוקר להעביר לידיה מידע בעניין הנוגע למחקר ופיתוח בתחום תפקידו. עם זה, חובת מסירת המידע כפופה להגבלות על מסירת מידע הקבועות בכל דין. החוק מסמיך את השר הממונה לקבוע בתקנות סייגים על מסירת מידע מכוח החוק, וזאת מטעמי סודיות מסחרית ומקצועית. אין בחוק משום פגיעה בסעיף 15 לחוק המועצה להשכלה גבוהה המבטיח את עצמאותם של המוסדות האקדמיים.

לשם הבטחת ראייתה הכוללת של המועצה וחיזוק עצמאותה ויכולתה להתמקד בביצוע תפקידיה, החוק קובע כי תקציבה של המועצה יהיה חלק מתקציב האקדמיה, והאקדמיה תספק למועצה את השירותים הדרושים לה לפעילותה. בכל הנוגע לפעילות המועצה, עובדי האקדמיה המספקים לה שירותים יפעלו לפי הוראות יושב-ראש המועצה ובפיקוחו.

פרופ' יהושע יודטנר

הזוכה במדליה על שם מריה סקודובסקה קירי מטעם החברה הפולנית לכימיה

פרופ' רפאל משולם

חבר כבוד של החברה הישראלית לפרמקולוגיה ופיזיולוגיה

פרופ' אריאל רובינשטיין

דוקטור לשם כבוד מטעם אוניברסיטת טיבורג
חבר כבוד בקולג' נופילד, לונדון

באוניברסיטאות, בתעשייה ובמעבדות הלאומיות; לבחון אפשרות של שיתוף פעולה בין גופי המו"פ בארץ ושיתוף פעולה עם גופי מו"פ בחו"ל; ולהמליץ על הפעולות הנדרשות לקידום הנושא. הוועדה המליצה על מאמץ לאומי משותף של הממשלה, האקדמיה והתעשייה כדי לאפשר למדינת ישראל לתפוס עמדת מנהיגות בעולם בתחום הננוטכנולוגיה. ההשקעות ייעשו כדי ליצור את היכולת הקריטית בתחום ולהבטיח שישראל לא תישאר מאחור בשוק העולמי. לדעת הוועדה, יש צורך בהתמקדות בכיוונים נבחרים כדי לנצל ביעילות את המשאבים המצומצמים. ישראל צריכה להתמקד בכיוונים ייחודיים שבהם יש לה יתרון יחסי, למשל התפלת מים. לדעת הוועדה, יש צורך במדיניות לאומית לחלוקת המשאבים הדרושים לקידום התחום. כמו כן יש להתחיל בתכנית חמש-שנתית לפיתוח תשתית המחקר והציוד בהיקף של כ-100 מיליון דולר, בעקבותיה יפותחו אב-טיפוס למוצרים, ואחר כך תעבור הפעילות לתעשייה ויפותחו מוצרים חדשים. הוועדה המליצה להשקיע סכום של 315 מיליון דולר בעשר השנים הקרובות ולהקים ועדה לאומית לננוטכנולוגיה שתעסוק בגיבוש מדיניות ובפיקוח על ביצוע התכנית.

פורום תל"ם אימץ עקרונות את מסקנות ועדת הבדיקה המקצועית ומינה ועדה כמומלץ. תפקידיה: להכין לתל"ם הצעה מפורטת לתשתיות מו"פ בננוטכנולוגיה בהיקף של 25 עד 30 מיליון דולר לחמש שנים, ולציין יעדים, עדיפויות, דרכי ביצוע ומימון נדרש. המדען הראשי של משרד התעשייה והמסחר הסמיך את הוועדה להגיש הצעה למקורות כספיים חיצוניים נוספים ולשיתוף פעולה בין-לאומי בתחום הפרויקטים ותכניות המו"פ.

התייעצויות תיאום

- פורום תל"ם קיים התייעצויות תיאום בנושאים האלה ואחרים:
- ♦ תכניות המסגרת החמישית והשישית למו"פ של האיחוד האירופי והשתתפות ישראל בהן;
 - ♦ פרויקטים במסגרת תכנית מגני"ט של משרד התעשייה והמסחר;
 - ♦ חברות ישראל בארגון המחקר הבין-אירופי CERN;
 - ♦ פיתוח עילית מדעית וטכנולוגית באקדמיה, בתעשייה ובצה"ל;
 - ♦ דו"ח חברת מוניטור בעניין ביוטכנולוגיה בישראל;
 - ♦ הצורך במאגר נתונים לאומי למו"פ;
 - ♦ מרכזי ידע שהקים משרד המדע;
 - ♦ מימון השתתפות ישראל ב-ESRF (הסינכרוטרון האירופי).

1.4 הקרן הלאומית למדע (מייסודה של האקדמיה)

עמותת הקרן הלאומית למדע הוקמה באייר תשנ"ה (מאי 1995) ונרשמה כחוק אצל רשם העמותות. כך שונה מעמדה המשפטי של הקרן ועתה היא גוף עצמאי השואב את סמכותו מהקהילה המדעית. ראשית פעולתה של הקרן בשנת 1972, כאשר ממשלת ישראל החליטה להקצות כספים למחקר הבסיסי בישראל על בסיס תחרותי ועל סמך הצטיינות אישית והטילה על האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים לפעול למימוש התכנית. לשם כך הקימה האקדמיה את הזרוע למחקר בסיסי המתוקצבת ממקורות ממשלתיים באמצעות הוועדה לתכנון ולתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה (ות"ת). בשנת 1992 שונה שמה של הקרן עקב הרחבת פעילותה והפיכתה לגוף המרכזי בישראל למימון מחקר בסיסי לפי אמות מידה תחרותיות, והיא נקראה 'הקרן הלאומית למדע'. פרטים על פעולת הקרן הלאומית למדע מובאים בדו"ח השנתי של הקרן לשנת תשס"ג.

1.2 מדיניות מדע

האקדמיה עוסקת בגיבוש מדיניות מדע בישראל ובעידוד הפעילות הלאומית בכמה שטחים של 'מדע גדול' – תכניות מחקר גדולות העומדות במרכז העשייה המדעית בעולם ומחייבות השקעה עצומה של משאבים אנושיים וכספיים ושיתוף פעולה לאומי ובין-לאומי רחב. השתלבותה של מדינת ישראל בנושאים האלה חיונית לשמירת מעמדה בקרב המדינות המובילות בחזית המחקר והטכנולוגיה בעולם. האקדמיה עורכת בדיקות של שטחי מדע ויוזמת כינוסים וימי עיון בנושאים הקשורים למחקר ולהשכלה הגבוהה בישראל.

1.3 הפורום לתשתיות לאומיות למחקר ולפיתוח (תל"ם)

פורום תל"ם הוקם ביזמת האקדמיה בשנת 1997. ייעודו לתמוך בהקמת תשתיות למחקר ולפיתוח במשאבי הגופים המרכיבים אותו ולתאם בין הגופים האלה. בפורום שותפים הגורמים העיקריים העוסקים במימון מחקר ופיתוח בישראל, יו"ר ות"ת, ראש מפא"ת במשרד הביטחון, המדען הראשי במשרד התעשייה המסחר והתעסוקה, מנכ"ל משרד המדע והטכנולוגיה וסגן ראש אגף התקציבים במשרד האוצר. נשיא האקדמיה למדעים הוא יו"ר הפורום.

פרויקט אינטרנט II

היזמה להקמת תשתית מערכת אינטרנט II בישראל נועדה לאפשר למדינת ישראל להתאים את תשתיות המו"פ שלה ולהוסיף להוביל בתחומי האינטרנט והתקשורת. הפרויקט הסתיים בסוף שנת 2002.

במאי 1998 מינה יו"ר תל"ם ועדה לבחינת אינטרנט II. הוועדה המליצה להקים בישראל רשת אינטרנט ניסיונית רחבת פס מתקדמת לצורכי מחקר ופיתוח במימון ממשלתי וציבורי; לחבר את הרשת הישראלית לרשת האמריקנית; להתחיל בהקמת רשת מו"פ ניסיונית ולמנות ועדת היגוי. הביצוע הוטל על מחב"א. רשת האינטרנט הניסיונית שהוקמה הופעלה בידי מרכז החישובים הבין-אוניברסיטאי בשיתוף עם מפעילי תקשורת. היא נועדה לשרת את האוניברסיטאות, את המכללות ואת התעשייה עתירת הידע, ושימשה להעברת מידע מחקרי וחינוכי.

מאיץ פרוטונים במרכז למחקר גרעיני שורק

לפי הצעת ממ"ג יוחלף הכור הקיים במאיץ קווי על מוליך אשר יאיץ פרוטונים ודוטרונים לאנרגיה 5-40MEV בזרם 0/04-2mA.

בשלב הראשון של הפרויקט ייבדק מכלול ההאצה העל-מוליך הראשון. בשלב זה יוכשר גם סגל מדעי וטכני חדש. בשלב הייצור יושלם המאיץ.

פורום תל"ם אימץ את המלצות ועדת בדיקה מקצועית לעניין המאיץ. ועדה זו הצביעה על גילם המתקדם של המתקנים הקיימים ועל ההתקדמות בעולם בנושא זה.

החלפת הכור תאפשר פיתוח טכנולוגיות חדשות לניצול אנרגיה גרעינית. המאיץ יאפשר ייצור והספקה של איזוטופים לרפואה, למחקר ולתעשייה, שיקופים לא-הרסניים לתעשייה ופיתוח ציוד ושיטות מחקר גרעיניות לחקר המצב המעובה ומערכות ביולוגיות, וכן ניסויים באלומות פרוטונים לשימוש ברפואה.

התכנית הלאומית בנוטכנולוגיה

בשנת 2002 החליט פורום תל"ם להקים ועדת בדיקה מקצועית לנוטכנולוגיה. הוועדה נתבקשה לסקור את הפעילות בתחום הנוטכנולוגיה בארץ ובעולם; למפות את התשתיות הנדרשות למו"פ בתחום זה

אלה הזוכים במענקי המחקר בתשס"ג:

איתי באב, ירמיה רז ואסתר שוהמי (האוניברסיטה העברית); ארז בראון ונעמה ברנר (הטכניון); דייוויד קלייטוס ויעקב טל (אוניברסיטת בן-גוריון); שאול ילובסקי וניר אוהד (אוניברסיטת תל-אביב); ישי מנסן (אוניברסיטת בן-גוריון); עוזי סמילנסקי (מכון ויצמן), אילן שרון (האוניברסיטה העברית) ואיילת גלבו (אוניברסיטת חיפה); שי קוטין ודב מונדר (הטכניון); גיל קלעי ומוטי פרי (האוניברסיטה העברית) ושמואל ספקר (אוניברסיטת תל-אביב); עמית קרן ומנחם כפתורי (הטכניון); איתן ראובני וגלעד הרן (מכון ויצמן); ניר שביב וצבי פירן (האוניברסיטה העברית); איתמר סימון ויינון בן-נריה (האוניברסיטה העברית); רועי בר-זיו ודן תופיק (מכון ויצמן).

במלגות לבתר-דוקטורנטים זכו:

ליליה קאוסטוב (הטכניון) – כימיה אנליטית; מיכל שרון (מכון ויצמן) – כימיה אנליטית; יעל מישאל (האוניברסיטה העברית) – מדעי הסביבה; אורית סיוון (האוניברסיטה העברית) – מדעי הסביבה; ערן הורנשטיין (האוניברסיטה העברית) – אבולוציה.

1.6 חקר גנום האדם

שני מרכזים לחקר גנום האדם – המרכז הארצי לביו-אינפורמטיקה במכון ויצמן למדע והמעבדה הלאומית לגנטיקה של אוכלוסיות באוניברסיטת תל-אביב – שהאקדמיה עשתה להקמתם, מוסיפים לפעול לשירות קהילת המדענים בישראל.

עם סיום פרויקט גנום האדם והתחלת העידן הפוסט-גנומי שונה שם הוועדה המייעצת לחקר גנום האדם והיא נקראת 'הוועדה המייעצת לנושא הפוסט-גנומי של האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים'. הנושא הראשון הנדון הוא פרוטאומיקה (Proteomics), והוא יסייע לזיהוי החלבונים המקודדים על ידי הגנים באדם.

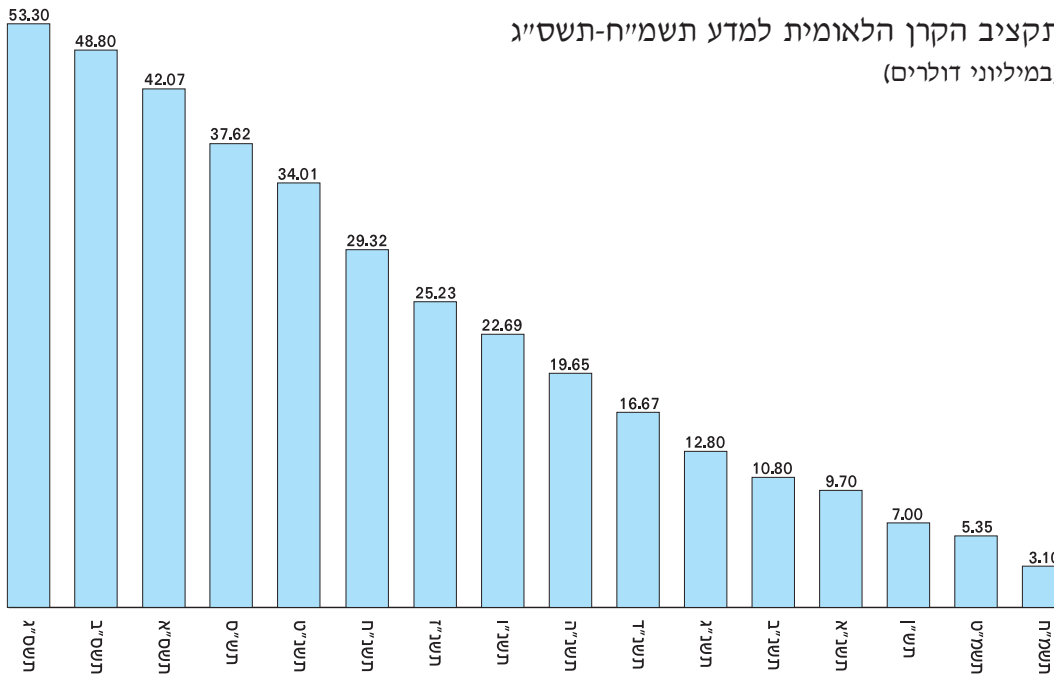
הוועדה המייעצת לנושא ביואטיקה בוחנת היבטים אתיים, משפטיים וחברתיים של נושאים מעולם הביולוגיה, ובייחוד נושאים קרובים לפרויקט גנום האדם והעידן הפוסט-גנומי ולגנטיקה. בשנת 2001 פורסם דו"ח הוועדה בנושא השימוש בתאי גזע עובריים במחקר רפואי. בשנת 2003 פורסם דו"ח הוועדה בנושא אוספים גדולים של דגימות דנ"א ומאגרי נתונים של מידע גנטי מהאוכלוסייה.

הוועדה המייעצת לביואטיקה החלה לפעול בשנת 1996. תפקידה לייעץ בנושאים מתחומי הביולוגיה והרפואה מתוך בחינת ההיבטים החברתיים, המשפטיים והאתיים. הוועדה המליצה על השימוש בתאי גזע עובריים מאדם למחקר רפואי על פי הכללים האתיים שהיא הגדירה ומתוך שמירה על כללי המוסר וכבוד האדם הנהוגים בישראל וסייגים מוסריים שהונחו ב'הכרזה האוניברסלית על גנום האדם וזכויות האדם' של האו"ם בשנת 1999.

הוועדה המליצה על הקמתם של מאגרי דנ"א ונתונים של מידע גנטי בסקטור הציבורי והפרטי בישראל בפיקוח רשות לאוספים של דגימות ומידע גנטי של אוכלוסיות ישראל (שתהיה רשות סטטוטורית). אוסף הדגימות למאגרי הדנ"א יוכן על פי הנהלים וכללי האתיקה המקובלים בארץ ובעולם, והגישה אליהם תהיה לכול.

אפשר לעיין בדו"חות הוועדה באתר האקדמיה www.academy.ac.il

תקציב הקרן הלאומית למדע תשמ"ח-תשס"ג (במיליוני דולרים)

1.5 תכנית ביכורה

קרן 'ביכורה' הוקמה על ידי האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים כדי לקדם נושאים חדשניים במחקר בישראל. הקרן שמה לה למטרה לקדם תחומי מחקר מבטיחים המתפתחים בעולם שהפעילות בהם בארץ כיום בתחילתה, וכן נושאים רבת-תחומיים שאינם נתמכים על ידי קרנות מחקר תחרותיות מסורתיות. הקרן עסקה בהענקת מענקי מחקר, בארגון כינוסים ובתמיכה במלגות לבת-דוקטורנטים. "ביכורה" הוקמה בשנת 1997 בתמיכתן של קרנות רבסון ויד הנדיב לתקופה ניסיונית של חמש שנים. מתוך עשרות תחומים שנבחנו זכו לתמיכתה שלושת התחומים האלה:

- ◆ ננו-מדע וננו-טכנולוגיה (Nanoscience);
- ◆ תחום חדשני בגנטיקה (Quantitative Trait Loci - QTL);
- ◆ יישומים אינטרדיסציפלינריים במדעי המחשב.

בחמש שנותיה העניקה הקרן 19 מענקי מחקר בהיקף כולל של 2.69 מיליון דולר בשלושת התחומים ל-48 חוקרים ישראלים.

בשנת 2002, במלאת חמש שנים לפעילותה של הקרן, הוטל על ועדת מומחים חיצונית לבחון את פעילותה. הוועדה בראשותו של פרופ' אהרון קלוג (חתן פרס נובל בכימיה ונשיא לשעבר של האקדמיה המלכותית הבריטית) הגישה לנשיא האקדמיה דו"ח הערכה על פעילות הקרן. הוועדה בירכה על פעילות הקרן וציינה את תרומתה לקידום המדע בישראל. כמו כן המליצה להמשיך את הפעילות ולמסדה בתכנית נפרדת במסגרת הקרן הלאומית למדע.

מעתה פועלת "ביכורה" במסלול נפרד במסגרת הקרן הלאומית למדע ונקראת "תכנית ביכורה". היקף פעילותה של התכנית בשנת תשס"ג היה כמיליון דולר.

קרן בת-שבע דה רוטשילד נותנת מענקים לחוקרים צעירים, מעניקה מלגות בתר-דוקטורנט בנושאים כגון גנום האדם וקרנית הסינכרוטרון, ומסייעת לסטודנטים מצטיינים. הקרן בוחנת שטחי מחקר כגון אבולוציה ומערכות מיקרו-אלקטרו-מכניות, ומעניקה 'מלגות רופא-חוקר'.
הקרן עושה לעידוד הבאת מדענים בכירים לארץ בתחומי מדעי החיים.
עמית בת-שבע לשנת 2002 הוא Dr. Steven A. Kirlis מאוסטרליה.

1.11 האוספים הלאומיים במדעי הטבע

האקדמיה עוסקת זה שנים בסיוע לשימור האוספים הלאומיים במדעי הטבע המתעדים את הצומח והחי בארץ-ישראל. האוספים מרוכזים בעיקר באוניברסיטה העברית בירושלים ובאוניברסיטת תל-אביב. כדי לקדם את הפעילות המחקרית בתחום זה האקדמיה מבקשת ליצור מסגרת הולמת לנושא הסיסטמטיקה וחקר מגוון המינים בקרן הלאומית למדע.
בשנת תשס"ב הועבר הטיפול בנושא האוספים לוועדה להגדרת מפעלים לאומיים של האקדמיה. הוועדה המליצה לפני הוועדה לתכנון ולתקצוב להקציב סכום כסף למימון הפעילות בנושא זה.

1.12 מלגות, מענקים ופרסים

מלגות פולקס בישראל

קרן פולקס, שמרכזה בלונדון, מעניקה מלגות המיועדות לתלמידי רפואה הלומדים גם לקראת תואר במדעי החיים ולבעלי תואר במדעי החיים הלומדים גם רפואה. בכל שנה מעניקה הקרן מלגות לישראלים הלומדים בישראל לתקופה של שלוש שנים. סכום המלגה 2,000 לירות שטרלינג לשנה.
בתשס"ג הוענקו מלגות פולקס לחמישה תלמידים.

פרס "טבע"

פרס "טבע" מוענק בכל שנה לחוקר על פריצת דרך בתחום מדעי החיים. תהליך הבחירה נעשה באמצעות מנהל האקדמיה. בשנת תשס"ג מוענק הפרס בחקר 'שימושים בתאי גזע'.

מלגות רופא-חוקר

המלגות מיועדות לאפשר לרופאים צעירים לעסוק במחקר רפואי ברמה גבוהה. המלגה מממנת חלק מעלות המשכורת (כמחצית המשורה) של המלגאי ומועברת ישירות לבית-החולים. המטרה היא לשחרר את המלגאים מחלק ניכר מהמטלות הרפואיות כדי שיוכלו לייחד זמן למחקר. ועדה מטעם הקרן הלאומית למדע מטפלת במיון המועמדים ובבחירת הזוכים.
בתשס"ג הוענקו מלגות רופא-חוקר לרופאים האלה:
אלון הרשקו – בית החולים הדסה עין כרם
יוסף חביב – בית החולים הדסה עין כרם
ניקולא מבגייש – המרכז הרפואי תל-אביב ע"ש סוראסקי

מענקי מחקר "טבע"

בכל שנה חברת "טבע" מעניקה שני מענקי מחקר לחוקרים מצטיינים שהגישו בקשות למענקים מן הקרן הלאומית למדע בשנים קודמות. שני מענקי המחקר לשנת 2003 בתחום 'שימושים בתאי גזע' בסך \$65,000 כל אחד מוענקים מטעם חברת "טבע" באמצעות מנהל האקדמיה לשני חוקרים העוסקים בחקר 'שימושים בתאי גזע'.

1.7 קרינת סינכרוטרון

הוועדה המייעצת לנושא קרינת סינכרוטרון סיימה את עבודתה בשנת 1999. הוקמה ועדה לאומית לקרינת סינכרוטרון שתפקידה לפעול לקידום הפעילות המחקרית בנושא ולבחון את הפעילות המדעית של ישראל ב-ESRF. נמשכת התמיכה בנסיעות חוקרים למתקני קרינת סינכרוטרון בעולם לצורך עריכת ניסויים.

פרטים על ESRF באתר האינטרנט <http://www.esrf.fr>

מתקן לקרינת סינכרוטרון במזרח התיכון (SESAME)

הוועדה הלאומית לקרינת סינכרוטרון מייצגת את ישראל בדיונים בדבר האפשרות להקים מתקן סינכרוטרון במזרח התיכון. מטרת יוזמי המתקן היא לקדם את הפעילות המדעית בנושא קרינת סינכרוטרון באמצעות שיתוף פעולה מדעי בין מדעני האזור, וכך לתרום גם לגישור ולהבנה באזור. מועצה זמנית הפועלת במסגרת אונסק"ו החליטה שהמתקן יוקם בירדן, ליד עמאן. טקס הנחת אבן הפינה היה בינואר 2003.

1.8 פיזיקה של אנרגיות גבוהות

תרומתה של ישראל, החברה ב-CERN, היא הכנת גלאים. במכון ויצמן למדע פועלת המעבדה להכנת detectors לגלאי ATLAS של המאיץ LHC (Large Hadron Collider) ב-CERN. מעבדה זו הוקמה בכספי התמיכה של ות"ת שמנתבת הקרן הלאומית למדע.

ב-CERN נמשכות ההכנות לקראת שדרוג המאיץ בהשתתפות הפעילה של הקבוצה הישראלית בקונסורציום של הגלאי החדש ATLAS.

1.9 חקר הסובב

דו"ח הוועדה המייעצת לחקר הסובב נשלח לאוניברסיטאות ולגופים ממשלתיים וממלכתיים. נשיא האקדמיה פנה בבקשה אל הרקטורים באוניברסיטאות להצטרף לתכנית להכנת גרעין של מדענים צעירים לקידום הפעילות בחקר הסובב בישראל. האקדמיה פועלת בשיתוף עם ות"ת והאוניברסיטאות למימוש התכנית ולמימון מלגות בתר-דוקטורנטים למדענים מצטיינים ולקליטתם במסלול האקדמי באוניברסיטאות המעוניינות. עד עתה זכו שישה מדענים צעירים במלגות ביכורה בתחום חקר הסובב. אלה מלגות בתר-דוקטורנט לשנה עם אפשרות הארכה לשנה.

1.10 קרן בת-שבע דה רוטשילד לקידום המדע בישראל

קרן בת-שבע דה רוטשילד לקידום המדע בישראל נוסדה בניו יורק בשנת 1958 ובירושלים בשנת 1965, והיא קרן פרטית שמורה. מטרתה לקדם את המדע בישראל למען תושבי ישראל. הקרן מנוהלת באמצעות הנהלה בת חמישה חברים ועל פעילותה המדעית ממונה חבר יועצים של מדענים ישראלים מכמה דיסציפלינות, שנשיאו הוא נשיא האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים. הקרן תומכת בפעילויות מדע ובייחוד בנושאים חדשים הראויים לקידום בארץ. סמינרי בת-שבע מיועדים לפיתוח הידע בשטחי המחקר הבסיסי בישראל, למפגש בין מדענים מחו"ל ומהארץ ולחילופי מידע ורעיונות בהרצאות, דיונים וסדנאות.

ג' בסיוון תשס"ג (3 ביוני 2003)
 יהמדע בישראל עד שנת 2002
 שיתוף פעולה מדעי עם ארה"ב וארצות אירופה'
 בהשתתפות פרופ' גדעון שפסקי

כ"ה בסיוון תשס"ג (25 ביוני 2003)
 'השתתפות ישראל בתכניות האיחוד האירופי'
 דיון בהשתתפות פרופ' פאול זינגר
 סדנה לעידוד הנוער למדע וטכנולוגיה

הרצאות וכינוסים לזכר חברי האקדמיה

י"ב בכסלו תשס"ג (17 בנובמבר 2002)
 ערב לזכרו של פרופ' יעקב ל' טלמון ז"ל
 בהשתתפות: פרופ' משה צימרמן, פרופ' דן דינר

י"ב באדר ב' תשס"ג (16 במרס 2003)
 ערב עיון לזכר פרופ' פליקס ברגמן
 בהשתתפות: פרופ' אסתר שהמי, פרופ' אבי דומב,
 פרופ' רפאל משולם

הרצאות וערבי עיון לכבוד חברי האקדמיה

כ"א בטבת תשס"ג (26 בדצמבר 2002)
 ערב עיון וקבלת פנים לכבוד פרופ' ישראל ייבין
 פרופ' יוסף יהלום
 רשמי לשון חיה בשפת השיר בימי הביניים
 ד"ר יוסף עופר
 מילים זעירות במקרא במשמעות מיוחדת
 ד"ר אורי מלמד
 למסורות הגיית התיבה 'שתיים' ואחיותיה

הרצאות שנתיות

י"ז באדר א' תשס"ג (19 בפברואר 2003)
 ההרצאה השנתית השלוש-עשרה לזכרו של פרופ'
 שלמה פינס
 פרופ' סרי נוסיבה
 The Relevance of Philosophy in the
 Contemporary Arab World

ל' באדר א' תשס"ג (4 במרס 2003)
 ערב עיון לרגל סיום ההוצאה לאור של 'אוצר לשון
 תלמוד ירושלמי'
 בהשתתפות: פרופ' יעקב זוסמן, פרופ' דוד
 גולינקין, פרופ' משה עסיס

דנאות וימי עיון

ט"ו בתמוז תשס"ב (25 ביוני 2002)
 יום עיון בנושא 'כיווני פיתוח של האסטרונומיה
 בישראל'
 בהשתתפות: פרופ' יעקב זיו, פרופ' דן שכטמן,
 פרופ' חגי נצר, פרופ' צבי פירן, פרופ' אבישי דקל,
 פרופ' גיורא שביב, ד"ר ארי לאור, פרופ' דוד
 אייכלר, פרופ' אלי וקסמן, פרופ' אמיל פולטורק,
 פרופ' ישראל צנג, פרופ' הלל ברקוביאר,
 פרופ' זמיק רוזנווקס

ט"ז בתמוז תשס"ב (26 ביוני 2002)
 'מצב המדע באוניברסיטאות'
 דיון בהשתתפות פרופ' גדעון שפסקי

ט"ו באב תשס"ב (24 ביולי 2002)
 הכינוס השישי על
 Ancient DNA & Associated Biomolecules B
 בחסות האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים

י"ב בטבת תשס"ג (17 בדצמבר 2002)
 הרצאות הזיכרון ע"ש ג'מס פרנק
 פרופ' קלוד כהן-טנוגי
 Manipulating atoms with light-Ultracold
 atoms and matter waves

כ' בטבת תשס"ג (25 בדצמבר 2002)
 'יתרונות יחסיים של מדינה קטנה'
 דיון בהשתתפות זהר זיסאפל

כ"ט בניסן תשס"ג (1 במאי 2003)
 'נשים במדע בישראל'
 יום עיון על נשים במדע בראי ההיסטוריה, נשים
 במדע בישראל - תמונת מצב, מדעניות בכירות -
 הישגים ואתגרים

2. הרצאות ואירועים בבית האקדמיה

במסגרת תפקידה המוגדר בחוק "לטפח ולקדם פעילות מדעית" האקדמיה עורכת בביתה הרצאות, כינוסים וימי עיון. כל האירועים פתוחים לקהל הרחב.

הרצאות חברי האקדמיה

י"ט באדר ב' תשס"ג (23 במרס 2003)
פרופ' יוסף קפלן
ספרייתו של ר' דוד נונס טורס וניצני הנאורות
היהודית במערב אירופה

כ"ח בכסלו תשס"ג (3 בדצמבר 2002)
הרצאות החברים החדשים באספה הכללית
הפתוחה:

כ"א באדר ב' תשס"ג (25 במרס 2003)
פרופ' רות גביון
על שיח הזכויות

פרופ' יוסף אמרי
העולם הננו־מזוסוקופי – מדוע הוא מעניין?

ו' בניסן תשס"ג (8 באפריל 2003)
פרופ' דוד וסרשטיין
מיחושיו של החליפה – טקסטים, זיכרון
והיסטוריה בעיצוב חברה אסלאמית

פרופ' יוסף ברנשטיין
Mathematics as a Natural Science

י"א באייר תשס"ג (13 במאי 2003)
פרופ' מרגלית פינקלברג
ההרכב האתני של אוכלוסיית יוון באלף השני
לפני"הס

פרופ' אברהם הרשקו
גילוי מערכת פירוק החלבונים

י"ט באייר תשס"ג (21 במאי 2003)
פרופ' פנחס ארצי
יחסים בין-לאומיים בתקופת ארכיון עמרנה
המורחבת (1460-1200 לפנה"ס)

פרופ' איתמר וילנר
ביו־אלקטרוניקה – ממדע בסיסי להתקנים
יישומיים

ט' בסיוון תשס"ג (9 ביוני 2003)
פרופ' פיטר משיניסט
Assyriology, the Bible, and Comparative Studies:
Benno Landsberger's *Eigenbegrifflichkeit* Revisited

י"ט בסיוון תשס"ג (19 ביוני 2003)
הרצאת פרופ' הלל פורסטנברג

הרצאות אורחים

הרצאות לרגל הופעתם של ספרים

ט"ו בתמוז תשס"ב (25 ביוני 2002)
ערב עיון לרגל השלמת מפעלו של פרופ' יעקב
גולדברג 'כתבי זכויות לקהילות בממלכת
פולין-ליטא במאות הט"ז-י"ח'
בהשתתפות: פרופ' חיים תדמור, פרופ' ישראל
ברטל, פרופ' משה רוסמן, ד"ר אדם טלר,
פרופ' יעקב גולדברג

ד' בשבט תשס"ג (7 בינואר 2003)
פרופ' בצלאל בר־כוכבא
דמותו של משה כמחוקק וכמתקן חברתי בספרות
היוונית

ז' באדר ב' תשס"ג (11 במרס 2003)
פרופ' ישראל גרשוני
אמנות ולאומיות: מוחמד מוח'יתאר והקמת הפסל
יתחיית מצרים'

Shlomo Pines Memorial Lectures 1991-2003

Gerhard Endress

The Philosopher and His Readers: The Reception of the Rational Sciences in the Arabic-Islamic Milieu of the Middle Ages

Shaul Shaked

אמונות דואליסטיות באירן

Zeev Harvey

על התהיות בתורת התארים של רב חסדאי קרשקש

Hans Daiber

What is the Meaning of and to What End do We Study the History of Islamic Philosophy? The History of a Neglected Discipline

Muhsin Mahdi

Alfarabi and the Abbasid Political Order

Walter Burkert

"My God"? Greek Problems of Personalized Religion

Rémi Brague

Why is Physics Interesting? Some Ancient and Medieval Answers

Arthur Hyman

Eschatological Themes in Medieval Jewish Philosophy

Josef Van Ess

Sixty Years After Shlomo Pines's Beiträge and Half a Century's Research on Atomism in Islamic Theology

Ralph Lerner

On Speaking in the Language of the Sons of Man

Haggai Ben-Shammai

הקוראן ירא בשבע הגיות - עיון השוואתי במסורת מוסלמית עתיקה

Sara Sviri

מיסטיקה אסלאמית, מיסטיקה יהודית: כיוונים, הרהורים, שאלות

Sari Nusseibeh

The Relevance of Philosophy in the Contemporary Arab World

Albert Einstein Memorial Lectures 1980-2003

Brian Flowers

International Cooperation in Science and in the Humanities

Victor Weisskopf

Frontiers and Limits of Science

Eugene P. Wigner

Albert Einstein as I Knew Him and about Him

Haim Harari

Elemental Forces in Nature and the Relationships between Them

Steven Weinberg

Beautiful Theories

Bernard Cohen

Einstein and Revolutions in Science in the 20th Century

John Wansbrough

Res Ispa Loquitur: History and Mimesis

Hilary Putman

Paradox and the Circle of Science

Frederick Reines

The Neutrino: Poltergeist to Particle

Sir George Porter

The Scientist and the Public

Yakir Aharonov

Can We Make Sense of Quantum-Mechanics?

Abraham Pais

Einstein and the Jews

Carlo Rubbia

Harmless Energy from Nuclei

Albert Eschenmoser

Chemistry and the Origin of Life

Philip Leder

Cancer: A Geneticist's View of the 21st Century

W. Timothy Gowers

What Can Pure Mathematics Offer Society?

Ben Roy Mottelson

What Does Quantum Theory Tell Us: An Attempt to Continue the Dialogue with Einstein

Prof. Jean Marie Lehn

Supramolecular Chemistry and Beyond: Towards Self-Organization

**Justice Louis D. Brandeis
Memorial Lectures
1993-2000**

Laurence H. Tribe
Harvard University Law School
**Constitutionalism and Judicial
Review**

Louis Henkin
Columbia University, New York
Human Dignity and Human Rights

Guido Calabresi
United States Court of Appeals
**Do We Own Our Bodies?
How Four Approaches to Law Would
Analyze the Question**

Gerald Gunther
Stanford Law School
**The Art and Craft of Judging in the
United States: Reflections of Judge
Learned Hand's Biographer**

Leszek Kolakowski
All Souls College, Oxford
**Our Merry Apocalypse: A Sermon
for the End of the Millennium**

Owen M. Fees
Yale Law School
**Do Public Officials Have the Right to
Privacy?**

Francis Reynolds
Worcester College, Oxford
**The Diversity of the Common Law: A
Warning for Unification Projects**

Lord Ralf Dahrendorf
London
**The Global Class and the New
Inequality**

ו' באייר תשס"ג (8 במאי 2003)
ההרצאה השנתית על שם אלברט איינשטיין
Prof. Jean Marie Lehn
Supramolecular Chemistry and Beyond:
Towards Self-Organization

יוד אירועים

י"ד בתמוז תשס"ב (24 ביוני 2002)
סקס הענקת מלגות רופא-חוקר
מטעם קרן בת-שבע דה-רוטשילד

3.1 קשרי מדע עם ארצות ועם אקדמיות למדעים

אוזבקיסטן

בשנת 1999 נחתם זיכרון-דברים בעניין שיתוף פעולה מדעי בין האקדמיה האוזבקית ובין האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים. באוקטובר 2002 התקיימה בירושלים המועצה הכללית השלישית של אגודת האקדמיות למדעים באסיה. Prof. Guzal Akramova ייצגה את אוזבקיסטן. ד"ר יצחק וייסמן (לימודי האסלאם) מאוניברסיטת חיפה ביקר באוזבקיסטן.

אוסטריה

ההסכם לשיתוף פעולה בין האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים ובין האקדמיה האוסטרית למדעים נחתם בשנת 1993. עיקרו ביקורים הדדיים של מדענים בכירים, חילופי מידע, מחקרים משותפים ובדיקת האפשרות להקמת מרכזי מחקר משותפים.

ביקרו באוסטריה

ד"ר מרק לוין, האוניברסיטה העברית בירושלים (הנדסת מערכות)

ד"ר אברהם מלמט, האוניברסיטה העברית בירושלים (מקרא)
פרופ' טרודה דותן, האוניברסיטה העברית, (ארכאולוגיה)

ד"ר אלוה פרחי, אוניברסיטת תל-אביב (מתמטיקה)

אוסטרליה

בשנת 1998 נחתם ההסכם לשיתוף פעולה מדעי עם האקדמיה האוסטרלית למדעים.

אוקראינה

בשנת 1993 נחתם ההסכם לשיתוף פעולה מדעי עם האקדמיה האוקראינית למדעים. עניינו שיתוף פעולה במחקרים, בסדנאות ובסימפוזיונים, חילופי מדענים והחלפת מידע.

ביקר בישראל

Dr. Sergii Simutnik (Zoology)

Prof. Zlata Hershenzon (Entomology)

Prof. Alexander Krakhmalny (Psychology)

ביקרו באוקראינה

ד"ר בוריס גינזבורג, נחל שורק (גאופיזיקה)

ד"ר חובב צפרי, נחל שורק (גאופיזיקה)

אזרבייג'אן

בשנת 1994 נחתם ההסכם לשיתוף פעולה מדעי בין האקדמיות.

איטליה

הסכם לשיתוף פעולה מדעי בין האקדמיות נחתם בשנת 2000. השנה החלו ביקורים של מדענים ישראלים באיטליה.

ביקר בישראל

Prof. Carlo Gionvanni Cereti (Iranian Studies)

ביקרו באיטליה

ד"ר ליאונרד המר, אוניברסיטת בר-אילן (מדעי המדינה)

ד"ר יוג'ין אונגר, מכון וולקני (תזונה)

ד"ר אינסה מרוז, האוניברסיטה העברית (גאוכימיה)

אסטוניה

בשנת 1995 נחתם ההסכם לשיתוף פעולה מדעי בין האקדמיות.

ביקרו בישראל

Dr. Avi Freiberg (Photobiophysics)

Dr. Raivo Vetik (Social Studies)

ביקר באסטוניה

בוב לפידות, מנהל האגף הבין-לאומי באקדמיה

אפריקה

בשנת 1994 נחתם מזכר הבנה לשיתוף פעולה מדעי בין האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים ובין האקדמיה האפריקנית למדעים.

ארמניה

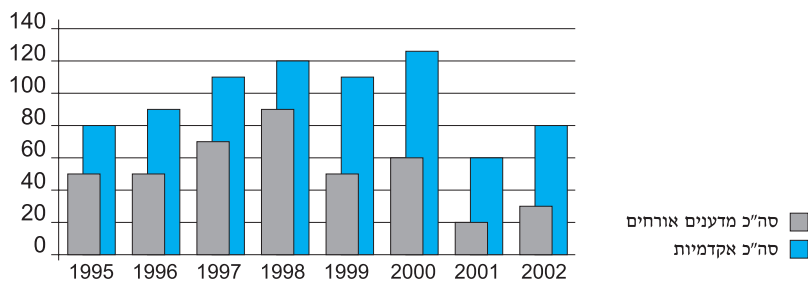
בשנת 1992 נחתם ההסכם לשיתוף פעולה מדעי בין האקדמיות. ההסכם דן בעידוד מחקרים משותפים ובחילופי מידע בין קהילות המחקר הישראלית והארמנית.

מפעל משותף של האקדמיות בנושא תיעוד הניב הירושלמי של השפה הארמנית נעשה בירושלים בקיץ 2001. בקיץ 2002 יצאה לארמניה משלחת מדעית בראשות פרופ' מיכאל סטון כדי לתעד בתי קברות יהודיים.

3. קשרים בין-לאומיים

לאקדמיה הסכמים עם 34 אקדמיות (או מוסדות אחרים) ב-31 מדינות בארצות המערב, במזרח אירופה, במרכז אסיה, בתת היבשת ההודית ובמזרח הרחוק, והיא חברה ב-5 ארגונים בין-לאומיים. הקשרים הבין-לאומיים של האקדמיה באים לידי ביטוי בחילופי חוקרים במסגרת הסכמים עם אקדמיות בעולם ובייצוג הקהילה המדעית הישראלית בארגוני מדע בין-לאומיים.

במסגרת ההסכמים האלה ביקרו בישראל בשנת הדו"ח 44 מדענים מ-12 אקדמיות (בשנה הקודמת: 30 מדענים מ-9 אקדמיות), ובסך הכול הם שהו בארץ כ-80 שבועות (60 שבועות בשנה הקודמת). מספרים אלו משקפים עלייה ניכרת בניצול ההסכמים מצד מדענים זרים לעומת השנתיים האחרונות, אך המצב עדיין לא חזר לרמתו לפני ספטמבר 2000. לפי המדיניות שקבעה מועצת האקדמיה, במסגרת ההסכמים לשיתוף פעולה מדעי הושם דגש על סדנאות מדעיות ד-לאומיות.

האקדמיה מייצגת את ישראל בארגוני-מדעיים בין-לאומיים כגון ICSU (המועצה הבין-לאומית למדע) ו-ESF (הקרן האירופית למדע). האקדמיה עודדה את הקמתם של כעשרים האיגודים הישראליים המקצועיים החברים באיקס"ו, והיא משלמת את דמי החבר שלהם. האקדמיה תומכת בהשתתפות יושבי-ראש הוועדות המדעיות הלאומית בכינוסי האיגודים הבין-לאומיים למיניהם, ומשתתפת בייצוג באיקס"ו של כעשר ועדות בין-חומיות. האקדמיה מיוצגת בכמה איגודים בין-לאומיים של אקדמיות לאומיות וכן בגופים ובתכניות של הקרן האירופית למדע, בוועדה הישראלית לאונסק"ו, בקרן הדו-לאומית ארה"ב-ישראל ובוועדה הגרמנית למלגות מינרבה. באוקטובר 2002 התקיימה בירושלים המועצה הכללית השלישית של אגודת האקדמיות למדעים באסיה (Asian Association of Science Academies).

באפריל 2002 הופיעה בעיתונות באירופה קריאה לאנשי מדע להחרים את עמיתיהם הישראלים וכן להפסיק כל שיתוף פעולה עם מוסדות מחקר בישראל. ועדת פעולה שהקימה האקדמיה פעלה בקרב ארגוני המדע הבין-לאומיים למען גיוס תמיכה בצד הישראלי. בעקבות פעילות זאת יצאו איקס"ו, הרשת הבין-לאומית לזכויות האדם של האקדמיות למדעים, האיחוד האירופי ועוד איגודי מדע בהצהרות חד-משמעיות בגנות החרם. כתבי העת Science ו-Nature פרסמו מאמרי מערכת התומכים בחופש המדע ובהפרדתו מפעילות פוליטית.

ועדת הפעולה של האקדמיה טיפלה גם בהסברה בעניין התקפה לכאורה על משרדי האקדמיה הפלסטינית במבצע חומת מגן ובהסברת מדיניות צה"ל בעניין בדיקת אמבולנסים פלסטיניים וסגירת אוניברסיטת אל-קודס ומוסדות להשכלה גבוהה ברשות הפלסטינית.

ביקר בישראל
Dr. Namejs Zeltins (Energy Efficiency)

ביקרו בלטביה
ד"ר שלה גורנישטיין, האוניברסיטה העברית
(תזונה)
פרופ' סימון טרכטנברג, האוניברסיטה העברית,
(קרדיולוגיה)
בוב לפידות, מנהל האגף הבין-לאומי באקדמיה

מונגוליה

באוקטובר 2002 התקיימה בירושלים המועצה
הכללית השלישית של אגודת האקדמיות למדעים
באסיה. ייצגו את מונגוליה
Prof. B. Chadraa, Prof. R. Barsbold

מצרים

המרכז האקדמי הישראלי בקהיר הוקם בשנת
תשמ"ב (1982) על ידי האקדמיה הלאומית
הישראלית למדעים ביזמת המוסדות להשכלה
גבוהה והחברה המזרחית הישראלית בעקבות
הסכם התרבות בין ישראל למצרים ממרס 1979.
האקדמיה מפעילה את המרכז במימון ות"ת.
הרשויות המנחות את פעולת המרכז הן הנהלה
ומועצה. פרופ' דוד קושניר מנהל את המרכז
מראשית תשס"ב. פרופ' רחל גלון מרכזת את
הקשרים בתחום מדעי הטבע.

משימתו העיקרית של המרכז האקדמי בקהיר היא
להדק את הקשרים בין האוניברסיטאות ובין
החוקרים במצרים ובישראל, לסייע לחוקרים משתי
הארצות להשיג חומר מספרי ומארכיונים בנושאי
מחקרם ולטפח מחקרים משותפים. המרכז מפעיל
ספרייה לשירותם של חוקרים וסטודנטים ועורך
הרצאות אקדמיות בנושאים מגוונים. רוב
המשתמשים בשירותי המרכז מהצד המצרי הם
חוקרים וסטודנטים בתחום הלשון והספרות
העברית ומדעי היהדות בכלל, ומהצד הישראלי
חוקרים וסטודנטים בתחום ההיסטוריה והתרבות
המצרית והעברית. כמה חוקרים משני הצדדים קיבלו
מלגות ביקור בארץ או במצרים לשם קידום מחקרם.
המצב באזור בשנים האחרונות הביא לידי ירידה
בפעילותו של המרכז.

מעמדו ומצבו של המרכז הושפעו תמיד ממצב
היחסים בין ישראל למצרים. האנתפאדה שפרצה
בספטמבר 2000 נתנה אף היא את אותותיה: חלה

ירדן/הרשות הפלסטינית

בשנת 1994 נוסד בושינגטון איגוד האקדמיות
ומועצות המדע של אזור המזרח התיכון. חברות בו
ירדן, הרשות הפלסטינית, מצרים וישראל - בחסות
האקדמיות הלאומיות של ארצות-הברית. האיגוד
החליט לקיים פגישות סדירות באזור וכן מחקרים,
סדנאות ופעולות משותפות. הנושא הראשון שנבחר
היה השימוש במדע וטכנולוגיה להגדלת כמויות
המים בארצות האזור ושיפור איכותם. המועצה
מינתה צוות מחקר, ובשלהי שנת 1998 הוגש דו"ח
מקיף. בשנת 1999 הושק ברמאללה הספר
Water and Future: The West Bank and Gaza strip,
Israel and Jordan
במעמד זה נוסדה האקדמיה למדע וטכנולוגיה
הפלסטינית.

ראשי האקדמיות החליטו על תכנית רחבה לשיתוף
פעולה מדעי בארבעה נושאים: המשך המחקר
במים; טלה-רפואה; רב-גוניות ביולוגית; חסרים של
מיקרו-נטוריאנטים בקרב האוכלוסיות המקומיות.
נבחרו צוותי היגוי לתחומים אלו, ובשנים
1999-2000 הם התכנסו כמה פעמים. באוגוסט
2000 התקיימה ברמאללה סדנה על תת-תזונה.
שאר התכניות לא יצאו לפועל בגלל המצב הפוליטי.
בינואר 2002 נערכה פגישה של ראשי האקדמיות
בושינגטון בעקבות פנייתן של האקדמיות
הלאומיות של ארצות-הברית. מטרת הפגישה
הייתה לחזק את הקשרים בין האקדמיות ולעשות
למען יציבות באזור. הוחלט להמשיך לקיים את
האיגוד ולפעול לקיום הסדנאות המתוכננות.
הוחלט גם לפעול בשני תחומים חדשים: יצירת
מקומות עבודה; פיתוח בריקיימא באזורי מדבר.
הוחלט עוד לצרף מדענים צעירים מצטיינים מהאזור
לתכנית Frontiers of Science and Engineering.
שלושה מדענים ישראלים השתתפו בתכניות אלו,
ועם עמיתים מהרשות הפלסטינית ומירדן יחד הם
מארגנים כינוס Frontiers אזורי. הכינוס יהיה
באיסטנבול באוקטובר 2003 בהשתתפות כמאה
מדענים ומהנדסים מהאזור ומארה"ב.

לטביה

בשנת 1999 חתמו נשיאי שתי האקדמיות על הסכם
לשיתוף פעולה מדעי. ההסכם דן בעידוד מחקרים
משותפים וחילופי מדע בין האקדמיות וקהילות
המחקר הישראלית והלטבית.

פרופ' אריה אלטמן, האוניברסיטה העברית
(ביוטכנולוגיה / חקלאות)

בולגריה

בשנת 1995 נחתם ההסכם לשיתוף פעולה מדעי בין
האקדמיות.

ביקרו בישראל

Dr. Valery Christov Covachev (Mathematics)
Dr. Alexi Konstantinov Popov (History)
Dr. Angela Slavova Popivanova (Mathematics)
Dr. Valentin Manoilov Kotzev (Geodesy)
Dr. Maria dimotrova Doichinova (Engineering)
Dr. Nikolay Zhivkov (Informatics)
Dr. Avram Mois Eskenazi (Mathematics)
Dr. Ivan G. Goshev (Organic Chemistry)
Prof. Christo Bojadjev (Chemical Engineering)
Dr. Daniela N. Popova (Mathematics)

הולנד

ההסכם לשיתוף פעולה מדעי בין האקדמיות דן
בחילופי מדענים, פרסומים וסמינרים משותפים
וחילופי מידע.

הונגריה

בשנת 1990 הופעל ההסכם לשיתוף פעולה מדעי בין
האקדמיות. ההסכם דן בחילופי מדענים, סמינרים,
פרסומים משותפים וחילופי מידע. הוסכם שבוגרים
מצטיינים של Central European University יוכלו
להשתלם באוניברסיטאות בארץ לתקופה של עד שנה.

ביקר בישראל

Dr. Geza Kovacs (Nonlinear stellar pulsations)

ביקרו בהונגריה

פרופ' יוסף רבני, האוניברסיטה העברית (כימיה)
פרופ' יובל נאמן, אוניברסיטת תל-אביב (פיזיקה)
ואסטרונומיה)

גרופיה

בשנת 1992 נחתם הסכם לשיתוף פעולה מדעי בין
האקדמיות.

גרמניה

ההסכם לשיתוף פעולה מדעי בין האקדמיה למדעים
ברלין-ברנדברג ובין האקדמיה הלאומית
הישראלית למדעים נחתם בשנת 2000. הצדדים
הסכימו לתת חסות למפעל הוצאה לאור של
מהדורה ביקורתית של כתבי מרטין בובר.

טג'יקיסטן

ההסכם לשיתוף פעולה עם טג'יקיסטן נחתם בשנת
1994. באוקטובר 2002 התקיימה בירושלים
המועצה הכללית השלישית של אגודת האקדמיות
למדעים באסיה. נציג טג'יקיסטן היה
Prof. Kurshed Karimov.

טורקיה

ההסכם לשיתוף פעולה מדעי עם האקדמיה
הטורקית למדעים נחתם באפריל 2002.
Prof. Namik Kemal Aras ייצג את טורקיה במועצה
הכללית השלישית של אגודת האקדמיות למדעים
באסיה, שהתקיימה בירושלים באוקטובר 2002.

ביקר בישראל

Prof. Nilufer Erkasap (Physiology)

דרום-קוראה

ההסכם לשיתוף פעולה בין האקדמיות נחתם בשנת
1990. עניינו חילופי מדענים, חילופי מידע וסמינרים
משותפים. בכל שנה לסירוגין מבקר מדען ישראלי
בכיר בקוראה ומדען קוריאני בכיר מבקר בישראל.
באוקטובר 2002 התקיימה בירושלים המועצה
הכללית השלישית של אגודת האקדמיות למדעים
באסיה. את קוראה ייצגו

Prof. Keung Shik Park and Prof. Il-Tong Cheon
Prof. Mu Shik Jhon,

הודו

בשנת 1993 נחתם ההסכם לשיתוף פעולה מדעי בין
האקדמיות בתחום המדעים המדויקים. לפי
ההסכם יבקר בכל שנה לסירוגין מדען ישראלי
בכיר בהודו ומדען הודי בכיר בישראל.

ביקרו בהודו

ד"ר יצחק וייצמן, אוניברסיטת חיפה
(לימודי האסלאם)

טייוואן

ההסכם לשיתוף פעולה בין האקדמיות נחתם בשנת
1994. בכל כמה שנים מתקיים כינוס דו-לאומי.
Prof. Sunney Chan ייצג את טייוואן במועצה
הכללית השלישית של אגודת האקדמיות למדעים
באסיה, שהתכנסה בירושלים באוקטובר 2002.

ביקר בטייוואן

פרופ' גדעון שלח, האוניברסיטה העברית
(ארכיאולוגיה)

ייעוץ את רוסיה

Prof. Yuri Vinokurov, Dr. Svetlana Kniazeva

ביקרו בישראל

Dr. Sergey Golovach (Zoology)

Dr. Anatoli V. Prichtchepa (Geomorphology)

Prof. Peter D. Gunin (Ecology)

Prof. Elizaveta A. Vostoko (Ecology)

Dr. Elizabeth Vostokova (Ecological Mapping)

Dr. Tatiana V. Krestovskai (Botany)

Dr. V.E. Yudin (Macromolecular)

ביקר ברוסיה

פרופ' יבגני ניקיטין, טכניון (כימיה)

שוודיה

בשנת 1974 נחתם ההסכם לשיתוף פעולה בין האקדמיות. אחת לכמה שנים נערך סימפוזיון דו-לאומי.

במרס 2002 התקיימה בשטוקהולם סדנה דו-לאומית בנושא 'טכנולוגיה של הדור החדש של רשתות תקשורת' בהשתתפות שישה חוקרים מישראל. במאי 2002 התקיימה סדנה דו-לאומית בנושא חומרים.

תאילנד

בשנת 1992 נחתם מזכר הבנה לשיתוף פעולה מדעי בין האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים ובין המכון הלאומי למחקר של תאילנד.

למדעים של האינסטיטוט דה פראנס נחתם בשנת 1989. לפי ההסכם כל אקדמיה תארח מדען בכיר מן הארץ האחרת אחת לשנתיים, לסירוגין. Prof. Jean-Marie Lehn היה המרצה האורח בהרצאת איינשטיין באקדמיה בחודש מאי 2003. Prof. Claude Cohen-Tannoudji ביקר בישראל ונשא הרצאה באקדמיה.

רומניה

בשנת 1991 נחתם ההסכם לשיתוף פעולה מדעי בין האקדמיות.

ביקרו בישראל

Dr. Laura Parpala (Aquatic Ecology)

Dr. Mariora Rusu (Rural Development)

Prof. Claudia Popescu (Geography)

רוסיה

בנובמבר 1995 נחתם ההסכם לשיתוף פעולה מדעי בין האקדמיות. ביוני 2002 נערכה באקטרינבורג סדנה דו-לאומית בחסות האקדמיות בנושא 'שיפור הרכבם, מבנם ותכונותיהם של חומרים'. השתתפו מישראל: הפרופסורים א' אברמוב, ד' אליעזר, לאה בהם, א' ברוק-לוינסון, א' גדנקו, א' ורונל, מ' זיינגרד, ד' מאירשטיין, י' פנחסי, מ' רוט. באוקטובר 2002 התקיים בירושלים כינוס המועצה הכללית השלישית של אגודת האקדמיות למדעים באסיה.

3.2 קשרים עם מוסדות בין-לאומיים

איסק"ו - המועצה הבין-לאומית למדע

איסק"ו (International Council for Science), שנוסדה בשנת 1931, היא ארגון הגג של איגודי המדע הבין-לאומיים. האקדמיה מייצגת את ישראל באיסק"ו וב-23 האיגודים המדעיים החברים בה ומשתתפת ב-8 ועדות בין-תחומיות של איסק"ו. בספטמבר 2002 התקיימה בריו דה-ז'ניירו המועצה הכללית ה-27 של הארגון. ייעוץ את ישראל פרופ' דן שכטמן ובוב לפידות. האקדמיה מופקדת על מינוי יושבי ראש לכל אחת מ-23 הוועדות הלאומיות הישראליות המתאימות לאיגודים המדעיים הבין-לאומיים המסונפים לאיסק"ו ועל מינוי נציגים לתכניות המדע המיוחדות של ארגון זה. מדענים ישראלים מכהנים באיסק"ו בתפקידים בכירים בכמה איגודים.

הוועדות הלאומיות המקבילות לאיגודים הבין-לאומיים

האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים, המייצגת את ישראל באיסק"ו, היא הגוף האחראי למינוי נציגים ישראלים לגופים בין-לאומיים. נשיא האקדמיה ממנה ועדות לאומיות בהתאמה לאיגודים הבין-לאומיים המסונפים לאיסק"ו כאשר יש בכך עניין מבחינת קידום המדע הישראלי. יושב-ראש הוועדה הלאומית הוא

פולין

נמשכה הפעילות לפי ההסכם לשיתוף פעולה מדעי בין האקדמיות.

ביקרו בישראל

Dr. Izabela Maria Jaruzelska (Sociology)

Dr. Jolanta Konikowska (Computer Science)

Dr. Jolanta Mlynarczyk

(Hellenistic and Roman Studies)

Ms. Irena Maria Bal (Art)

Prof. Włodzimierz Klonowski (Biophysics)

Dr. Henryk Zielinski (Antioxidants)

Dr. Omilanowska Malgorzata (History of Art)

Prof. Jerzy Proszynski (Taxonomy)

Prof. Mieczyslaw Pokorski (Physiology)

Dr. Beata Konikowska (Computer Science)

ביקרו בפולין

ד"ר שלה גורנישטיין, האוניברסיטה העברית

(תזונה)

פרופ' שמעון טרכטנברג, האוניברסיטה העברית

(קרדיולוגיה)

פרופ' יובל נאמן, אוניברסיטת תל-אביב

(פיזיקה ואסטרונומיה)

גב' מיה נחשון, הטכניון (ביוטכנולוגיה)

פרופ' שמואל ינאי, הטכניון (טוקסיקולוגיה)

פרופ' אורי קוגן, הטכניון (כימיה של המזון)

צ'כיה

ביוני 1991 נחתם הסכם לשיתוף פעולה עם האקדמיה הצ'כית למדעים. ההסכם חודש בשנת 1999.

ביקרו בישראל

Prof. Viktor Brabec (Biophysics)

Prof. Eva Matouskova (Mathematics)

Dr. Vaclav Erben (Art)

Dr. Marian Kratochvil (History)

ביקרו בצ'כיה

פרופ' יונתן ארזי, אוניברסיטת חיפה (מתמטיקה)

פרופ' אריה זינגר, האוניברסיטה העברית

(מדעי הקרקע)

פרופ' שמעון רייך, הטכניון (מתמטיקה)

צרפת

ההסכם לשיתוף פעולה בין האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים ובין האקדמיה הצרפתית

ירידה במספר הפניות לסיוע ובמספר המשתתפים המקומיים בהרצאות, ולא תמיד נענו גופים רשמיים במצרים לבקשות המרכז. אף על פי כן הוסיף המרכז לפעול בכל אחד ממסלולי פעילותו: הספרייה רכשה מאות פריטים חדשים ועברה תהליך של מחשוב וקטלוג מחדש; נמשכו פעולות הסיוע לחוקרים מצריים וישראלים ונערכו הרצאות לפחות פעם אחת בחודש. השנה ניכר אף שיפור מסוים במעמדו של המרכז, והדבר מתבטא בגידול במספר המבקרים וביחסן של הרשויות למרכז.

נפאל

באוקטובר 2002 התקיים בירושלים כינוס המועצה הכללית השלישית של אגודת האקדמיות למדעים באסיה. נציג נפאל היה Prof. Krishna Manandhar.

סין

בשנת 1991 נחתם הסכם עם האקדמיה הסינית למדעים. הסכם לשיתוף פעולה בין האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים ובין האקדמיה הסינית למדעי החברה נחתם בשנת 2000. לפי ההסכמים יוקמו מפעלי מחקר משותפים, ייערכו סדנאות וסימפוזיונים ויהיו חילופי מדענים.

באוקטובר 2002 התקיים בירושלים כינוס המועצה הכללית השלישית של אגודת האקדמיות למדעים

באסיה. נציגי סין: Dr. Huadong Guo

Dr. Zhen Zhu, Mr. Zhuang Yan

סלובניה

ההסכם לשיתוף פעולה בין האקדמיות נחתם בשנת 1996.

סלובקיה

ההסכם לשיתוף פעולה בין האקדמיות נחתם בשנת 1995.

ביקרו בישראל

Dr. Narcis Tribulova (Heart Research)

Ms. Iveta Smetanova (Radon Emanations)

ביקרו בסלובקיה

ד"ר אשר שיינברג, אוניברסיטת בר-אילן

(קרדיולוגיה)

ד"ר גניה קסלר-אייסקסון, אוניברסיטת תל-אביב (קרדיולוגיה מולקולרית)

פרופ' מרדכי מנוח, אוניברסיטת תל-אביב

(פיזיולוגיה)

ועדות בין-תחומיות ויושבי-ראש הוועדות הלאומיות הקשורות להן

- ◆ הוועדה לחקר החלל (COSPAR) - פרופ' דוד אביר, יו"ר הוועדה הלאומית לחקר החלל
- ◆ הוועדה לנתונים מדעיים וטכנולוגיים (CODATA) - פרופ' דוד אביר, יו"ר הוועדה הלאומית לנתונים מדעיים וטכנולוגיים; פרופ' אבי דגני, נציג ישראל בוועדה
- ◆ הוועדה המדעית לבעיות הסביבה (SCOPE) - פרופ' צבי דובינסקי, יו"ר הוועדה הלאומית לבעיות הסובב
- ◆ הוועדה המדעית לפיזיקה של הארץ והשמש (SCOSTEP) - פרופ' יובל נאמן, יו"ר הוועדה הלאומית המדעית לחקר האינטראקציה הפיזיקלית של השמש עם הארץ; פרופ' סמי קופרמן, נציג ישראל בוועדה המדעית לפיזיקה של הארץ ושל השמש
- ◆ הוועדה המדעית לחקר האוקיאנוגרפיה (SCOR) - פרופ' לב פישלזון, פרופ' ג'ון הול ופרופ' אברהם הכט, הוועדה המדעית לחקר הימים
- ◆ הוועדה הבין-לאומית לחקר הרביעון (INQUA) - פרופ' יהודה אנגיל, יו"ר הוועדה הלאומית לחקר הרביעון
- ◆ הוועדה לתכנית הבין-לאומית לגאוספירה-ביוספירה (IGBP) - פרופ' זאב לוי, יו"ר הוועדה הלאומית לחקר הגאוספירה והביוספירה
- ◆ הפדרציה הבין-לאומית של עורכים מדעיים (IFSE) - ד"ר מרים בלבן

מדענים ישראלים נושאי תפקידים בכירים באיקס"ו

- ◆ פרופ' ישראל פכט - נשיא האיגוד הבין-לאומי לביופיזיקה טהורה ושימושית (IUPAB)
- ◆ פרופ' י' שבח - יו"ר הוועדה לכימיה של קרקע ומים של האיגוד הבין-לאומי לכימיה טהורה ושימושית (IUPAC)
- ◆ פרופ' רחל גלון - יו"ר התכנית לאנטומוולוגיה של האיגוד הבין-לאומי למדעי הביולוגיה (IUBS)
- ◆ פרופ' אורי שמיר - סגן נשיא האגודה הבין-לאומית למדעי ההידרולוגיה, סגן נשיא (ומועמד לנשיא) האגודה הבין-לאומית למדעים הידרולוגיים שלידי האיגוד הבין-לאומי לגיאודזיה ולגאופיזיקה ומועמד לנשיאות (IUGG)
- ◆ פרופ' רות ארנון - חברת הנהלה של האיגוד הבין-לאומי של חברות אימונולוגיות (IUIS)
- ◆ פרופ' פרנק הרבשטיין - יו"ר הוועדה למולקולרים קטנים של האיגוד הבין-לאומי לקריסטלוגרפיה (IUCr)
- ◆ ד"ר יוסף שפירא - סגן נשיא האיגוד הבין-לאומי למדעי הרדיו (URSI)
- ◆ ד"ר מרים בלבן - נשיאת הפדרציה הבין-לאומית של עורכים מדעיים (IFSE)
- ◆ פרופ' מגירון מסדן - חבר הנהלת האיגוד הבין-לאומי למדעי הביולוגיה (IUBS)
- ◆ פרופ' יעקב קטן - יו"ר הוועדה להגנת הצומח של האיגוד הבין-לאומי למדעי הביולוגיה (IUBS)
- ◆ פרופ' אלי זלדוב, פרופ' מוטי הייבלום, פרופ' אורה אנטין, פרופ' אברהם קציר, פרופ' יוסף אברון חברי הוועדות המרכזיות של האיגוד הישראלי לפיזיקה טהורה ושימושית (IUPAP)

הקרן האירופית למדע (European Science Foundation)

הקרן האירופית למדע היא גוף-על של האקדמיות למדעים ומועצות המחקר האירופיות. משתייכים אליה 49 גופים לא ממשלתיים מ-23 מדינות אירופיות. לאקדמיה הלאומית הישראלית למדעים מעמד של משקיף בתנאים מועדפים. היא רשאית להשתתף בכל פעולות הקרן ואף מוזמנת לשגר נציג לאספות הכלליות המתקיימות בשטרסבורג בכל שנה. בשנת תשס"ג ייצג את האקדמיה באספה הכללית בוב לפידות. האקדמיה משתתפת בישיבות הוועדות של הקרן. נציג האקדמיה בוועדה המתמדת למדעי הרוח הוא פרופ' איתן קולברג; נציג האקדמיה בוועדה המתמדת למדעי החברה הוא פרופ' שמואל נ' אייזנשטדט; נציג האקדמיה בוועדות האירופיות למחקר רפואי הוא פרופ' ערן דולב; פרופ' יוסף קלפטר הוא נציג האקדמיה

נציג האקדמיה ומדינת ישראל באיגוד הבין-לאומי המסונף לאיקס"ו. הוועדות הלאומיות מדווחות לאגודות הבין-לאומיות על הנעשה בישראל ומעדכנות את המדענים בישראל בכל הנוגע לתכניות בין-לאומיות בתחומי מחקרם.

האקדמיה למדעים משלמת את דמי החבר השנתיים של האגודות המדעיות בישראל באגודות ובארגונים הבין-לאומיים של איקס"ו. האקדמיה משתתפת גם במימון ההוצאות הכרוכות בהשתתפות נציגים מטעמה בכינוסי האיגודים הבין-לאומיים.

האיגודים המדעיים המסונפים לאיקס"ו ויושבי-ראש הוועדות הלאומיות הקשורות אליהם

- ◆ האיגוד הבין-לאומי לאסטרונומיה (IAU) - פרופ' איליה לייבוביץ, יו"ר הוועדה הלאומית לאסטרונומיה
- ◆ האיגוד הבין-לאומי לגיאודזיה ולגאופיזיקה (IUGG) - פרופ' אורי שמיר, יו"ר הוועדה הלאומית לגאודזיה ולגאופיזיקה
- ◆ האיגוד הבין-לאומי לכימיה טהורה ושימושית (IUPAC) - פרופ' דן מאירשטיין, יו"ר הוועדה הלאומית לכימיה
- ◆ האיגוד הבין-לאומי למדעי הרדיו (URSI) - ד"ר יוסף שפירא, יו"ר הוועדה הלאומית למדעי הרדיו
- ◆ האיגוד הבין-לאומי לפיזיקה טהורה ושימושית (IUPAP) - פרופ' יצחק צרויה, יו"ר הוועדה הלאומית לפיזיקה
- ◆ האיגוד הבין-לאומי לחקר המוח (IBRO) - פרופ' עמירם גרינולד, יו"ר הוועדה הלאומית לחקר העצב
- ◆ האיגוד הבין-לאומי למדעים ביולוגיים (IUBS) - פרופ' לאו זקס, יו"ר הוועדה הלאומית למדעי הביולוגיה
- ◆ האיגוד הבין-לאומי לגיאוגרפיה (IGU) - פרופ' יהודה גרדוס, יו"ר הוועדה הלאומית לגאוגרפיה
- ◆ האיגוד הבין-לאומי לקריסטלוגרפיה (IUCr) - פרופ' יואל זוסמן, יו"ר האגודה הישראלית לקריסטלוגרפיה
- ◆ האיגוד הבין-לאומי למכניקה תאורטית ושימושית (IUTAM) - פרופ' צבי חשין, יו"ר האיגוד הישראלי למכניקה עיונית ושימושית
- ◆ האיגוד הבין-לאומי להיסטוריה ולפילוסופיה של המדע (IUHPS) - פרופ' מנחם פיש, יו"ר הוועדה הלאומית להיסטוריה ופילוסופיה של המדע
- ◆ האיגוד הבין-לאומי למתמטיקה (IMU) - פרופ' יורם לינדנשטראוס, יו"ר הוועדה הלאומית למתמטיקה
- ◆ האיגוד הבין-לאומי למדעים פיזיולוגיים (IUPS) - פרופ' דן ליכטנברג, יו"ר הוועדה הלאומית לפיזיולוגיה
- ◆ האיגוד הבין-לאומי לביוכימיה ולביולוגיה מולקולרית (IUBMB) - פרופ' חיים סידר, יו"ר הוועדה הלאומית לביוכימיה ולביולוגיה מולקולרית
- ◆ האיגוד הבין-לאומי לביופיזיקה טהורה ושימושית (IUPAB) - פרופ' אלישע האס, יו"ר הוועדה הלאומית לביופיזיקה
- ◆ האיגוד הבין-לאומי לפרמקולוגיה (IUPhar) - פרופ' רפאל משולם, יו"ר האגודה הישראלית לפרמקולוגיה
- ◆ האיגוד הבין-לאומי למדעי הגיאולוגיה (IUGS) - ד"ר יעקב ארקין, יו"ר החברה הגאולוגית
- ◆ האיגוד הבין-לאומי לאימונולוגיה (IUIS) - ד"ר מיכל בניש, יו"ר האגודה הישראלית לאימונולוגיה
- ◆ האיגוד הבין-לאומי למיקרוביולוגיה (IUMS) - פרופ' אליאורה רון, יו"ר הוועדה הלאומית למיקרוביולוגיה
- ◆ האיגוד הבין-לאומי למדעי הפסיכולוגיה (IUPsyS)
- ◆ האיגוד הבין-לאומי למדעי התזונה (IUNS) - פרופ' יהודית בירק, יו"ר הוועדה הלאומית לתזונה

הארגונים שלהלן קיימו בשנת הדו"ח ועידה, ונציג מטעם הוועד הלאומי השתתף בה: האיגוד הבין-לאומי למדעי הרדיו, האיגוד הבין-לאומי למתמטיקה, האיגוד הבין-לאומי לביופיזיקה טהורה ושימושית, הוועדה לנתונים מדעיים וטכנולוגיים.

Asian Association of Science Academies

ישראל נמנית עם מייסדי אגודת האקדמיות למדעים באסיה המשמשת גוף מקשר ומתאם בין האקדמיות ביבשת זו.

פרופ' רות ארנון נבחרה לסגן נשיא הארגון. המועצה הכללית השלישית התקיימה באוקטובר 2002 בירושלים בהשתתפות נציגים מ-13 ארצות, ופרופ' רות ארנון נבחרה לתפקיד סגן נשיא בכיר. ביזמת המועצה הכללית התקיים סימפוזיון בנושא תרומתה של הביו-טכנולוגיה לקידום איכות החיים.

ועידות אמאלדי

בוועידות אמאלדי משתתפות אקדמיות אירופיות, האקדמיה האמריקנית והאקדמיה הרוסית. עיסוקן העיקרי הוא בעיות בטיחות הקשורות להאטת מרוץ החימוש ולפירוק הנשק הגרעיני. נציג האקדמיה ב־Amaldi Conferences הוא פרופ' אמנון פזי.

פוגואש (Pugwash)

האקדמיה אחראית לניהולה ולהפעלתה של ועדת פוגואש הישראלית. הארגון עוסק בבעיות של פירוק הנשק. ההשתתפות היא על בסיס אישי. פרופ' אמנון פזי הוא יו"ר הוועדה הישראלית. ד"ר שמואל לימונה ייצג את ישראל בכינוס פוגואש בגינבה בנובמבר 2002.

הרשת הבין-לאומית לזכויות האדם של האקדמיות למדעים

(International Human Rights Network of Academies and Scholarly Societies)

פרופ' יהושע יורטנר, נציג האקדמיה, השתתף בוועידה הדו-שנתית בטיצ'ינו, שווייץ, במאי 2003; פרופ' מנחם יערי הוזמן להרצות. הרשת הוקמה בחסות האקדמיה האמריקנית למדעים. השנה פרסמה הצהרה בגנות החרם המדעי.

האקדמיה למדעים של העולם השלישי (Third World Academy of Sciences)

האקדמיה למדעים של העולם השלישי נוסדה בשנת 1935 בטריאסטה. מיוצגים בה טובי המדענים מהעולם השלישי. מטרתה לעודד מצוינות במדע בעולם הדרומי. לוועידות הדו-שנתיות של TWAS מוזמנים נציגי אקדמיות מכל העולם. פרופ' רפאל משולם ייצג את האקדמיה בוועידה בדלהי בספטמבר 2002.

עוד ארגונים בין-לאומיים שהאקדמיה למדעים פעילה בהם:

- ◆ מועצת הארגונים הבין-לאומיים למדעי הרפואה (CIOMS). פרופ' רפאל משולם, נציג האקדמיה, הוא חבר הנהלת הארגון. במושב ב'זינבה במאי 2003 ייצג את האקדמיה פרופ' אלן רובינוב.
 - ◆ המרכז הבין-לאומי לסיסמולוגיה (ISC)
 - ◆ הקרן הבין-לאומית למדע (IFS)
 - ◆ הארגון הבין-לאומי לטלסקופ סולרי אירופי רחב (LETS)
 - ◆ הוועד הלאומי הישראלי לאונסק"ו (הארגון לחינוך, מדע ותרבות של האומות המאוחדות)
- האקדמיה משתתפת בישיבות הוועד ובעבודותיו. נציג האקדמיה משתתף בישיבות הוועד הפועל של הוועד הלאומי.

בוועדה המתמדת למדעי הטבע והנדסה; פרופ' חרמונה שורק היא נציגת האקדמיה בוועדה המתמדת למדעי החיים והסביבה.

האקדמיה מיוצגת בתכניות המדעיות וברשתות המחקר האלה של הקרן האירופית למדע:

European Social Survey
Optimality in Bird Migration
Spectral Theory and Partial Differential Equations (SPECT)
Functional Genomics
Nanotribology (NATRIBO)

ישראל מעמד של חבר חיצוני בתכנית המסגרת השישית של האיחוד האירופי (Sixth Framework Program of the European Union) בנובמבר 2002 הוזמן פרופ' יעקב זיו לבריסל להשתתף בהשקת התכנית ולהרצות במעמד הזה.

איגוד האקדמיות הבין-לאומי (UAI)

תפקידו של האיגוד לקדם שיתוף פעולה בין-לאומי בתחומי מחקר במדעי הרוח והחברה. חברות בו יותר מ-30 מדינות.

האקדמיה משתתפת בכמה מפעלים של האיגוד ובהם המפעלים לתולדות עם ישראל ותרבותו ולתולדות ארץ-ישראל, מפת האימפריה הרומית, קטלוג האמנות היהודית, כתבי אבן רשד ועוד. פרופ' ג' סטרומזה נבחר לרכז מפעל חדש של האיגוד בנושא 'זכויות האדם במרוצת הדורות'.

נציג האקדמיה באיגוד, פרופ' שאול שקד, שהוא נשיא האיגוד, השתתף בישיבות הוועד המנהל של האיגוד. פרופ' שקד ופרופ' בנימין איזק השתתפו במועצה הכללית של האיגוד בבריסל ביוני 2002.

כל האקדמיות האירופיות (ALLEA)

ארגון זה, שנוסד לפני כעשר שנים, משמש גוף מקשר ומתאם בין האקדמיות. האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים פועלת בו במעמד של חברה מייסדת.

InterAcademy Council

המועצה הבין-אקדמית (IAC) הוקמה בעיר דאווס, שווייץ, בדצמבר 2001 במסגרת הפרורום העולמי לכלכלה. מטרתה לשמש מועצה למדע ולפי הצורך והביקוש לספק ייעוץ מדעי מקצועי לממשלות ולארגונים כגון אונסק"ו והבנק העולמי.

פרופ' יעקב זיו וד"ר מאיר צדוק ייצגו את האקדמיה בישיבת המועצה באמסטרדם בינואר 2003. פרופ' גדעון דגן נבחר לצוות ההיגוי של המועצה לתכנית פתרון בעיית הרעב ביבשת אפריקה.

InterAcademy Panel on International Issues

הוועדה הבין-אקדמית לנושאים בין-לאומיים (IAP) נוסדה בעקבות הוועידה העולמית בנושא אוכלוסיית העולם שהתקיימה בניו-דלהי בשנת 1993. היא משמשת רשת לא-פורמלית של אקדמיות ועושה להגברת מודעותו של הציבור לענייני מדע.

InterAcademy Medical Panel

הוועדה הבין-אקדמית לרפואה הוקמה בפריז בשנת 2002. כינוס היסוד עסק בתחום האימונולוגיה. פרופ' איתן רובינשטיין ייצג את האקדמיה.

4.2 המפעלים במדעי הרוח

מפעלי האקדמיה במדעי הרוח עוסקים במקורות מתחומי תולדות עם ישראל, המחשבה והדת היהודית, מקרא, ספרות חז"ל, השירה והספרות העברית, לשונות היהודים ותולדות האמנות.

מקצת המפעלים נערכים בשיתוף עם מוסדות אקדמיים בחו"ל, למשל מפעל הפאליאוגרפיה העברית בשיתוף עם המרכז הלאומי בצרפת (CNRS). מדיניות האקדמיה היא לתמוך רק במפעלים בעלי חשיבות לאומית ובעלי היקף רחב.

תקציב ועדת התכניות והפרסומים לתמיכה בתכניות במדעי הרוח לשנת 2002 הוקצה לתמיכה במפעלים האלה: מפעל הפאליאוגרפיה העברית (פרופ' מלאכי בית אריה), האונומסטיקון של ארץ ישראל (פרופ' יורם צפריה), מפעל חקר פיוטי הגניזה (פרופ' עזרא פליישר), מפעל ספרות ההלכה בערבית-יהודית (פרופ' חגי בן-שמאי), מפעל התפילה (ד"ר אורי ארליך).

מפעל הפאליאוגרפיה העברית

פרופ' מלאכי בית-אריה ופרופ' קולט סיראט

מפעל הפאליאוגרפיה העברית הוקם על ידי האקדמיה בשנת 1965 בשיתוף עם המרכז הלאומי למחקר מדעי בצרפת (CNRS). מטרת המפעל לתאר את התכונות הגרפיות, הטכניות והפיזיות של כתבי-היד העבריים מימי-הביניים בציון תאריכים, מקומות ומעתיקים; לעבד תכונות אלו ולמייין אותן כדי להעמיד לרשות מדעי היהדות כלים מבוססים לזיהוי מוצאם של כתבי-יד ולאומדן זמנם וכדי להציע טיפולוגיה סדורה של הספר העברי הכתוב ביד, של כתבי הספר ושל מלאכת הספר.

כל כתבי-היד בציון תאריך תוארו באמצעות שאלונים מפורטים. תועדו כתבי-יד המצויים בספריות בישראל, בארצות-הברית, בצרפת, באנגליה, ברוסיה, באיטליה, באירלנד, בגרמניה, בהונגריה, בדנמרק, בצ'כיה ובמצרים. כמו כן תועדו מאות כתבי-יד בציון מעתיקים ומאות תעודות בציוני תאריכים, וכן תועדו על סמך מיקרופילמים כתבי-יד שלא נחקרו עדיין, סך הכול כ-6,400 כתבי-יד. כל התיעוד הועבר למאגר נתונים ממוחשב בתיווך שאלון מיוחד שבו כ-700 שדות, ופותחה מערכת עדכון וחיפוש מתוחכמת ומורכבת (יספר דתאי). נבחרו אלפי עמודים לדוגמה ונרכשו תצלומיהם בגודל טבעי. לכל כתבי-יד מתוארך התקינה גרפיקאים לוחות א"ב. הוכנו קובצי תצלומים הממוינים לפי טיפוס הכתב וסוגו בסדר כרונולוגי.

המפעל פרסם עד עתה עשרה ספרים פרי מחקרו: הקורפוס הגדול בשלושה חלקים (שהם שבעה כרכים) של 'אוצר כתבי-יד עבריים מימי-הביניים', (בעברית ובצרפתית); שני חלקים של 'אסופת כתבים עבריים מימי-הביניים' (החלק השלישי בהכנה); 'קודיקולוגיה עברית' (באנגלית); 'אוצר הפאפירוסים העבריים' (בצרפתית), ושלושה חלקים של 'אוצר המצחפים העבריים' (בעברית ובצרפתית). המפעל משרת בכל שנה עשרות רבות של חוקרים הפונים אליו ונעזרים בו בזיהוי כתבי-יד ובפתרון בעיות של ההדרת כתבי-יד.

בשנה האחרונה תועדו כחמישים כתבי-יד בספריית הוטיקן. הנתונים של כתבי-היד שתועדו ונבדקו עובדו, קודדו, הוקלדו, הוגהו ונוספו למאגר הנתונים הממוחשב. נמשך פיתוחה ושכלולה של תכנת האחסון, העדכון, השליפה וההצלבה של הנתונים עם הסבתה לסביבת חלונות המאפשרת שימוש גמיש יותר וחיפוש מתוחכמים יותר, ובעיקר שילוב של התצלומים לדוגמה מכל כתבי-יד. בדרך זו הופך המאגר לכלי חלוצי ומהפכני יחיד במינו בעולם התרבות הכתובה לאומדן מוצאם וזמנם של כתבי-יד ולהעמדת טיפולוגיה של מלאכת הפקתם ועיצובם.

החלק השלישי של אוצר המצחפים - 'כתבי-יד בכתב עברי מימי-הביניים בציוני תאריך, בשנים 1021-1079', יצא לאור בהוצאת Brepols ובחסות האיגוד הבינ-לאומי של האקדמיות והאיחוד האירופי. הכנת החלק הרביעי של אוצר המצחפים מתקרבת לשלבה הסופי.

החלק השני של 'אסופת כתבים עבריים מימי הביניים (הכתב הספרדי)' יצא לאור בהוצאת האקדמיה.

4. הוצאת הספרים והפעילות במדעי הרוח

4.1 הוצאת הספרים

חוק האקדמיה מונה עם מטרות האקדמיה ותפקידיה 'לפרסם כתבים שיש בהם כדי לקדם את המדע'. לשם כך נקבע הסעיף בתקנון האקדמיה האומר: 'המועצה תמנה ועדת פרסומים שתטפל בהוצאת כתבים מטעם האקדמיה'. ההוצאה לאור פועלת אפוא על פי החלטות ועדת הפרסומים והנחיותיה. פרסומי האקדמיה כוללים פירות של תכניות מחקר ומפעלים שהיא יזמה ואשר נועדו לשמש תשתית לפעילות מדעית, כל אחד בתחומו, וכן חיבורים שנמצאו מתאימים למדיניות הפרסום של האקדמיה. רוב הפרסומים העבריים הם מתחומי מדעי הרוח ויש להם זיקה אל מדעי היהדות, ואילו הפרסומים באנגלית ובשפות אחרות מקיפים את כל המדעים: מדעי הרוח והחברה, כלליים ויהודיים, מדעי הטבע, ומדיניות מדע.

הפרסומים שבתחומי מדעי הרוח הם ברובם מהדורות מדעיות של מקורות ושל כתבי־יד בתחומים כגון תולדות עם ישראל, תולדות המחשבה והדת היהודית, הגות ימי־הביניים, לשונות היהודים, ונודעת להם חשיבות בחקר התרבות למן העת העתיקה ועד לתקופה המודרנית. כמו כן מגוון רחב של תחומי מחקר בא לידי ביטוי במונוגרפיות ובקבצים שעובדו מימי העיון שנערכו בחסות האקדמיה. בסדרה 'דברי האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים' מתפרסמות הרצאות שנישאו באירועים שהאקדמיה ערכה בביתה.

בתחום מדעי הטבע פועלת ועדת הפאונה והפלורה של ארץ־ישראל, ומטרתה לפרסם מונוגרפיות על קבוצות בעלי חיים וצמחים של ארץ־ישראל וסביבותיה. כמו כן הוועדה משמשת מערכת לשם הבאתם לדפוס של החיבורים בסדרות *Flora Palaestina* ו־*Fauna Palaestina*. השנה התקבל לפרסום ספרו של אבינעם דנין 'אטלס תפוצה של הפלורה של ארץ ישראל'. הספר 'פלורת הטחבים' מאת קלרה חן ואילנה הרנשטט יצא לאור בקרוב.

בסדרת ההרצאות ע"ש אלברט איינשטיין מוזמנים לשאת דברים מדענים ידועי שם בתחומי מדעי הטבע ומקצתן רואות אור. הסדרה 'סוגיות במדיניות מדע' משקפת את חוק האקדמיה המונה עם מטרות האקדמיה ותפקידיה את טיפוח הפעילות המדעית וקידומה ואת הייעוץ לממשלה בפעולות הנוגעות למחקר ולתכנון מדעי בעלי חשיבות לאומית. בסדרה זו מתפרסמים דברים שנאמרו בימי עיון שערכה האקדמיה בנושא זה.

ההוצאה לאור של האקדמיה אחראית להכנת הבולטין של המרכז האקדמי הישראלי בקהיר, ובו מאמרים באנגלית ובערבית.

השנה הופיע הכרך האחרון של הקונקורדנציה לתלמוד הירושלמי, ובו הגיע לסיום מפעלו של משה קוסובסקי לאחר ארבעים שנות פעילות.

התקבלה לפרסום המהדורה החדשה של ירושלמי נזיקין. כמה קטעי גניזה נוספים יובאו במהדורה זו. האקדמיה קיבלה לפרסום את המהדורה הביקורתית של 'סדר עולם רבה' בעריכתו של חיים מיליקובסקי בשיתוף עם מרכז דינור, וכעת הספר נמצא בשלבי הכנה לדפוס.

במסגרת המפעל לכתבי־יד עבריים מימי הביניים נמשכת העבודה על כרכים בסדרות 'אוצר המצפנים העבריים' ו'אסופות כתבי־יד עבריים מימי הביניים'.

בסדרת התרגומים העבריים של כתבי אבן רשד יצא לאור הספר 'ביאור אבן רשד לספר הנפש לאריסטו בתרגום משה אבן תיבון' בעריכת א"א עברי.

בסדרה מקורות לתולדות עם ישראל יצא לאור 'פנקס ההתכתבות של הקהילה היהודית של לותרנינגן' במהדורת שמעון שוורצפוקס.

- ◆ 'כתאב אחכאם אליבום' (ספר הלכות יבום) מאת שמואל בן חפני גאון
 - ◆ 'כתאב אלעדה' (ספר ההמתנה לנישואין אחרי גירושין) מאת שמואל בן חפני גאון
 - ◆ פירוש לספרא מאת חננאל בן שמואל (חותנו של אברהם בן הרמב"ם).
- בפרסומי המפעל גם נוסח הטייטה של פירוש הרמב"ם (בכתב יד) למשנה מסכת שבת, המקור הערב־יהודי עם תרגום עברי מוער מאת ס' הופקינס (2001).

מפעל התפילה ד"ר אורי ארליך

מפעל התפילה אושר בראשית תשס"ג. מטרתו לרכז במאגר ממוחשב את כל העדויות הטקסטואליות של התפילה היהודית לתקופותיה ולמנהגותיה לפי קריטריונים מדעיים. המאגר יציג בתמונה כוללת ובהירה את התפילה היהודית ויבנה מצע טקסטואלי לכל ענפי המחקר בתפילות ישראל. בשלב הראשון יתמקד המפעל בתיעוד נוסחאות התפילה בקורפוסים הקדומים: קטעי הסידור בגניזה הקהירית והסידורים הקדומים השלמים.

כל קטע סידור שנרשם במאגר ממוין על פי שני קריטריונים עיקריים: (א) תיאור הקטע: מילות פתיחה וסיום של כל עמוד, מספר דפים, מספר שורות, צורת כתיבה, שפת ההוראות, סוג המצע ועוד. (ב) התכנים הליטורגיים: עיתוי התפילה (שבת), מעמד התפילה (שחרית), החטיבה הליטורגית (עמידה), היחידה בתוך החטיבה (אבות) ותשלובת (זוכרנו). רישום ומיון שיטתיים אלו מאפשרים אחזור מידע יעיל למטרות מחקריות כגון: צירוף דפים שנשרו מעותק אחד, עיון במבנה הכולל של קטע הסידור, השוואת קטעי תפילה מקבילים מסידורים ועוד. קטעי תפילה חשובים מועתקים במלואם, וכך מתאפשר עיון בקטעי הסידור, ובעתיד גם חיפוש חופשי בהם על פי מילים וצירופים. תעתיקים אלו מקושרים אל התיאור הקטלוגי. לכל קטע בקטלוג מקושר גם מידע ביבליוגרפי הנוגע לו, וכן אפשר לצרף צילום ממוחשב של הקטע. עם סיום איסוף העדויות של קטעי תפילה עיקריים יהיה אפשר להעמיד סינופסיס ממצה שלהם לצורך מחקרים נוספים הניזונים מעולם התפילה.

השנה עוסק המפעל בביסוס תשתיתו הפיזית ובגיבוש נוהלי העבודה. נמשכת פעולת הקטלוג וההענתקה של קטעי סידור מתוך מתן עדיפות לקטעים המכילים את תפילת שמונה-עשרה.

אתר אינטרנט חדש לאקדמיה www.academy.ac.il

באתר האינטרנט החדש של האקדמיה מידע על מגוון פעילויות האקדמיה. תוכלו למצוא בו מידע על מועצת האקדמיה, המנהל, תקציב האקדמיה, המפעלים, ועדות האקדמיה, אירועים, קשרי חוץ, החוק והתקנון, קטלוג הוצאת הספרים, היסטוריה, גן המדע, ועוד. לכל אחד מחברי האקדמיה הוכן כרטיס אישי ובו תמונה, פרטים אישיים, קורות חיים ורשימת פרסומים. באתר קישורים לאתרים של אוניברסיטאות וארגוני מדע; לגופים הקשורים לאקדמיה: הקרן הלאומית למדע, פורום תל"ם, תכנית ביכורה וקרן בת שבע דה־רוטשילד; וכן אתר־משנה אינטראקטיבי בנושא ביואתיקה. מנוע חיפוש משוכלל מאפשר עיון בקטלוג הוצאה לאור של האקדמיה ובפרסומים התקופתיים.

חקר השירה והפיוט בגניזה

פרופ' עזרא פליישר

בשנה החולפת נמשכה העבודה השיטתית על קטעי הגניזה השמורים באוסף אדלר בספריית בית המדרש לרבנים בניו יורק. בשנה זו פוענחו וקוטלגו במפעל קטעי השיר שבין המספרים 2678-2890 באוסף הזה. בה בעת נמשכה העבודה על השלמת המאגר ממקורות שלא נכללו בסיבוב הראשון של העבודה, ונרשמו קטעים נוספים ממקורות מזדמנים. בין השאר קוטלגו דברי שירה מקטעי הגניזה שבאוסף ששון (לשעבר) וטקסטים מאוסף גאסטר השמור בספרייה הבריטית בלונדון. כמו כן נעשתה הגהה נוספת של החומר המוקלד במפעל, כדי להבטיח את דיוקו עד מקום שאפשר. נמשך רישום קטעי השירה והפיוט שפורסמו במשך השנה בספרים ובכתבי עת מקצועיים – לשם עדכון הכרטסת הגדולה של המפעל. המפעל מוסיף לשמש אבן שואבת לכל העוסקים בחקר שירתנו הקדומה ומספק שירותים לחוקרים רבים בארץ ובחוץ-לארץ.

מפעל האונומסטיקון של ארץ ישראל

פרופ' יורם צפירי

הוגש לדפוס הכרך הראשון של החיבור *The Onomasticon of Iudaea, Palaestina and Arabia in the Greek and Latin Sources* בעריכת לאה די סגני ויורם צפירי ובהשתתפות יהודית גרין. יש בו טקסטים הנוגעים לכל היישובים, היחידות הפוליטיות והמנהליות, עצמים גאוגרפיים ויחידות אתניות הנזכרים בשמם. בסך הכל נלקטו המובאות מתוך יותר מאלף חיבורים שכתבו יותר משש מאות מחברים (קבצי כתובות, מטבעות, פפירוסים וכו') נמנים כאן כמקור אחד). סידור הערכים הוא אלפביתי ובתוך כל ערך מסודרות המובאות בסדר כרונולוגי. בגוף הערך מובאים הטקסטים, תרגומם לאנגלית והערות. בסוף מובא דיון קצר באתר, דיון בהצעות הזיהוי שלו, תיאורו הארכאולוגי וביבליוגרפיה מחקרית. כתב היד של הכרך הראשון ובו קרוב ל-1000 עמודי מחשב הוגש לאקדמיה. בכרך של האות A יותר ממאתיים מקומות ועצמים גאוגרפיים ובהם אלפי קטעי מקור ותרגום. יש בו גם רשימה מוארת של המקורות וכן רשימת הביבליוגרפיה המחקרית. כעת נעשים השלמות ועדכונים סופיים לכרך הראשון ובה בעת החלה העריכה של הכרך השני (אותיות C B).

ספרות ההלכה בערבית-יהודית

מכון בן-צבי

מטרת המפעל לזהות את החיבורים בהלכה ובפרשנות התלמוד שנתבו בימי הביניים בערבית-יהודית מתוך קטעי כתבי-יד ששרדו בגניזות קהיר, לשחזרם ולפרסמם במהדורות ביקורתיות בליווי תרגום עברי מוער. העבודה החלה בינואר 1999. כעת עוסקים באחד-עשר הספרים האלה:

- ◆ 'כתאב אלאימאן' (משפטי שבועות) מאת האי בן שרירא גאון
- ◆ 'כתאב אלחאווי' (ספר הכולל) מאת דוד בן סעדיה אלגר מספרד
- ◆ 'אלמדכיל אלי עלם אלמשנה ואלתלמוד' (המבוא לידיעת המשנה והתלמוד) מאת שמואל בן חפני גאון
- ◆ 'כתאב אלטלאקי' (ספר הגירושין) מאת שמואל בן חפני גאון
- ◆ 'כתאב אלשרוטי' (ספר התנאים) מאת שמואל בן חפני גאון
- ◆ 'כתאב אלביועי' (ספר המיקח וממכר) מאת שמואל בן חפני גאון
- ◆ 'כתאב אלביע ואלאשריה' (ספר המיקח וממכר) מאת האי בן שרירא גאון
- ◆ 'כתאב אלזווגיה' (ספר הנישואין) מאת שמואל בן חפני גאון

6.1 חוק האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים תשכ"א/1961

הקמת האקדמיה

1 מוקמת בזה האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים (להלן – 'האקדמיה').

מטרות

- 2 מטרות האקדמיה ותפקידיה הם:
- (1) לרכז בתוכה כחברים מטובי אישי המדע תושבי ישראל;
 - (2) לטפח ולקדם פעילות מדעית;
 - (3) לייעץ לממשלה בפעולות הנוגעות למחקר ולתכנון מדעי בעלי חשיבות לאומית;
 - (4) לקיים מגע עם גופים מקבילים בחוץ-לארץ;
 - (5) לפעול בייצוג המדע הישראלי במוסדות ובכינוסים בין-לאומיים, מתוך תיאום עם מוסדות המדינה;
 - (6) לפרסם כתבים שיש בהם כדי לקדם את המדע;
 - (7) לעסוק בכל פעילות שיש בה כדי לשמש את המטרות האמורות.

מושב האקדמיה

3 מושב האקדמיה יהיה בירושלים.

האקדמיה – תאגיד פטור ממסים

- 4 האקדמיה היא תאגיד, כשר לכל חובה, זכות ופעולה משפטית.
- א4 לענין פקודת מס הכנסה, נחשבת האקדמיה כמוסד בעל אופי ציבורי לענייני תרבות, חינוך ומדע, וכל עיסקה של האקדמיה וכל נכסיה יהיו פטורים מכל אגרה, ארנונה או תשלום-חובה אחר המשתלמים למדינה או לרשות מקומית.

חברי האקדמיה

5 חברי האקדמיה יהיו חברי הוועד המכין להקמת האקדמיה הלאומית למדעים, שנתמנו לכך בתוקף החלטת הממשלה מיום כ"ו בחשון תשי"ט / 9 בנובמבר 1958, וחברים נוספים שייבחרו על ידי האקדמיה באסיפה כללית.

חברות והפסקתה

- 6 חבר האקדמיה יהיה חבר בה לכל ימי חייו; חברותו תיפסק באחת מאלה:
- (1) אם ביקש מאת נשיא האקדמיה, בכתב, לראות את מקומו פנוי;
 - (2) אם חדל להיות תושב ישראל והוא איננו חבר-חוף;
 - (3) אם הורשע בעבירה בפסק דין סופי והאקדמיה מצאה כי בנסיבות העניין היה בעבירה משום קלון.

נשיא האקדמיה וסגנו

7 נשיא האקדמיה יתמנה על ידי נשיא המדינה, על פי המלצת האקדמיה, מבין חבריה תושבי ישראל; נשיא האקדמיה יתמנה לשלוש שנים, והוא יוסיף לכהן אף לאחר מכן עד למינוי הבא של נשיא האקדמיה; סגן הנשיא ייבחר על ידי האקדמיה.

5. תקציב האקדמיה

תקציב 2003 (ש"ח)

12,145,000

836,500
 951,590
 720,000
 770,260
 332,500
 1,045,000
 1,228,350
 1,141,800
 4,549,000
 570,000

הוצאות

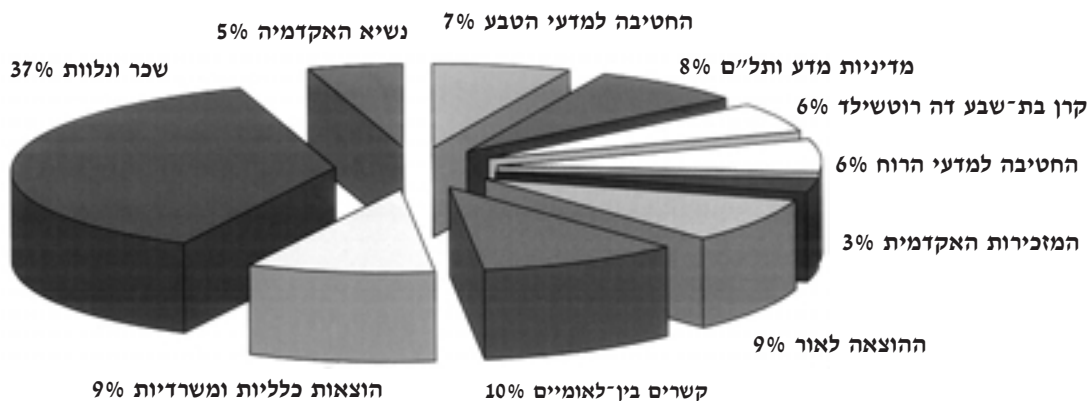
החטיבה למדעי הטבע
 מדינות מדע ותל"ם
 קרן בת-שבע דה רוטשילד
 החטיבה למדעי הרוח
 המזכירות האקדמית
 ההוצאה לאור
 קשרים בין-לאומיים
 הוצאות כלליות ומשרדיות
 שכר והוצאות נלוות
 נשיא האקדמיה

12,145,000

9,460,000
 120,000
 800,000
 720,000
 1,045,000

הכנסות

הקצבת ות"ת
 הכנסות מפרסומים
 השתתפויות ואחרות (כולל תל"ם)
 קרן בת-שבע דה-רוטשילד
 תקורה מהקרן הלאומית למדע

6.2 תקנון האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים*

הותקן ותוקן בהתייעצות עם שר החינוך והתרבות לפי סעיף 14 לחוק האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים.

פרק ראשון: חברות באקדמיה

מספר החברים

- 1 מספר החברים בכל חטיבה לא יעלה של שלושים וחמישה, אולם חברים שגילם עולה על שבעים וחמש שנים וחברי-חוץ לא יובאו במניין זה.

בחירת חברים חדשים

- 2 כל עוד לא הגיע מספר החברים באחת מן החטיבות לשלושים וחמישה, רשאית האקדמיה לבחור מדי שנה שנה לאותה חטיבה לא יותר מחמישה חברים חדשים – נוסף על החברים שנמנים כחבריה ביום פרסום תקנון זה ברשומות – עד שיגיע מספר החברים בכל חטיבה לשלושים וחמישה.

הצעת מועמדים

- 3 (א) המועמדים לחברות בכל חטיבה יוצעו על ידי שלושה מחברי אותה חטיבה, בכתב, ליושב-ראש שלה לכל המאוחר שבועיים לפני מועד הישיבה.
(ב) הרשות בידי ועדה המורכבת משישה חברים, שלושה נציגים מכל חטיבה, להציע בכתב למועצת האקדמיה מועמד או מועמדים לחברות, נוסף על אלה שיוצעו על ידי החטיבות.

בחירת מועמדים

- 4 (א) מתוך רשימת המועמדים המוצעים בהתאם לתקנה 3 (א) תבחר החטיבה, בהצבעה חשאית וברוב של שני שלישים מהנוכחים בהצבעה, את מספר המועמדים שמותר לבחור לאותה חטיבה לפי תקנה 2; המניין החוקי בהצבעה על בחירת מועמדים יהיה רוב חברי החטיבה.
(ב) מתוך רשימת המועמדים המוצעים בהתאם לתקנה 3 (ב) תבחר המועצה, בהצבעה חשאית ופה אחד של הנוכחים בהצבעה, את המועמד או המועמדים שיוצעו לבחירה סופית על ידי אסיפה כללית שנתית של האקדמיה; המועצה תקבע לאיזו חטיבה ישתייך המועמד לכשיבחר סופית; המניין החוקי בהצבעה על בחירת מועמד לפי תקנת-משנה זו יהיה שלושה מארבעה אלה: הנשיא, סגנו ושני יושבי-ראש החטיבות.

בחירת חברים

- 5 רשימת המועמדים שנבחרו כאמור בתקנה 4 (א) או (ב) תועבר לבחירה סופית לאסיפה הכללית השנתית של האקדמיה, כשבה משתתפים לפחות מחצית חברי האקדמיה; הבחירה תהיה בהצבעה חשאית וברוב של שני שלישים מהנוכחים באסיפה.

הודעה על הבחירה

- 6 נשיא האקדמיה יודיע על בחירתם של החברים החדשים, לאחר שקיבל את הסכמתם; חברותו של חבר חדש מתחילה ביום קבלת הסכמתו לכהן כחבר האקדמיה.

חברי-חוץ

- 7 חברי-חוץ ייבחרו בדרך הקבועה בתקנות 3 עד 6, ובשעת ביקורם בישראל יהיו זכאים להשתתף באסיפות כלליות של האקדמיה ובישיבות החטיבה אליה הם משתייכים, אך בלי זכות הצבעה.

* כולל שינויים שאושרו לאחר פרסום התקנון

החטיבות

8 באקדמיה יהיו חטיבה למדעי הרוח וחטיבה למדעי הטבע; כל חטיבה תבחר ביושב־ראש החטיבה.

מועצת האקדמיה

9 ענייני האקדמיה ינוהלו על ידי מועצת האקדמיה.

הרכב המועצה

10 מועצת האקדמיה תהיה מורכבת מנשיא האקדמיה, סגן הנשיא, יושב־ראש החטיבה למדעי הרוח, יושב־ראש החטיבה למדעי הטבע והמנהל האדמיניסטרטיבי שיתמנה על ידי יתר חברי המועצה: נעדר הנשיא – ימלא את מקומו סגן הנשיא; נעדרו הנשיא וסגנו – תבחר המועצה ממלא מקום לנשיא מבין חברי האקדמיה לתקופת העדרם של הנשיא וסגנו.

האסיפה הכללית של האקדמיה

11 האקדמיה תתכנס לאסיפה כללית לפי הצורך, ולפחות אחת לשנה, למטרות אלה:
 (1) לעשות כל פעולה שיוחדה לאסיפה הכללית לפי חוק זה או לפי התקנון;
 (2) להחליט בדבר אישור הדו"חות של המועצה, תכנית הפעולות של האקדמיה ומוסדותיה שתוגש על ידי המועצה, דו"ח רואה החשבון והצעת התקציב;
 (3) להחליט בכל עניין אחר שיועמד על סדר היום של האסיפה הכללית על ידי המועצה, או על ידי חמישה מחברי האקדמיה.

חברי־חוץ

12 האקדמיה רשאית לבחור באנשי מדע מובהקים תושבי חוץ־לארץ כחברי־חוץ של האקדמיה.

ביצוע

13 שר החינוך והתרבות ממונה על ביצוע חוק זה.

תקנון

14 האקדמיה רשאית, בהתייעצות עם שר החינוך והתרבות, להתקין תקנון לאקדמיה ובו ייקבעו בין היתר:
 (1) הכללים לפיהם תבחר האקדמיה את חבריה ונושאי תפקידים בה, במידה שלא נקבעו בחוק זה;
 (2) סדרי העבודה של האקדמיה ומוסדותיה;
 (3) ניהול המשק והכספים;
 (4) מעמדם וזכויותיהם של חברי־חוץ.

הוראות מעבר

15 (א) תקנון האקדמיה הלאומית למדעים שאושר על ידי הממשלה ביום י' באלול תשי"ט / 13 בספטמבר 1959 – פרט להוראותיו שנכללו בחוק זה – ובתיאומים לפי העניין, יהיה תקנון האקדמיה, כל עוד לא שונה או הוחלף על פי סעיף 14.
 (ב) בחירה לאקדמיה ומינוי לתפקיד בה וכן כל פעולה לקידומה ולקידום פעולותיה, שנעשו בהתאם לתקנון האקדמיה לפני תחילתו של חוק זה, שרירים מיום עשייתם.

פרק שלישי: מינהל

הנשיא וסגנו

- 17 (א) נשיא האקדמיה וסגנו יהיו מחטיבות שונות.
 (ב) סגן הנשיא ייבחר על ידי האקדמיה לתקופת כהונתו של נשיא האקדמיה.
 (ג) המועצה תמנה ועדה של שישה מחברי האקדמיה, שלושה מכל חטיבה, שתפקידה יהיה להמליץ בפני המליאה על מועמדים לתפקידים של מועמד לנשיא האקדמיה ושל סגן הנשיא; מבלי לפגוע באמור, זכאים גם כל חמישה מחברי האקדמיה להציע למליאה מועמדים לתפקידים האמורים.
 (ד) המועמד לנשיא האקדמיה וסגן נשיא ייבחרו בהצבעה חשאית.
 (ה) פסקה חברותו של נשיא האקדמיה או של סגן הנשיא באקדמיה, או נבצר ממנו לכהן בתפקידו באופן קבוע, תכונס אסיפה כללית מיוחדת שתבחר במועמד לנשיא האקדמיה או בסגן הנשיא, לפי הצורך, בהתאם להוראות סעיף 7 לחוק ותקנות משנה (א) – (ד).
 (ו) הנשיא, סגן הנשיא והחברים הנבחרים של המועצה יתחילו בתפקידם בתחילת השנה לפי הלוח העברי.
 (ז) עם מינויו של נשיא חדש תסתיים כהונתו של סגן הנשיא הקודם.

יושבי-ראש החטיבות וסגניהם

- 18 (א) יושבי-ראש החטיבות ייבחרו על ידי החטיבות בבחירות חשאיות לתקופה של שלוש שנים.
 (ב) לכל יושב-ראש ייבחר מדי פעם בפעם, בשעת הצורך או במקרה שיושב-ראש אחת החטיבות מכהן כנשיא או כסגן הנשיא, ממלא מקום היושב-ראש בתפקידו כחבר מועצת האקדמיה או בתפקידיו האחרים.

הצבעות במועצה

- 19 ההצבעות במועצה יהיו בהרמת ידיים בלבד וההחלטות יתקבלו ברוב פשוט, אלא אם יש הוראה אחרת בתקנון זה. היו הקולות שקולים, יהיה לנשיא קול נוסף מכריע. חתימת הפרוטוקול מישיבות והחלטות על ידי הנשיא או ממלא מקומו תשמש כהוכחה לכאורה לנכונותו.

מניין חוקי במועצה

- 20 המניין החוקי בישיבות המועצה יהיה שלושה.

ועדות

- 21 המועצה רשאית, ביזמתה או לפי הצעת החטיבות, למנות ועדות-משנה לטיפול בבעיות הקשורות בתפקידי האקדמיה, ורשאית היא לצרף לוועדות אנשים שאינם חברי האקדמיה.

פרסומים

- 22 המועצה תמנה ועדת פרסומים שתטפל בהוצאת כתבים מטעם האקדמיה.

המנהל האדמיניסטרטיבי

- 23 (א) המנהל האדמיניסטרטיבי (להלן 'המנהל') לא ישתתף בדיונים בעניין מינויו או פיטוריו ובדיונים לפי תקנה 4 (ב) ולא תהיה לו באלה זכות הצבעה.
 (ב) במקרה שנעדר המנהל ימנו יתר חברי המועצה את ממלא מקום המנהל או את המנהל בפועל, אשר יכהן בתפקידו של המנהל עד מינוי המנהל הקבוע החדש.

פרק שני: כינוסי האקדמיה

אסיפה כללית שנתית

- 8 האקדמיה תתכנס לאסיפה כללית שנתית בסוף כל שנה אקדמאית, ותפקידיה, לפי הצורך, יהיו: בחירת מועמד לנשיא, בחירת סגן הנשיא, בחירת חברי האקדמיה והעניינים שבסמכותה לפי סעיף 11 לחוק.

אסיפה כללית רגילה או מיוחדת

- 9 אסיפה כללית רגילה או מיוחדת (להלן – 'המליאה') תתכנס על פי החלטת המועצה או על פי בקשתם של לא פחות מחמישית חברי האקדמיה; כן תתכנס המליאה על פי הזמנת המועצה לשמיעת הרצאות מדעיות או לרגל מאורעות חשובים.

מניין חוקי באסיפות כלליות

- 10 המניין החוקי באסיפות כלליות של האקדמיה יהיה רוב פשוט של חברי האקדמיה הנמצאים בארץ אותה שעה, פרט למקרים שלגביהם נקבע בתקנון זה מניין חוקי אחר.

הזמנות לאסיפות כלליות

- 11 הזמנות לאסיפות כלליות יישלחו בדואר לחברי האקדמיה לפחות 21 יום לפני מועד האסיפה, ויכילו את סדר יומה של האסיפה.

ישיבות סגורות ופתוחות

- 12 ישיבות האסיפה הכללית יהיו סגורות לקהל, זולת אם תחליט המועצה על ישיבה פתוחה; ישיבה פתוחה תקיים לפחות אחת לשנה.

הצבעה באסיפות כלליות

- 13 ההצבעה באסיפות כלליות תהיה בדרך כלל בהרמת ידיים. פרט למקרה שלגביו נקבעה בתקנון זה הצבעה חשאית, או שאחד החברים בעל זכות הצבעה דרש, לפני ההצבעה, עריכת הצבעה חשאית; ההחלטות יתקבלו ברוב פשוט, פרט למקרה שלגביו נקבע בתקנון זה רוב גדול יותר; היו הקולות שקולים, יהיה ליושב־ראש קול נוסף מכריע.

תוצאות ההצבעה

- 14 תוצאות ההצבעה ייקבעו על ידי היושב־ראש ופרוטוקול מאושר על ידיו ייחשב כהוכחה על תוצאות ההצבעה; נבצר מן היושב־ראש לאשר את הפרוטוקול, ייעשה האישור על ידי המועצה.
15 תוקפן של החלטות האקדמיה לא ייפגע מחמת התפנות מקומו של חבר או מחמת פגם שחל בתהליך מינויו או בחירתו, או מחמת אי־מסירת ההזמנה לחבר.

ישיבות החטיבות

- 16 (א) כל חטיבה תקיים לפחות ישיבה אחת בשנה, שיזמן יושב־ראש החטיבה;
(ב) יושב־ראש החטיבה רשאי לזמן ישיבות נוספות של החטיבה וחיוב לזמן אם חמישה מחברי החטיבה יבקשוהו לעשות כן;
(ג) הזמנות לישיבות החטיבה יישלחו לחברי החטיבה לפחות שבועיים לפני כל ישיבה; יושב־ראש החטיבה רשאי, במקרים מיוחדים, לקצר את המועד שבו יש לשלוח את ההזמנות לפני כל ישיבה;
(ד) בהזמנה לישיבת חטיבה יפורט סדר היום של אותה ישיבה;
(ה) לפי הזמנת יושב־ראש החטיבה יוכלו להשתתף ולהרצות בישיבות אלה גם אנשים שאינם חברים בחטיבה;
(ו) ישיבות החטיבה תהיינה פתוחות לקהל על־פי קביעה של יושב־ראש החטיבה.

6.3 חברים שנפטרו

שנת בחירה

1978/ח	פרופסור לתלמוד, האוניברסיטה העברית בירושלים	אברמסון, שרגא (תרע"ו-תשנ"ו)
1959/ך	פרופסור לפרזיטולוגיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	אדלר, שאול (תרנ"ה-תשכ"ו)
1959/ך	פרופסור מחקר לאלקטרוניקה, הטכניון מכון טכנולוגי לישראל, חיפה	אולנדורף, פרנץ (תר"ס-תשמ"ב)
1959/ך	פרופסור לתלמוד ולמדרש, האוניברסיטה העברית בירושלים	אורבך, אפרים אלימלך (תרע"ב-תשנ"א)
1961/א	פרופסור להיסטוריה של העמים המוסלמיים, האוניברסיטה העברית בירושלים	איילון, דוד (תרע"ד-תשנ"ח)
1959/ך	פרופסור לתלמוד ולמדרש, האוניברסיטה העברית בירושלים	אלבק, חנוך (תר"ן-תשל"ב)
1987/ז	פרופסור לפיזיקה, מכון ויצמן למדע רחובות	אלכסנדר, שלמה (תר"ץ-תשנ"ח)
1991/ב	פרופסור להיסטוריה עתיקה, האוניברסיטה העברית בירושלים	אשרי, דוד (תרפ"ה-תש"ס)
1959/ך	פרופסור לפילוסופיה סוציאלית, האוניברסיטה העברית בירושלים	בובר, מרדכי מרטין (תרל"ח-תשכ"ה)
1969/ט	פרופסור לכימיה פיזיקלית, המכון לחקר הנגב, באר-שבע	בלוך, משה רודולף (תרס"ב-תשמ"ה)
1981/א	פרופסור לסוציולוגיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	בן-דוד, יוסף (תר"ף-תשמ"ו)
1959/ך	פרופסור לתולדות עם ישראל בימי הביניים, האוניברסיטה העברית בירושלים	בער, יצחק פריץ (תרמ"ט-תש"ם)
1964/ד	פרופסור לסטטיסטיקה ולדמוגרפיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	בקי, רוברטו (תרס"ט-תשנ"ו)
1960/ך	פרופסור לכימיה אורגנית, האוניברסיטה העברית בירושלים	ברגמן, ארנסט דוד (תרס"ד-תשל"ה)
1968/ח	פרופסור לפרמקולוגיה, בית-הספר לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים	ברגמן, פליקס (תרס"ח-תשס"ב)
1959/ך	פרופסור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	ברגמן, שמואל הוגו (תרמ"ד-תשל"ה)
1963/ג	פרופסור ללוגיקה ולפילוסופיה של המדעים, האוניברסיטה העברית בירושלים	בר-הלל, יהושע (תרע"ה-תשל"ו)

תשמ"ה/1985	פרופסור למקרא, אוניברסיטת תל-אביב	ליכט, יעקב (תרפ"ב-תשנ"ג)
תשל"ט/1979	פרופסור לפיזיולוגיה, מכון ויצמן למדע, רחובות	לינדנר, יוחנן (תרפ"ט-תשמ"ג)
תשנ"ט/1999	פרופסור לכימיה פיזיקלית, מכון ויצמן למדע, רחובות	ליפסון, שניאור (תרע"ד-תשס"א)
תשנ"ז/1997	פרופסור ללשון העברית, האוניברסיטה העברית בירושלים	מורג, שלמה (תרפ"ו-תשנ"ט)
תש"ך/1960	פרופסור לתולדות עם ישראל בימי המקרא ולארכאולוגיה של ארץ-ישראל, האוניברסיטה העברית בירושלים	מזר, בנימין (תרס"ו-תשנ"ה)
תשכ"ח/1968	פרופסור לאופתלמולוגיה, בית-הספר לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים	מיכאלסון, יצחק (תרס"ג-תשמ"ב)
תשמ"ד/1984	פרופסור לקרדיולוגיה, בית-הספר לרפואה של אוניברסיטת תל-אביב ובית החולים ע"ש שיבא, תל-השומר	נויפלד, הנרי (תרפ"ג-תשמ"ז)
תש"ך/1959	פרופסור למקרא, האוניברסיטה העברית בירושלים	סגל, משה צבי (תרל"ז-תשכ"ח)
תשכ"ב/1962	פרופסור ללשון וספרות יידיש, האוניברסיטה העברית בירושלים	סדן, דב (תרס"ב-תש"ן)
תשכ"ב/1962	פרופסור להיסטוריה ולפילוסופיה של המדעים, האוניברסיטה העברית בירושלים	סמבורסקי, שמואל (תר"ס-תש"ן)
תשכ"ט/1969	פרופסור למתמטיקה, האוניברסיטה העברית בירושלים	עמיצור, שמשון אברהם (תרפ"א-תשנ"ד)
תש"ך/1959	פרופסור לבלשנות מצרית ושמית, האוניברסיטה העברית בירושלים	פולוצקי, הנס יעקב (תרס"ה-תשנ"א)
תשכ"ג/1963	פרופסור לכלכלה, האוניברסיטה העברית בירושלים	פטינקין, דן (תרפ"ב-תשנ"ה)
תש"ך/1960	פרופסור לפילוסופיה כללית ויהודית, האוניברסיטה העברית בירושלים	פינס, שלמה (תרס"ח-תש"ן)
תשכ"א/1961	פרופסור לגאולוגיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	פיקרד, יהודה ליאו (תר"ס-תשנ"ז)
תש"ם/1980	פרופסור למדעי הדתות, האוניברסיטה העברית בירושלים	פלוסר, דוד (תרע"ז-תש"ס)
תשכ"א/1961	פרופסור למתמטיקה שימושית, מכון ויצמן למדע, רחובות	פקריס, חיים לייב (תרס"ח-תשנ"ג)

תשל"ו/1975	פרופסור לכלכלה, האוניברסיטה העברית בירושלים	ברונו, מיכאל (תרצ"ב-תשנ"ז)
תש"ך/1959	פרופסור לביולוגיה, מכון ויצמן למדע, רחובות	ברנבלום, יצחק (תרמ"ד-תש"ס)
תשל"א/1971	פרופסור למדידה פסיכולוגית וסוציולוגית, האוניברסיטה העברית בירושלים	גוטמן, אליהו לואיס (תרע"ו-תשמ"ח)
תשל"ו/1976	פרופסור לכימיה, הטכניון מכון טכנולוגי לישראל, חיפה	גינצבורג, דוד (תר"ף-תשמ"ח)
תשנ"ה/1994	פרופסור לשפות שמיות עתיקות, האוניברסיטה העברית בירושלים	גרינפלד, חיים יונה (תרפ"ו-תשנ"ה)
תשכ"ג/1962	פרופסור לפיזיקה, מכון ויצמן למדע, רחובות	דה-שליט, עמוס (תרפ"ז-תשכ"ט)
תש"ך/1959	פרופסור לתולדות עם ישראל, האוניברסיטה העברית בירושלים	דינור, בן-ציון (תרמ"ד-תשל"ג)
תשכ"ו/1966	פרופסור לזואולוגיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	האז, גיאורג (תרס"ה-תשמ"א)
תשכ"א/1961	פרופסור ללימודים קלסיים, האוניברסיטה העברית בירושלים	וירשובסקי, חיים (תרע"ו-תשל"ז)
תש"ך/1960	פרופסור לפיזיולוגיה פתולוגית ולביוכימיה, בית-הספר לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים	ורטהיימר, חיים ארנסט (תרנ"ג-תשל"ח)
תש"ך/1960	פרופסור לבוטניקה, האוניברסיטה העברית בירושלים	זהרי, מיכאל (תרנ"ח-תשמ"ג)
תש"ך/1960	פרופסור למשפט אזרחי, האוניברסיטה העברית בירושלים	טדסקי, גוידו (גד) (תרס"ז-תשנ"ג)
תש"ך/1959	פרופסור ללשון העברית, האוניברסיטה העברית בירושלים	טור-סיני, נפתלי הרץ (תרמ"ז-תשל"ד)
תשכ"ח/1968	פרופסור להיסטוריה של העת החדשה, האוניברסיטה העברית בירושלים	טלמון, יעקב לייב (תרע"ו-תש"ס)
תשכ"ד/1964	פרופסור לארכאולוגיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	דין, יגאל (תרע"ז-תשמ"ד)
תשכ"ד/1964	פרופסור לפיזיקה ניסיונית, האוניברסיטה העברית בירושלים	כהן, סולי גבריאל (תרפ"א-תשמ"ד)
תשכ"ט/1969	פרופסור לתלמוד, בית המדרש לרבנים באמריקה, ניו יורק	ליברמן, שאול (תרנ"ח-תשמ"ג)

6.4 ועדות האקדמיה

ועדת הפרסומים

פרופ' חיים תדמור (יו"ר), פרופ' רפאל משולם, פרופ' יוסף נוה, פרופ' עזרא פליישר, פרופ' יוחנן פרידמן, פרופ' בנימין ז' קדר, רכזת – ד"ר לאה צבעוני

ועדת התכניות של החטיבה למדעי הרוח

פרופ' בנימין ז' קדר (יו"ר), פרופ' אברהם גרוסמן, פרופ' הלל דלסקי, פרופ' יוחנן פרידמן, פרופ' איתן קולברג, פרופ' חיים תדמור, רכזת – ד"ר לאה צבעוני

ועדת הפאונה והפלורה של ארץ ישראל

פרופ' עוזי פליטמן וד"ר מנחם גורן (יושבי ראש), פרופ' יאיר אחיטוב, פרופ' פרנסיס דב פור, פרופ' מרגלית גלון, פרופ' יוסף הלר, פרופ' יורם יום־טוב, פרופ' מרדכי כסלו, פרופ' רפאל משולם, פרופ' אמנון פרידברג

המרכז האקדמי הישראלי בקהיר

המועצה: פרופ' יעקב זיו (יו"ר), פרופ' רחל גלון, פרופ' דוד קושניר
נציגי החברה המזרחית, נציגי האוניברסיטאות, נציגי ות"ת, נציגי משרד החוץ,
ד"ר מאיר צדוק
ההנהלה: ד"ר מאיר צדוק (יו"ר), פרופ' גבריאל ורבורג, פרופ' אמנון כהן, פרופ' אהרן ליש, רכז – בוב לפידות

ועדת מלגות פולקס בישראל

פרופ' יהודית בירק (יו"ר), פרופ' ערן דולב, פרופ' מאיר וילצ'יק, פרופ' אורי זליגסון, פרופ' מיכאל פריי, רכזת – ד"ר לאה צבעוני

הוועדה להצעת מועמדים לחברות בחטיבה למדעי הרוח

פרופ' מנחם יערי (יו"ר), פרופ' אברהם גרוסמן, פרופ' דוד שולמן, רכזת – ד"ר לאה צבעוני

הוועדה להצעת מועמדים לחברות בחטיבה למדעי הטבע

פרופ' יהודית בירק (יו"ר), פרופ' עמירם גרינולד, פרופ' משה זכאי, רכזת – ד"ר לאה צבעוני

הוועדות לבחירת הזוכים בפרס 'טבע'

פרופ' יהודית בירק (יו"ר), פרופ' יורם גרונר, פרופ' שרגא סגל, פרופ' מיכאל סלע, רכזת – ד"ר לאה צבעוני
ועדת מענקי המחקר: פרופ' יוסף קלפטר (יו"ר), ד"ר עפרה ספירא

ועדת ההיגוי של הפרויקט המשותף לאקדמיה ול-MGH

פרופ' בנימין ז' קדר (יו"ר), פרופ' מרדכי ברויאר, פרופ' אברהם גרוסמן, פרופ' ישראל יובל, פרופ' ישראל תא-שמע

ועדת 'הפורום לצעירי המדע במדעי הרוח והחברה'

פרופ' שאול שקד (יו"ר), פרופ' ישראל אומן, פרופ' בנימין ז' קדר, פרופ' דוד שולמן, פרופ' גרשון שקד, רכזת – ד"ר לאה צבעוני

תשכ"ג/1963	פרופסור להיסטוריה של ימי-הביניים, האוניברסיטה העברית בירושלים	פראוור, יהושע (תרע"ז-תש"ן)
תש"ך/1960	פרופסור למתמטיקה, האוניברסיטה העברית בירושלים	פנקל, אברהם הלוי (תרנ"א-תשכ"ו)
תש"ך/1959	פרופסור לגניקולוגיה ולאובסטרטיקה, בית-הספר לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים	צונדק, בנהרד (תרנ"א-תשכ"ז)
תשכ"א/1961	פרופסור לרפואה פנימית באוניברסיטת ברלין; פרופסור-אורח באוניברסיטה העברית בירושלים	צונדק, הרמן (תרמ"ז-תשל"ט)
תש"ך/1959	פרופסור למקרא, האוניברסיטה העברית בירושלים	קויפמן, יחזקאל (תרנ"א-תשכ"ד)
תש"ך/1959	פרופסור לכימיה פיזיקלית, מכון למדע, רחובות	קציר, אהרן (תרע"ג-תשל"ב)
תשל"ד/1974	פרופסור לספרות אנגלית ואמריקנית, אוניברסיטת תל-אביב	קרוק-גלעד, דורותיאה (תר"ף-תש"ן)
תשמ"א/1981	פרופסור לבלשנות כללית והודו-אירופית, האוניברסיטה העברית בירושלים	רוזן, חיים ברוך (תרפ"ב-תשנ"ט)
תש"ך/1959	פרופסור-מחקר לפיזיקה, הטכניון מכון טכנולוגי לישראל, חיפה	רוזן, נתן (תרס"ט-תשנ"ו)
תש"ך/1959	פרופסור לפילוסופיה כללית, האוניברסיטה העברית בירושלים	רוטנשטרייך, נתן (תרע"ד-תשנ"ד)
תש"ך/1959	פרופסור למחקר במכניקה עיונית ושימושית, הטכניון מכון טכנולוגי לישראל, חיפה	רינר, מרכוס (תרמ"ו-תשל"ו)
תש"ך/1959	פרופסור לפיזיקה עיונית, האוניברסיטה העברית בירושלים	רקה, יואל (תרס"ט-תשכ"ה)
תשל"ח/1978	פרופסור להיסטוריה של עם ישראל, האוניברסיטה העברית בירושלים	שרון, מנחם (תרפ"ה-תשמ"ט)
תשכ"ד/1964	פרופסור לספרות עברית, האוניברסיטה העברית בירושלים	שירמן, חיים (תרס"ה-תשמ"א)
תש"ך/1959	פרופסור לקבלה, האוניברסיטה העברית בירושלים	שלום, גרשם (תרנ"ז-תשמ"ב)
תשמ"ו/1986	פרופסור לספרות יידיש, האוניברסיטה העברית בירושלים	שמרוק, חנא (תרפ"א-תשנ"ז)

6.5 נציגות בגופים ובמוסדות

האקדמיה מיוצגת באמצעות חבריה, הנהלתה או נציגיה בגופים ובמוסדות האלה:

הוועדה האקדמית של המכון ללימודים מתקדמים

פרופ' אריה דבורצקי
פרופ' אריאל רובינשטיין

מועצת הארגון לפרסי רוטשילד בישראל (בתחום מדעי הרוח)

פרופ' עזרא פליישר

פרס דן דוד

פרופ' יהושע יורטנר

מועצת פרסי הארווי (הטכניון)

פרופ' אורי זליגסון
פרופ' יהושע יורטנר

הקרן הדו-לאומית למדע ארה"ב ישראל

פרופ' אמנון פזי

קרן יוספה וליאוניד אולשוונג (האפוטרופוס הכללי)

ד"ר לאה צבעוני

ועדת קרן מינרבה לחילופי מדענים בין ישראל לגרמניה

פרופ' עמנואל אדלר (יו"ר)
פרופ' עוזי קלדור
פרופ' דן שכטמן

הוועד הישראלי לאונסק"ו

בוב לפידות

הארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי

ד"ר לאה צבעוני

המועצה לניסויים בבעלי חיים

פרופ' יעקב גופס, פרופ' סטיבן גולדשטיין, פרופ' יעקב זוסמן, פרופ' מיכה לשם

ועדת 'פורום אופקים חדשים במדע'

פרופ' רפאל משולם (יו"ר), פרופ' יוסף אמרי, פרופ' איתמר וילנר, פרופ' אילן חת, פרופ' רפאל לוין, פרופ' אלכסנדר לויצקי, פרופ' עדי שמיר, רכז – ד"ר יוסי סגל

הוועדה המייעצת לנושא הפוסט-גנומי

פרופ' יורם גרוני (יו"ר), פרופ' בת-שבע בונה-תמיר, פרופ' יעקב בר-תנא, פרופ' מייה הורוביץ, ד"ר בת-שבע כרם, פרופ' דורון לנצט, פרופ' אלכס קינן, פרופ' חרמונה שורק, רכז – ד"ר יוסי סגל

הוועדה המייעצת לנושא ביואתיקה

פרופ' מישל רבל (יו"ר), עו"ד גלי בן-אור, שושנה ברמן, פרופ' דוד הד, ד"ר מרדכי הלפרין, ד"ר רם ישי, פרופ' אסא כשר, ד"ר אפרת לוי-להד, פרופ' אלכס קינן, פרופ' חרמונה שורק, פרופ' עמוס שפירא, רכז – ד"ר יוסי סגל

הוועדה הלאומית לאנרגיות גבוהות

פרופ' דוד הורן (יו"ר), פרופ' הלינה אברמוביץ, פרופ' מיכאל גרונאו, פרופ' אהוד דוכובני, פרופ' ירון עוז, פרופ' שלומית טרם, פרופ' גיורא מיקנברג, פרופ' יוסף ניר, פרופ' אליעזר רבינוביץ

הוועדה המייעצת לנושא חקר הסובב

פרופ' אילן חת (יו"ר), פרופ' יורם אבנימלך, פרופ' יאיר זרמי, פרופ' דן יקיר, פרופ' עובדיה לב, פרופ' יצחק ערף, פרופ' יוגיין רוזנברג, רכז – ד"ר יוסי סגל

ועדת הכספים

גוריון מלצר, ד"ר עמנואל שרון

הוועדה הלאומית לקרינת סינכרוטרון

פרופ' משה דויטש (יו"ר), פרופ' נעם אדיר, פרופ' אמיל זולוטיאבוקו, פרופ' עדה יונת, פרופ' יצחק יעקובי, פרופ' לסלי ליזרוביץ, פרופ' משה פז-פסטרנק, רכז – ד"ר יוסי סגל

פורום ים המלח

פרופ' יעקב זיו (יו"ר), פרופ' שינ אייזנשטדט, נפתלי ארנון, ד"ר ארווין אשר, פרופ' חנוך גוטפרוינד, פרופ' יהושע יורטנר, פרופ' אמנון פזי, ד"ר מאיר צדוק, פרופ' בנימין ז' קדר, פרופ' אלכס קינן, פרופ' דן שכטמן, פרופ' זאב תדמור, פרופ' חיים תדמור

הוועדה לבדיקת דרכי המימון של מערכת ההשכלה הגבוהה

פרופ' אמנון פזי (יו"ר), פרופ' ארנון בנטור, פרופ' חנוך גוטפרוינד, פרופ' שלמה גרוסמן, פרופ' ידן דודאי, פרופ' יהושע יורטנר, פרופ' אלכס קינן, פרופ' חיים תדמור

הוועדה לבחינת יחסי הגומלין בין האקדמיה לתעשייה

פרופ' חנוך גוטפרוינד (יו"ר), פרופ' חיים אביב, ד"ר ארנה ברי, אלי הורוביץ, שלמה הרשקוביץ, דן וילנסקי, דן טולקובסקי, פרופ' דוד מירלמן, פרופ' אלכס קינן, פרופ' זאב תדמור, רכז – נפתלי ארנון

הוועדה לבחינת יחסי הגומלין בין האוניברסיטאות לחברה

פרופ' זאב תדמור (יו"ר), פרופ' שינ אייזנשטדט, פרופ' רות ארנון, פרופ' מנחם בן-ששון, פרופ' חנוך גוטפרוינד, פרופ' אמנון פזי, ד"ר מאיר צדוק, פרופ' אלכס קינן, פרופ' איתמר רבינוביץ, פרופ' דן שכטמן, רכזים – נפתלי ארנון ואביטל בר

י' יהלום, פיוטי שמעון בר מגס. מהדורה ביקורתית, בצירוף מבוא וביאורים. תשמ"ד.

שירת בני מערבא – שירים ארמיים של יהודי ארץ-ישראל בתקופה הביזנטית. יוצאים לאור בצירוף מבוא, חילופי-נוסח וביאורים בידי י' יהלום ומי סוקולוף. תשנ"ט.

מקורות לתולדות עם ישראל

ד' קארפי, פנקס ועד ק"ק פאדוואה. בשיתוף הארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי. שלי"ח-שס"ג (1577-1603). תשל"ד. שס"ד-ש"צ (1603-1630). תש"ס.

א' לינדר, היהודים והיהדות בחוקי הקיסרות הרומית. תשמ"ג.

ה' לוי, היכרוניקה' – תעודה לתולדות יעקב פראנק ותנועתו. מהדורה ביקורתית של כתב-היד הפולני, בצירוף תרגום לעברית, מבוא והערות. תשמ"ד.

א' מונלש, כתובות מבית-העלמין היהודי העתיק בפראג. תשמ"ח.

פנקס קהל טיקטין – הסכמות, החלטות ותקנות כפי שהעתיקן מן הפנקס המקורי שאבד בשואה ישראל היילפרין. ההדיר, ביאר והוסיף מבוא, נספחים, מפתחות ומילון מרדכי נדב (מרקל קציקוביץ). כרך א: הפנקס. תשנ"ז. כרך ב: נספחים ומפתחות. תש"ס.

תולדות היישוב היהודי בארץ-ישראל מאז העלייה הראשונה. בשיתוף עם מוסד ביאליק. חלק א: התקופה העות'מנית. בעריכת ישראל קולת. תש"ן. חלק ב: תקופת המנדט הבריטי. בעריכת משה ליסק, אניטה שפירא, גבריאל כהן. תשנ"ה. בנייתה של תרבות עברית. חלק ראשון בעריכת זהר שביט. תשנ"ט.

ש' שורצפוקס, פנקס ההתכתבות של המדינה היהודית של לותרנגן - העתקי מכתבים מן השנים תקמ"ג-תקנ"א. מהדורה ביקורתית בצירוף מבוא, הערות ומפתחות. תשס"ג.

מקורות ומחקרים בתחום לשונות היהודים

ח' שמרוק ושי' ורסס, יוסף פרל: מעשיות ואיגרות מצדיקים אמיתיים ומאנשי שלומנו. מהדורה ביקורתית, בצירוף מבוא וביאורים. תש"ל.

ח' שמרוק, חליפת איגרות בין ש"י אברמוביץ ובין ח"י ביאליק וי"ח רבניצקי בשנים 1905-1908. בצירוף מבוא, ביאורים ומפתחות. תשל"ו.

ח' שמרוק, מחזות מקראיים ביידיש, 1697-1750. מהדורה ביקורתית של טקסטים, בצירוף מבוא. תשל"ט.

י"י מייטליס, מדרש לפרקי אבות ביידיש קמאית לאנשל לוי. מהדורה ביקורתית של כתב-יד ביידיש, בצירוף מבוא והערות. תשל"ט.

י' צבר, מדרשים בארמית יהודי כורדיסטאן לפרשיות ויחי, בשלח ויתרו. מהדורה ביקורתית עם תרגום לעברית, בצירוף מבוא, הערות ומילון. תשמ"ה.

ח' טורניאנסקי, ר' אלכסנדר בר' יצחק פאפין הופין: ספר משה ומריבה. מהדורה ביקורתית, בצירוף מבוא וביאורים. בשיתוף עם הוצאת ספרים על-שם י"ל מאגנס. תשמ"ה.

ע' אבינרי, הניב הארמי של יהודי זאכו. טקסטים בצירוף תרגום עברי, מבוא ומילון. תשמ"ט.

פאריז אונ' וויענה. מהדורה ביקורתית בצירוף מבוא, הערות ונספחים בידי חנא שמרוק בשיתוף אריקה טיס. תשנ"ו.

מקורות ומחקרים בספרות השומרנית

תיבת מרקה והיא אסופת מדרשים שומרניים יוצאת לאור מקור, תרגום ופירוש על ידי זאב בן-חיים. תשמ"ח.

ח' שחאדה, התרגום הערבי לנוסח התורה של השומרונים. מהדורה ביקורתית בצירוף מבוא. כרך א: בראשית-שמות. תש"ן. כרך ב: ויקרא-במדבר-דברים. תשס"ב.

6.6 רשימת פרסומי האקדמיה

מקורות ומחקרים בתולדות המחשבה והדת היהודית

שייה ברגמן וני רוטנשטרייך, גבעת המורה לשלמה מימון. מהדורה חדשה, בצירוף ביאורים, מפתחות ומילון-מונחים. תשכ"ו (הדפסה שנייה תש"ס).

מי גילון, קהלת מוסר למנדלסון על רקע תקופתו. מונוגרפיה. תשל"ט.

י"א וידה, ספר משיב דברים נכוחים לרי יעקב בן ששת. מהדורה ביקורתית על-פי כתבי-יד, בצירוף מראי-מקומות ומפתחות. תשכ"ט.

י"א וידה, ספר תיקון הדעות ליצחק אלבלג. מהדורה ביקורתית על-פי כתבי-יד, בצירוף מבוא, מראי-מקומות ומפתחות. תשל"ג.

א"א עברי, מאמר בשלמות הנפש לרי משה נרבוני. מהדורה ביקורתית, בצירוף מבוא וביאורים. תשל"ז.

אי רובינשטיין, יוסף פרל: על מהות כת החסידים. מהדורה ביקורתית של כתב-היד הגרמני, בצירוף מבוא וביאורים בעברית. תשל"ז.

ד"צ בנעט, רי יהודה הלוי: כתאב אלרד ואלדליל פי אלדין אלדליל – אלכתאב אלכזרי. מהדורה ביקורתית של הטקסט בלשון ערבית-יהודית באותיות עבריות עם ניקוד. בשיתוף עם הוצאת ספרים על-שם י"ל מאגנס. תשל"ז.

י"ב סרמוניטה, ספר תגמולי הנפש להלל מווירונה. מהדורה ביקורתית, בצירוף מבוא וביאורים. תשמ"א.

יי בן-ששון, משנתו העיונית של הרמ"א. מונוגרפיה. תשמ"ד.

אי רביצקי, דרשת הפסח לרי חסדאי קרשקש ומחקרים במשנתו הפילוסופית. תשמ"ח.

כתבי פילון האלכסנדרוני. בעריכת סוזן דניאלנטף. בשיתוף עם מוסד ביאליק. כרך א: הכתבים ההיסטוריים; הכתבים האפולוגטיים. תשמ"ו. כרך ב: ספר המצוות, חלק ראשון. תשמ"א. כרך ג: ספר המצוות, חלק שני. תש"ס. כרך ד, חלק א: פירוש אליגורי לבראשית א-ה (בעריכת יהושע עמיר). תשנ"ז.

מקורות ומחקרים בספרות חז"ל

מי קוסובסקי, אוצר לשון תלמוד ירושלמי – קונקורדאנציה לתלמוד ירושלמי. בשיתוף עם בית המדרש לרבנים באמריקה. כרך א: א-אן. תש"ס. כרך ב: אנא-דתרי. תשמ"ב. כרך ג: ה"א-חתר. תשמ"ד. אוצר השמות. תשמ"ה. כרך ד: ט"ית-כתת. תש"ן. כרך ה: למ"ד-נתר. תשנ"ג. כרך ו: סמ"ך-פתתה. תשנ"ו. כרך ז: צד"י-שבת. תשנ"ט. כרך ח: שגג-תתורה. תשס"ב.

מי סוקולוף, קטעי בראשית רבה מן הגניזה. תשמ"ב (הדפסה שנייה תשנ"ט).

ירושלמי נזיקין. יוצא לאור על-פי כתב-יד אסקוריאל בצירוף מבוא על-ידי אליעזר שמשון רוזנטל; הוסיף מבוא ופירוש שאול ליברמן. בשיתוף המכון ללימודים מתקדמים, האוניברסיטה העברית בירושלים, והאקדמיה האמריקאית למדעי היהדות. תשמ"ד.

מנחם כהנא, אוצר כתבי-יד של מדרשי ההלכה – שחזור העותקים ותיאורם. תשנ"ה.

מחקרים בתחום השירה העברית

חי שירמן, שירים חדשים מן הגניזה. מהדורה ביקורתית, בצירוף מבואות וביאורים. תשכ"ו.

די פגיס, שירי לוי אבן אלתבאן. מהדורה ביקורתית על-פי כתבי-יד ודפוסים, בצירוף מבוא וביאורים. תשכ"ח.

עי פליישר, פיוטי שלמה הבבלי. מהדורה ביקורתית, בצירוף מבוא וביאורים. תשל"ג.

עי פליישר, פזמוני האנונימוס. מהדורה ביקורתית, בצירוף מבוא וביאורים. תשל"ד.

יי לוי, שירי-הקודש של אברהם אבן עזרא. מהדורה ביקורתית על-פי כתבי-יד ודפוסים, בצירוף חילופי-נוסח, ביאורים ומפתחות. כרך א. תשל"ו (הדפסה שנייה תשנ"ח). כרך ב. תש"ס. (הדפסה שנייה תש"ס).

- זיכרו של אלכסנדר אלטמן. תשנ"א.
- דברים לזכרו של אליהו לואיס גוטמן ופרקים מעזבונו על תורת השטחות. תשנ"א.
- זיכרו של יהושע פראוור – דברים שנאמרו במלאת שלושים למותו. תשנ"ב.
- זיכרו של ארנלדו מומיליאנו. תשנ"ב.
- זיכרו של שמואל סמבורסקי – דברים שנאמרו במלאת שלושים למותו. תשנ"ב.
- זיכרו של יעקב פולוצקי. תשנ"ג.
- זיכרו של גד טדסקי – דברים שנאמרו במלאת שלושים למותו. תשנ"ה.
- זיכרו של חיים יונה גרינפלד – דברים שנאמרו במלאת שלושים למותו. תשנ"ו.
- זיכרו של נתן רוטנשטרייך – דברים שנאמרו במלאת שלושים למותו. תשנ"ו.
- אפרים א' אורבך, 'הלכה ומדינה' (מן העיזבון). תשנ"ז.
- זיכרו של דן פטינקין – דברים שנאמרו במלאת שלושים למותו. תשנ"ז.
- זיכרו של בנימין מזר – דברים שנאמרו במלאת שלושים למותו. תשנ"ז.
- זיכרו של רוברטו בקי – דברים שנאמרו במלאת שלושים למותו. תשנ"ז.
- זיכרו של נתן רוזן – דברים שנאמרו במלאת שלושים למותו. תשנ"ז.
- זיכרו של שרגא אברמסון – דברים שנאמרו במלאת שלושים למותו. תשנ"ז.
- זיכרו של מיכאל ברונו. תשנ"ח.
- זיכרו של חנא שמרוק – דברים שנאמרו במלאת שלושים למותו. תשנ"ח.
- זיכרו של יצחק טברסקי – דברים שנאמרו במלאת שלושים למותו. תשנ"ח.
- זיכרו של דוד איילון – דברים שנאמרו במלאת שלושים למותו. תשנ"ט.
- זיכרו של שלמה אלכסנדר – דברים שנאמרו במלאת שלושים למותו. תש"ס.
- זיכרו של שלמה מורג – דברים שנאמרו במלאת שלושים למותו. תשס"א.
- זיכרו של חיים ברוך רוזן – דברים שנאמרו במלאת שלושים למותו. תשס"א.
- דברים שנאמרו לזכרו של מנחם שטרן במלאת עשר שנים למותו ומחקרים בעקבות מפעלו. תשס"ב.

חמישים שנות מדע בישראל – הישגים ואתגרים

- נתן שרון, 'הכימיה הביולוגית בישראל – לתולדות התחום ושורשי ההצטיינות הישראלית בוי. תש"ס.
- יובל נאמן, 'מן הקורט אל הקוסמוס – שבעים שנות פיסיקה בישראל (1928-1998)'. תשס"א.
- עזרא פליישר, 'יחכמת ישראל במדינת ישראל – חזון והגשמה'. תשס"א.

דברי האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים

כרך ראשון. תשכ"ו.

- 1 נ"ה טור-סיני, 'באילו דרכים ובאיזו מידה נוכל להגיע לנוסחם המקורי של כתבי המקרא'. תשכ"ד.
- 2 א' הלוי פרנקל, 'עקרון הבחירה ובעיית הרצף (הקונטינוואום)'. תשכ"ד.
- 3 ח' וירשובסקי, 'פלאוויוס מיתרידאטס'. תשכ"ד.
- 4 ג' טדסקי, 'קוצר הכלל המשפטי ונאמנות הפרשן'. תשכ"ד.
- 5 י' ברנבלום, 'ניסויים לבירור מקור היווצרותה של הלוקמיה'. תשכ"ד.
- 6 נ' רוטנשטרייך, 'על גלגוליו של המושג "התנכרות"'. תשכ"ד.
- 7 ב' מזר, 'הפלשתיים וייסוד ממלכות ישראל וצור'. תשכ"ד.
- 8 ד' איילון, 'הממלכים והעוצמה הימית – פרשה במאבק בין האיסלאם ובין אירופה הנוצרית'. תשכ"ד.
- 9 ד' סדן, 'חיטה שנקברה'. תשכ"ד.
- 10 מ' סלע, 'הבסיס הכימי של אנטיגניות'. תשכ"ה.
- 11 ש' פינס, 'הסכולאסטיקה שאחרי תומאס אקווינאס ומשנתם של חסדאי קרשקש ושל קודמיו'. תשכ"ו.

כתבי־יד עבריים מימי־הביניים

קולט סיראט ומי בית־אריה, אוצר כתבי־יד עבריים מימי־הביניים בציוני תאריך עד שנת ה'ש. בשיתוף עם C.N.R.S פאריס. חלק ראשון: כתבי־יד בספריות ישראל וצרפת בתבנית גדולה. כרך לוחות וכרך תיאורים. תשל"ב. חלק שני: כתבי־יד בספריות ישראל וצרפת בתבנית קטנה עד שנת ה'רל"א. כרך לוחות וכרך תיאורים. תשמ"א. חלק שלישי: כתבי־יד בספריות ישראל וצרפת בתבנית קטנה משנת ה'רל"א עד שנת ה'ש. כרך לוחות, תוספת לכרך הלוחות של החלק הראשון, כרך תיאורים. תשמ"ו.

מי בית־אריה ועדנה אנגל, אסופות כתבים עבריים מימי־הביניים. כרך א: כתב מזרחי וכתב תימני. בהשתתפות עדה ירדני. תשמ"ח. מי בית־אריה ועדנה אנגל, כרך ב: כתב ספרדי. תשס"ב.

מי בית־אריה, קולט סיראט ומי גלצר, אוצר המצחמים העבריים: כתבי־יד בכתב עברי מימי־הביניים בציוני תאריך. במסגרת הסדרה *Monumenta Palaeographica Medii Aevi – Series Hebraica*. בשיתוף פעולה עם C.N.R.S פאריס ו־Brepols בלגיה. חלק א: עד לשנת 1020. תשנ"ח. חלק ב: השנים 1021-1079. תש"ס.

התרגומים העבריים של כתבי אבן רשד

א"ז ברמן, הנוסחים העבריים של המאמר הרביעי של הביאור האמצעי של אבן רשד לספר המידות על־שם ניקומאכוס לאריסטו. תשמ"א. א' היימן, מאמר בעצם הגלגל לאבן רשד. בצירוף מבוא, הערות ומילון־מונחים עברי־לאטיני. בשיתוף עם האקדמיה האמריקאית לימי־הביניים. תשמ"ו.

אליעזר זאב ברמן, הביאור האמצעי של אבן רשד לספר המידות על־שם ניקומאכוס לאריסטו בתרגום שמואל בן יהודה. בצירוף מבוא, חילופי־נוסח, הערות ורשימת מונחים. תשנ"ט.

אברהם אריה עברי, הביאור האמצעי של אבן רשד לספר הנפש לאריסטו. בצירוף מבוא חילופי נוסח, הערות ורשימת מונחים. תשס"ג.

פרסומים בנושאים שונים

טיפוסי מנהיגות בתקופת המקרא – יום עיון לרגל מלאת שמונים וחמש שנים לדוד בן־גוריון, ג' דחנוכה תשל"ב. תשל"ג.
 יי בלאו וא' שייבר, אוטוגראף הרמב"ם מאוסף אדלר ומגניזת לנינגראד – טיוטת ההקדמה לסדר טהרות. תשמ"א.
 הרעיון המשחית בישראל – יום עיון לרגל מלאת שמונים שנה לגרשם שלום, כ"ד־כ"ה בכסלו תשל"ח. תשמ"ב (הדפסה שנייה תש"ן).
 מחקרים בספרות התלמודית – יום עיון לרגל מלאת שמונים שנה לשאול ליברמן, ח"ט' בסיון תשל"ח. תשמ"ג.
 עיונים בעקבות מפעלו של פולוצקי – דברים שנאמרו בערב לכבוד יעקב פולוצקי בהגיעו לגבורות. תשמ"ח.
 עיונים בספרות – דברים שנאמרו בערב לכבוד דב סדן במלאת לו שמונים וחמש שנה. תשמ"ח.
 סוגיות במחקר התלמוד – יום עיון לציון חמש שנים לפטירתו של אפרים א' אורבך, כ"א בכסלו תשנ"ז. תשס"א.
 דוד בן־גוריון והתפתחות המדע בישראל – יום עיון במלאת מאה שנה להולדת דוד בן־גוריון, כ"ד בניסן תשמ"ז. תשמ"ט.
 הלשון העברית בהתפתחותה ובהתחדשותה – הרצאות לרגל מלאת מאה שנה לייסוד ועד הלשון העברית. תשנ"ו.
 עיונים בהגותו של ישעיהו ברלין – דברים שנאמרו בערב לכבוד פרופ' סר ישעיהו ברלין בהגיעו לגבורות. תש"ן.
 עיונים בסוגיות פילוסופיות – דברים שנאמרו בערב לכבוד שלמה פינס בהגיעו לגבורות. תשנ"ב.
 לזכרו של חיים וירשובסקי. בשיתוף עם האוניברסיטה העברית בירושלים. תשל"ח.
 לזכרו של יעקב טלמון. בשיתוף עם האוניברסיטה העברית בירושלים. תשמ"א.
 גרשם שלום – על האיש ופועלו. דברים שנאמרו ביום השלושים להסתלקותו. בשיתוף עם הוצאת ספרים על־שם י"ל מאגנס ומוסד ביאליק. תשמ"ג.

לזכרו של חיים שירמן. תשמ"ד.

לזכרו של יצחק בער. תשמ"ד.

לזכרו של שאול ליברמן. תשמ"ד.

לזכרו של סולי גביאל כהן. בשיתוף עם מכון רקח לפיסיקה, האוניברסיטה העברית בירושלים. תשמ"ו.

לזכרו של יוסף בן־דוד. תשמ"ז.

דברים לזכרו של מרטין בובר במלאת עשרים שנה לפטירתו. תשמ"ז.

כרך חמישי. תש"ו.

- 1 י' טברסקי, 'ספר משנה תורה לרמב"ם – מגמותיו ותפקידו'. תש"ב.
- 2 ש' פרלמן, 'מוקדון ביוון ומוקדון במחשבתם של מנהיגי יוון לפני קרב כירונאה ואחריו'. תש"ג.
- 3 א' פוקס, 'דפוסים וטיפוסים של מהפכה חברתית-כלכלית ביוון מן המאה הדי' ועד המאה הב' לפנה"ס'. תש"ג.
- 4 י' נוה, 'התפתחות הכתב הארמי'. תש"ד.
- 5 מ' אלטבאואר, 'כתב-יד סלאבי קדום שנתגלה מחדש במנור על-שם סאנטה קאתרינה'. תש"ד.
- 6 א' זקס, 'שקיעת הלץ'. תש"ד.
- 7 ש' סמבורסקי, 'קפלו בעיניו של הגל'. תש"ה.
- 8 רבקה הורביץ, 'גילויים לתולדות התהוות הספר "אני ואתה" של מרטין בובר'. תש"ה.
- 9 י' גוטמן, 'פילוסופיה של הדת או פילוסופיה של החוק?'. תש"ה.
- 10 ש' סמבורסקי, 'קופרניקוס באספקלריה של דורנו – חמש מאות שנה להולדתו'. תש"ה.
- 11 חוה לצרוס-יפה, 'הפרובלמטיקה הדתית של העלייה לרגל באיסלאם – דרכי האיסלאמיזציה של טקסי-פולחן קדומים'. תש"ו.
- 12 ח"ה כהן, 'אינדיבידואליזציה של הצורך עם סוציאליזציה של היושר'. תש"ו.

כרך שישי. תשמ"ד.

- 1 א' קליינמן, 'ספר עברי על תיאוריה כלכלית משנת 1900'. תש"ז.
- 2 ש' סמבורסקי, 'מקום ומרחב על-פי אחרוני הניאר-אפלטוניים'. תש"ח.
- 3 י' בלאו, 'לשונו של השיר הפילוסופי בן שבעים הבתים של מוסי אבן טובי מסביליה'. תש"ט.
- 4 א"א אורבך, 'ימי הבית השני ותקופת המשנה בעיני יצחק בער'. תש"ס.
- 5 י' עמיר, 'משה כמחבר התורה אצל פילון'. תש"ס.
- 6 ע' פונקנשטיין, 'המשכיות וחדוש במחשבת המאה הי"ז ובמדיעה'. תשמ"א.
- 7 ש' סמבורסקי, 'מאקסוול (1831-1879) – מפנה בתפיסת הממשות הפיסיקאלית'. תשמ"ב.
- 8 ד' פלוסר, 'מה מובנו המקורי של *Ecce homo*?'. תשמ"ב.
- 9 ש"ז פלר, 'הקטיגוריות המשפטיות בדיני העונשין'. תשמ"ב.
- 10 י"ח ירושלמי, 'דברי שפינוזה על קיום העם היהודי. עם נספח: ספרד וספרדית בספרייה של שפינוזה'. תשמ"ג.
- 11 ד' שולמן, 'הגיבור הטראגי באפוס ההודי – מותו של קארנה לפי וילפוטור-אלוואר'. תשמ"ד.
- 12 א' לינדר, 'החוק הרומי כמקור בחקר תולדות עם ישראל'. תשמ"ד.

כרך שביעי. תשמ"ח.

- 1 ש' סמבורסקי, 'מוקדם ומאוחר בהגות מדעית'. תשמ"ד.
- 2 י' פרידמן, 'הנבואה במחשבת התנועה האחמדית באיסלאם'. תשמ"ה.
- 3 א' לאופר, 'מחקרים בפוניטיקה'. תשמ"ה.
- 4 א' כשר, 'מלחמות הורדוס בנבטים'. תשמ"ו.
- 5 ש' סמבורסקי, 'פרוקלוס נשיא האקדמיה האפלטונית ויורשו מרינוס השומרוני'. תשמ"ו.
- 6 י' קפלן, 'הקהילה הפורטוגאלית באמשטרדם במאה הי"ז – בין מסורת לשינוי'. תשמ"ו.
- 7 מ' בר-אשר, 'בירורים בלשניים בכתבי-היד של המשנה – טיפוסים הלשון וקווי ייחוד בלשון'. תשמ"ו.
- 8 מ' בריקנר, 'יהודיותו של ברנר'. תשמ"ז.
- 9 ש' סמבורסקי, 'ניוטון בעיניו של איינשטיין'. תשמ"ח.
- 10 א' טל, 'בין עברית לארמית ביצירת השומרונים'. תשמ"ח.
- 11 י' בן-שלמה, 'הרוח והחיים במשנת הרב קוק'. תשמ"ח.
- 12 רבקה ש"ץ, 'הגותו של רמח"ל על רקע ספרות התיאודיציה'. תשמ"ח.

כרך שמיני. תש"ס.

- 1 מ' הרן, 'ארבע הברכות וחמשת ה"ספרים" שבספר תהילים'. תשמ"ט.
- 2 א' מילסון, 'נגיב מחפוט וגימאל עבד אל-נאצר – הסופר מול השלטון'. תש"ן.

כרך שני. תשכ"ט.

- 1 שי סמבורסקי, 'שלושה פנים למשמעותו ההיסטורית של גליליאני. תשכ"ד (הדפסה שנייה תשל"א).
- 2 ש"ה ברגמן, 'שלינג על מקור האמיתות הנצחיות. תשכ"ד.
- 3 י' בר-הלל, 'המחלוקת בין הניאוריאליסטים והניאור-פוזיטיביסטים – ריב מדומה ישן בקנקן חדש'. תשכ"ד.
- 4 א"א אורבך, 'מעמד והנהגה בעולמם של חכמי ארץ-ישראל'. תשכ"ה.
- 5 י' פולוצקי, 'זמני הפועל בשפה המצרית העתיקה'. תשכ"ו.
- 6 י' פראוור, 'מעמדות, קומונות וחוקת ממלכת הצלבנים'. תשכ"ח.
- 7 שי פינס, 'הכינוי האיראני לנוצרים ויראי ה"'. תשכ"ו.
- 8 שי סמבורסקי, 'מושג הזמן באסכולה הניאור-אפלטונית המאוחרת'. תשכ"ז.
- 9 ח' תדמור, 'האנאלים של תגלת-פלאסר השלישי מלך אשור – פרק במחקר תעודות'. תשכ"ז.
- 10 מי בנית, 'חקר הגלוסארים המקראיים של יהודי צרפת בימי הביניים – שיטה ויישום'. תשכ"ז.
- 11 ח' בינארט, 'תעודות האינקוויזיציה – מקור לתולדות היהודים והאנוסים'. תשכ"ז.
- 12 ח' שירמן, 'השירה העברית שלאחר תקופת המקרא ובעיות מחקרה'. תשכ"ז.
- 13 שי פינס, 'היהודים-הנוצרים במאות הראשונות של הנצרות על-פי מקור חדש'. תשכ"ט.
- 14 ד' איילון, 'העיר המוסלמית והאריסטוקרטיה הצבאית הממלוכית'. תשכ"ז.

כרך שלישי. תש"ל.

- 1 צ"א בראון, 'על האפשרות ועל הניתוח המודאלי. תשכ"ז.
- 2 א' הד, 'קאנון ושריעה בחוק הפלילי העות'מאני הקדום'. תשכ"ח.
- 3 ח' שירמן, 'הקרוב בין בהמות ולויתן לפי פיוט עברי קדום'. תשכ"ח.
- 4 ז' בן-חיים, 'תרומת מורשת השומרונים לחקר תולדותיה של העברית'. תשכ"ח.
- 5 ב' אקצין, 'על המשפט הציבורי'. תשכ"ח.
- 6 ש"נ אייזנשטדט, 'תמורה דתית, שינוי חברתי ומודרניזאציה – עיונים בהשלכותיה של התיזה על האתיקה הפרוטסטנטית'. תשכ"ח.
- 7 שי שקד, 'נגמות איסוריות בדת הזורואסטרית'. תשכ"ח.
- 8 ח' וירשובסקי, '*Liber Redemptionis* – נוסח קדום של פירוש מורה הנבוכים על דרך הקבלה לר' אברהם אבולעפיה בתרגומו הלאטיני של פלאוויוס מיתרידאטס'. תשכ"ט.
- 9 א' לבונטיין, 'ברירת הדין בחוזים עבר-לאומיים'. תשכ"ט (הדפסה שנייה תשל"ג).

כרך רביעי. תשל"א.

- 1 י' בלאו, 'תיקונים מדומים בלשונות שמיות'. תשכ"ט.
- 2 א"פ רייני, 'הסופר באוגרית – מעמדו והשפעתו'. תשכ"ט.
- 3 י' כ"ץ, "'מדינה בתוך מדינה" – שורשה וגלגולה ההיסטוריים של סיסמה אנטישמית'. תשכ"ט.
- 4 שי סמבורסקי, 'סטרוקטורה ומחזוריות – מאה שנה לתגליתו של מנדלייב'. תשכ"ט.
- 5 ח"ה בן-ששון, 'היהודים מול הריפורמאציה'. תש"ל.
- 6 י' בר-הלל, 'טיעונים בשפות פראגמטיות'. תש"ל.
- 7 א"ג אייר, 'על מה שקיים'. תש"ל.
- 8 ס' קרנר, 'שינוי קאטיגוריאלי וטיעון פילוסופי'. תש"ל.
- 9 מ"א סטון, 'הספרות החיצונית במסורת הארמנית'. תש"ל.
- 10 י"ל טלמון, 'ראשית הקיטוב האידיאולוגי של המאה העשרים ומקורותיו'. תש"ל.
- 11 ב"ר גולדשטיין, 'תרומתו של ר' לוי בן גרשון לאסטרונומיה'. תש"ל.
- 12 ג' בר, 'מבנה הגילדות התורכיות ומשמעותו להיסטוריה החברתית העות'מאנית'. תש"ל.
- 13 ש"ש ויינברג, 'ארץ-ישראל אחרי חורבן בית ראשון – דין-וחשבון ארכיאולוגי'. תש"ל.
- 14 ש"נ קרמר, 'מפיוטי שומר – לקראת פרסומו של מוסף ל-ANET'. תשל"א.
- 15 מ' הרן, 'שירת המצוות לאהרון בן מניר – פיוט שומרני ליום-הכיפורים על תרי"ג מצוות על-פי הרמב"ם'. תשל"א.
- 16 ח' ברקאי, 'כללי-התפעול של מערכת-הייצור של הקיבוץ'. תשל"א.

Humanities

Fontes ad Res Judaicas Spectantes

H. Beinart, *Records of the Trials of the Spanish Inquisition in Ciudad Real*. Volume One: 1483-1485. 1974. Volume Two: *The Trials of 1494-1512 in Toledo*. 1977. Volume Three: *The Trials of 1512-1527 in Toledo*. 1981. Volume Four: *Documents, Biographical Notes, Indexes*. 1985.

M. Stern, *Greek and Latin Authors on Jews and Judaism*. Volume One: *From Herodotus to Plutarch*. 1974 (fifth printing 1998). Volume Two: *From Tacitus to Simplicius*. 1980 (third printing 1998). Volume Three: *Appendixes and Indexes*. 1984 (second printing 1998).

S. Simonsohn, *The Jews in the Duchy of Milan*. Volume One: 1387-1477. 1982. Volume Two: 1477-1566. 1982. Volume Three: 1566-1788. 1982. Volume Four: *Condensed Deeds and Indexes*. 1986.

J. Goldberg, *Jewish Privileges in the Polish Commonwealth*. Charters of Rights Granted to Jewish Communities in Poland-Lithuania in the Sixteenth to Eighteenth Centuries. Volume One. 1985 (second printing 2001). Volume Two. 2001. Volume Three: Polish Introductions, Summaries and Notes to the Documents Published in Volumes One and Two. 2001.

Renata Segre, *The Jews in Piedmont*. Published jointly with Tel-Aviv University. Volume One: 1297-1582. 1986. Volume Two: 1582-1723. 1988.

A. Linder, *The Jews in Roman Imperial Legislation*. Edited with Introductions, Translations and Commentary. Published jointly with Wayne State University Press, Detroit. 1987.

H. Tadmor, *The Inscriptions of Tiglath-pileser III, King of Assyria*. Critical Edition with Introductions, Translations and Commentary. 1994.

D. Cohen, *Die Landjudenschaften in Deutschland als Organe jüdischer Selbstverwaltung von der frühen Neuzeit bis ins neunzehnte Jahrhundert*. Published jointly with the Akademie der Wissenschaften zu Göttingen. Volume One: *Rheinland, Mittelrheinland und Hessen*. 1997. Volume Two: *Mittelrheinland und Hessen (cont.)*, *Franken, Pfalz-Saarland*. 1998. Volume Three: *Pfalz-Saarland (cont.)*, *Oberrheinlande, Schwaben, Niedersachsen, Westfalen-Lippe, Ostfriesland, Brandenburg-Preussen-Halberstadt, Mecklenburg*. 2001.

A. Linder, *The Jews in the Legal Sources of the Early Middle Ages*. Edited with Introductions, Translations and Annotations. Published jointly with Wayne State University Press, Detroit. 1998.

Mediaeval Hebrew Manuscripts

C. Sirat and M. Beit-Arié, *Manuscrits médiévaux en caractères hébraïques portant des indications de date jusqu'à 1540*. Published jointly with the C.N.R.S., Paris.

Part I: *Bibliothèques de France et d'Israël — Manuscrits de grand format*. Planches, Notices. 1972.

Part II: *Bibliothèques de France et d'Israël — Manuscrits de petit format jusqu'à 1470*. Planches, Notices. 1980. Part III: *Bibliothèques de France et d'Israël — Manuscrits de petit format de 1470 à 1540*. Planches, supplément au tome I, Notices. 1986.

M. Beit-Arié, *Hebrew Codicology*. Tentative Typology of Technical Practices Employed in Hebrew Dated Medieval Manuscripts. 1981.

Monumenta Palaeographica Medii Aevi: Series Hebraica. Published jointly with the C.N.R.S., Paris, and Brepols, Belgium.

Malachi Beit-Arié, Colette Sirat and Mordechai Glatzer, *Codices Hebraicis litteris exarati quo tempore scripti fuerint exhibentes*. Part I: *Jusqu'à 1021*. 1997. Part II: *1021-1079*. 2000.

B. Narkiss and G. Sed-Rajna, *Index of Jewish Art. Iconographical Index of Hebrew Illuminated Manuscripts*. Volume One: *Bird's Head Haggadah; Erna Michael Haggadah; Chantilly Haggadah; Greek Haggadah*. Published jointly with the C.N.R.S., Paris. 1976. Volume Two: *The Hileq and Bileq Haggadah; The 2nd Nurnberg Haggadah; The Yahuda Haggadah*. Published jointly with K.G. Saur, Munich. 1981. Volume Three: *The Rothschild Miscellany (Israel Museum MS 180/51)*. 1983. Volume Four: *Illuminated Manuscripts of the Kaufmann Collection at the Library of the Hungarian Academy of Sciences*. Published jointly with the Library of the Hungarian Academy of Sciences, Budapest, and the Institut de recherche et d'histoire des textes, Paris. 1988.

- 3 ג" קוגל, 'מדרשים שנעתקו ממקומם'. תשנ"א.
- 4 ח' רוזן, 'קרבת לשונות, משפחות לשונות, השוואת לשונות'. תשנ"ד.
- 5 ח' רוזן, 'על חברה, תרבות ואינטלקט אנושי ועל מבנה לשונות בראיית הסטרוקטוראליזם על שני פניו'. תשנ"ז.
- 6 י' בן-שלמה, 'היסודות הפילוסופיים בקבלה לפי גרשם שלום'. תשנ"ז.
- 7 ז' הרוי, 'על הטהויות בתורת התארים של ר' חסדאי קרשקש'. תשנ"ז.
- 8 א' ברק, 'החוקה הכלכלית של ישראל'. תשנ"ח.
- 9 א' גרוסמן, 'שקיעת בבל ועליית המרכזים היהודיים החדשים באירופה במאה הי"א – אגדה ומציאות'. תשנ"ט.
- 10 י' פרידלנדר, 'הרקע ההגותי וההיסטורי של הספרות העברית במזרח-אירופה במאה הי"ט'. תשנ"ט.
- 11 י' בלאו, 'שלוש הלשונות של חברת הגניזה'. תשנ"ט.
- 12 מ' בית-אריה, 'תולדות הפקתם של כתבי-יד עבריים מימי הביניים – קדמה או נסיגה?'. תש"ס.

כרך תשיעי

- 1 י' בלאו, 'בעיות בתורת ההגה והצורות של עברית המקרא – פתרונות קודמים וחדשים'. תשס"א.

החטיבה למדעי הטבע

דברי האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים

- 1 מ"א אבנימלך, 'עקבות של דינוזאורים בהרי יהודה'. תשכ"ו (הדפסה שנייה תשל"ז).
- 2 י' תלמי, 'יואל רקח ז"ל'. תשכ"ו.
- 3 ה' צונדק, 'ויסות תפקודה של הפרשה הפנימית'. תשכ"ח.
- 4 ס"ג כהן, 'מחקרים במבנה העל-דק בחומרים מוצקים'. תשכ"ח.
- 5 מ' קוסטא, 'קשרי-הגומלין שבין אקריות מיזו-סטיגמאטיות ובין חרקים, בפרט חיפושיות-הזבל'. תשכ"ח.
- 6 י' נאמן, 'חוקי שימור וחוקי כוח במסגרת תורה אלגבראית של פסיקת החלקיק'. תשכ"ט.
- 7 ג' האז, 'על הפאונה של עובידיה'. תשכ"ט.
- 8 י' תמנת, 'חקירת גאזים בטמפראטורות גבוהות בעזרת שפופרת הלם'. תשכ"ט.
- 9 י' נאמן, 'חיצי הזמן'. תשכ"ט.
- 10 נ' רוזן, 'מערכות אינרציאליות ביקום מתפשט'. תש"ל.

סוגיות במדיניות מדע – מדיניות מדע בישראל

קרנות דו-לאומיות למחקר בישראל – סיכום דברים שנאמרו ביום עיון שנערך ביום ט"ז בכסלו תשנ"ז / 27 בנובמבר 1996. תשנ"ח.
 המדען הראשי במשרד הממשלה בישראל – דברים שנאמרו ביום עיון שנערך ביום ט"ז בסיון תשנ"ח / 10 ביוני 1998. תש"ס.

שונות

הכנת כתבי-יד והתקנתם לדפוס. הנחיות למחברים (מדעי-הרוח). תשכ"ו (הדפסה רביעית תשנ"ו).

Y. Tsafrir, Leah Di Segni and Judith Green, *Tabula Imperii Romani — Iudaea. Palaestina: Eretz Israel in the Hellenistic, Roman and Byzantine Periods*. Maps and Gazetteer. 1994.

B. Richler, *Guide to Hebrew Manuscript Collections*. 1994.

L.Y. Rahmani, *A Catalogue of Jewish Ossuaries in the Collections of the State of Israel*. Published jointly with the Israel Antiquities Authority. 1994.

Paul Mendes-Flohr (ed.), *Gershom Scholem — The Man and His Work*. Published jointly with State University of New York Press. 1994.

Zeev Sternhell (ed.), *The Intellectual Revolt against Liberal Democracy, 1875-1945*. International Colloquium in Memory of Jacob L. Talmon. 1996.

History, Memory and Action. International Conference in Memory of Nathan Rotenstreich, Jerusalem 1994. Published jointly with the S.H. Bergman Center for Philosophical Studies, The Hebrew University, and *Iyyun — The Jerusalem Philosophical Quarterly*. 1996.

Nahman Avigad, revised and completed by Benjamin Sass, *Corpus of West Semitic Stamp Seals*. Published jointly with The Israel Exploration Society and The Institute of Archaeology, The Hebrew University of Jerusalem. 1997.

Benjamin Z. Kedar and R.J. Zwi Werblowsky (eds.), *Sacred Space: Shrine, City, Land*. International Conference in Memory of Joshua Prawer. Published jointly with Macmillan, U.K. 1998.

Paul Mendes-Flohr (ed.), *Martin Buber: A Contemporary Perspective*. Published jointly with Syracuse University Press. 2002.

Roberto Bachi, *New Methods of Geostatistical Analysis and Graphical Presentation: Distributions of Populations over Territories*. 1999. Published jointly with Kluwer/Plenum, USA.

Dvorah Barzilay-Yegar (ed.), *Archival Sources for the History of the British Mandate in Palestine (1914-1948)*. Electronic database on CD-ROM. 2002.

Louis D. Brandeis Memorial Lectures

L.H. Tribe, 'Five Reigning Myths about Constitutionalism and Judicial Review'. 1994.

Louis Henkin, 'Human Dignity and Human Rights'. 1995.

Gerald Gunther, 'The Art and Craft of Judging in the United States: Reflections of Judge Learned Hand's Biographer'. 1997.

Francis Reynolds, 'The Diversity of the Common Law: A Warning for Unification Projects'. 2000.

Ralf Dahrendorf, 'The Global Class and the New Inequality'. 2000.

Proceedings of the Israel Academy of Sciences and Humanities — Section of Humanities.

Volume One. 1967.

- 1 N.H. Tur-Sinai, 'By What Methods and to What Extent Can We Establish the Original Text of the Hebrew Bible?'. 1963.
- 2 A.A. Fraenkel, 'The Principle of Choice and the Continuum Problem'. 1963.
- 3 G. Tedeschi, 'Insufficiency of the Legal Norm and the Loyalty of the Interpreter'. 1963.
- 4 L. Picard, 'The Quaternary in the Northern Jordan Valley'. 1963.
- 5 I. Berenblum, 'On Attempts to Elucidate the Origin of Leukaemia Formation'. 1963.
- 6 N. Rotenstreich, 'Alienation, Transformation of a Concept'. 1963.
- 7 B. Mazar, 'The Philistines and the Rise of Israel and Tyre'. 1964 (third printing 1985).
- 8 D. Ayalon, 'The Mamluks and Naval Power — A Phase of the Struggle between Islam and Christian Europe'. 1965.
- 9 M. Sela, 'Chemical Basis of Antigenicity'. 1965.
- 10 S. Pines, 'Scholasticism after Thomas Aquinas and the Teachings of Hasdai Crescas and his Predecessors'. 1967.

B. Narkiss, *Hebrew Illuminated Manuscripts in the British Isles: A Catalogue Raisonné*. Published jointly with the British Academy. Volume One: *The Spanish and Portuguese Manuscripts*. Part 1: Text. Part 2: Plates. 1982.

Gross Family Collection. Part One. Published jointly with the Centre for Jewish Art, The Hebrew University of Jerusalem.

B. Narkiss and Bracha Yaniv, Volume One: *Objects*. B. Narkiss, Bracha Yaniv and Yael Zirlin, Volume Two: *Manuscripts and Printed Books*. 1985.

Ruth Jacoby, *The Synagogues of Bar'am. Jerusalem Ossuaries* (The Franciscan Biblical School Collection; The Institute of Archaeology of the Hebrew University). Published jointly with the Mastro Trust and the Centre for Jewish Art, The Hebrew University of Jerusalem. 1987.

Corpus Glossariorum Biblicorum Hebraico-Gallicorum Medii Aevi

M. Banitt, Part I: *Le Glossaire de Bâle*. Volume One: *Introduction*. 1972. Volume Two: *Texte*. 1972.

M. Banitt, Part II: *Le Glossaire de Leipzig — Texte*. Volume One: *Genèse-II Rois*. 1995. Volume Two: *Jérémie-Malachie*. 1998. Volume Three: *Psaumes-Esther*. 2001.

Averroes Hebraicus

A. Hyman, *Averroes' De Substantia Orbis*. Published jointly with the Medieval Academy of America. 1986.

Other Titles in the Humanities

C. Wirszubski, *Flavius Mithridates: Sermo de Passione Domini*. 1963.

La compréhension de l'histoire — Entretiens de Jérusalem, 4-8 avril 1965. 1968.

Proceedings of the International Conference on Semitic Studies, Jerusalem, 19-23 July 1965. 1969.

J. Blau, *On Pseudo-Corrections in Some Semitic Languages*. 1970.

R.R. Eifermann, *Determinants of Children's Game Styles — On Free Play in a 'Disadvantaged' and in an 'Advantaged' School*. 1971.

S. Pines, *An Arabic Version of the Testimonium Flavianum and Its Implications*. 1971.

S. Sambursky and S. Pines, *The Concept of Time in Late Neoplatonism*. Texts with translation, introduction and notes. 1971 (second printing 1987).

S. Sambursky, *The Concept of Place in Late Neoplatonism*. Texts with translation, introduction and notes. 1982.

M.E. Stone, *Armenian Apocrypha Relating to the Patriarchs and Prophets*. 1982.

Spinoza — His Thought and Work, Entretiens in Jerusalem, 6-9 September 1977. 1983.

Totalitarian Democracy and After. International Colloquium in Memory of Jacob Talmon, 21-24 June 1982. Published jointly with Magnes Press. 1984.

B. Pinkus, *The Soviet Government and the Jews 1948-1967. A Documented Study*. Published jointly with Cambridge University Press and The Hebrew University of Jerusalem — Institute of Contemporary Jewry. 1984.

C. Wirszubski, *Pico della Mirandola's Encounter with Jewish Mysticism*. Published jointly with Harvard College. 1989.

On the Thought of Isaiah Berlin. Papers Presented in Honour of Professor Sir Isaiah Berlin on the Occasion of his Eightieth Birthday. 1990.

Louis Guttman in Memoriam; Chapters from an Unfinished Textbook on Facet Theory. Published jointly with The Hebrew University of Jerusalem. 1991.

S.N. Eisenstadt (ed.), *Democracy and Modernity*. International Colloquium on the Centenary of David Ben-Gurion. Published jointly with E.J. Brill, Leiden. 1992.

M. Altbauer, *The Five Biblical Scrolls in a Sixteenth-Century Jewish Translation into Belorussian (Vilnius Codex 262)*. 1992.

- 5 E. Katz, 'On the Use of the Concept of Compatibility in Research on the Diffusion of Innovation'. 1973.
- 6 J. Guttmann, 'Philosophie der Religion oder Philosophie des Gesetzes?'. 1974.
- 7 M. Haran, 'The Song of the Precepts of Aaron ben Manir — A Samaritan Hymn for the Day of Atonement on the 613 Precepts as Listed by Maimonides'. 1974.
- 8 R. Brandwajn, 'Aspects méconnus de l'œuvre de Molière'. 1975.
- 9 S. Pines, 'The Oath of Asaph the Physician and Yohanan ben Zabda — Its Relation to the Hippocratic Oath and the *Doctrina Duarum Viarum of the Didachē*'. 1975.
- 10 I. Twersky, 'The Mishneh Torah of Maimonides'. 1976.
- 11 S. Sambursky, 'Copernicus in the Perspective of Our Generation'. 1976.
- 12 H.H. Paper, 'A Judeo-Persian Book of Job'. 1976.

Volume Six. 1983.

- 1 J. Blau, 'An Adverbial Construction in Hebrew and Arabic — Sentence Adverbials in Frontal Position Separated from the Rest of the Sentence'. 1977.
- 2 J. Blau, 'On Polyphony in Biblical Hebrew'. 1982.
- 3 A. Wasserstein, 'Galen's Commentary on the Hippocratic Treatise *Airs, Waters, Places*'. 1982.

Volume Seven.

- 1 G.H. Hartman, 'The State of the Art of Criticism'. 1987.
- 2 H.B. Rosén, 'Early Greek Grammar and Thought in Heraclitus — The Emergence of the Article'. 1988.
- 3 S. Pines, 'Points of Similarity between the Exposition of the Doctrine of the *Sefirot* in the *Sefer Yezira* and a Text of the Pseudo-Clementine *Homilies*'. 1989.
- 4 J. Assmann, 'Akhanyati's Theology of Light and Time'. 1992.
- 5 H. Daiber, 'What is the Meaning of and to what End do we Study the History of Islamic Philosophy?'. 1998.
- 6 M. Goodman, 'Josephus and Variety in First-Century Judaism'. 2000.
- 7 H.M. Cotton and W. Eck, 'Governors and Their Personnel on Latin Inscriptions from Caesarea Maritima'. 2001.

Volume Eight.

- 1 R. Lerner, 'On Speaking in the Language of the Sons of Man'. 2002.
- 2 J. van Ess, 'Sixty Years After: Shlomo Pines's *Beiträge* and Half a Century of Research on Atomism in Islamic Theology'. 2002.

The Bulletin of the Israeli Academic Center in Cairo

Issue no. 20. Contributors: Sasson Somekh, Sami Michael, Yossi Yzraely, Shmuel Moreh, Yoram Meital, Ami Ayalon, Reuven Amitai-Preiss, Asher Ovadiah, Carla Gomez de Silva, and Sonia Mucznik.
In Arabic: Sami Michael, Naim Araydi, Nabawi Serag. 1997.

Issue no. 21: Special Issue on the Cairo Genizah. Contributors: Menahem Ben-Sasson, Geoffrey Khan, Shulamit Sela, Paul Fenton, Yosef Tobi, Benjamin Hary, Meira Polliack, and Sasson Somekh.
In Arabic: Mark Cohen and Nabawi Serag. 1997.

Issue no. 22. Contributors: Nava Semel, Ziva Ben-Porat, Orly Lubin, Amia Lieblich, Hana Taragan, and Hana Wirth-Nesher. *In Arabic:* Nida Khouri, Tsipi Sharoor, Shawqiya Uruq-Mansour, Inbal Perlson, and Judith Rosenhouse. 1997.

Issue no. 23: Special Issue on the Jews of Modern Egypt. Contributors: Shimon Shamir, Jacques Hassoun, Michael M. Laskier, Wolfgang Freund, Inbal Perlson, Albert Benyakov Salama, and Jacqueline Kahanoff.
In Arabic: Nabawi Serag, Joseph al-Gamil, Marcel Sagiv, Naim Takla, and Eli Amir. 1998.

Issue no. 24: Contributors: Gideon Weigert, Gabriel M. Rosenbaum, Sasson Somekh, Gabriel Warburg, Amira Galin. *In Arabic:* Amr Zakariya, Nabawi Serag. 2001.

Issue no. 25: Anniversary Issue: 20 Years of the Academic Center in Cairo. Contributors: David Kushner, Shimon Shamir, Gaby Warburg, Asher Ovadiah, Joseph Ginat, Emanuel Marx, Sasson Somekh, Yossi Amitay, Irit Ziffer, Sarel Shalev, Mira Freund, Hana Taragan, Gabriel M. Rosenbaum. 2003

Volume Two. 1968.

- 1 S. Sambursky, 'Three Aspects of the Historical Significance of Galileo'. 1964.
- 2 S.H. Bergman, 'Schelling on the Source of Eternal Truths'. 1964.
- 3 Y. Bar-Hillel, 'Neorealism vs. Neopositivism — A Neo-Pseudo Issue'. 1964.
- 4 E.E. Urbach, 'Class-Status and Leadership in the World of the Palestinian Sages'. 1966.
- 5 H.J. Polotsky, 'Egyptian Tenses'. 1965.
- 6 J. Prawer, 'Estates, Communities and the Constitution of the Latin Kingdom'. 1966 (second printing 1969).
- 7 S. Pines, 'The Iranian Name for Christians and the "God-Fearers"'. 1967.
- 8 S. Sambursky, 'The Concept of Time in Late Neoplatonism'. 1966.
- 9 H. Tadmor, 'Introductory Remarks to a New Edition of the Annals of Tiglath-Pileser III'. 1967.
- 10 M. Banitt, 'L'étude des glossaires bibliques des Juifs de France au moyen âge — Méthode et application'. 1967.
- 11 H. Beinart, 'The Records of the Inquisition — A Source of Jewish and Converso History'. 1967.
- 12 J. Schirrmann, 'Problems in the Study of Post-Biblical Hebrew Poetry'. 1967.
- 13 S. Pines, 'The Jewish Christians of the Early Centuries of Christianity According to a New Source'. 1966.
- 14 D. Ayalon, 'The Muslim City and the Mamluk Military Aristocracy'. 1967.

Volume Three. 1969.

- 1 U. Heyd, 'Kānūn and Shari'ā in Old Ottoman Criminal Justice'. 1967.
- 2 A.V. Levontin, 'Conflict of Laws with Reference to Transnational Contracts'. 1968.
- 3 Z.A. Bar-On, 'On Possibility and Modal Analysis'. 1968.
- 4 A.F. Rainey, 'The Scribe at Ugarit — His Position and Influence'. 1968.
- 5 B. Akzin, 'On Public Law'. 1968.
- 6 Z. Ben-Hayyim, 'The Contribution of the Samaritan Inheritance to Research into the History of Hebrew'. 1968.
- 7 S. Shaked, 'Esoteric Trends in Zoroastrianism'. 1969.
- 8 A.J. Ayer, 'On What There Is'. 1969.
- 9 B.R. Goldstein, 'Preliminary Remarks on Levi Ben Gerson's Contributions to Astronomy'. 1969.
- 10 S. Körner, 'Categorical Change and Philosophical Argument'. 1969.

Volume Four. 1971.

- 1 S. Sambursky, 'Structure and Periodicity — Centenary of Mendeleev's Discovery'. 1969.
- 2 S.N. Kramer, 'From the Poetry of Sumer — Preview of a Supplement to *ANET*'. 1969.
- 3 J. Katz, 'A State Within a State — The History of an Anti-Semitic Slogan'. 1969.
- 4 M.E. Stone, 'The Apocryphal Literature in the Armenian Tradition'. 1969.
- 5 S.S. Weinberg, 'Post-Exilic Palestine — An Archaeological Report'. 1969.
- 6 D.J. de Solla Price, 'Measuring the Size of Science'. 1969 (second printing 1970).
- 7 H. Blanc, 'The Arabic Dialect of the Negev Bedouins'. 1970.
- 8 Y. Bar-Hillel, 'Argumentation in Pragmatic Languages'. 1970.
- 9 M. Michaely, 'The "Rules of the Game" of Balance-of-Payments Adjustment in the Post-War Period'. 1970.
- 10 G. Baer, 'The Structure of Turkish Guilds and its Significance for Ottoman Social History'. 1970.
- 11 M. Barasch, 'A Holy-Water Basin in Acre'. 1970.
- 12 H.H. Ben-Sasson, 'The Reformation in Contemporary Jewish Eyes'. 1970.
- 13 J. Schirrmann, 'The Battle between Behemoth and Leviathan According to an Ancient Hebrew *Piyyut*'. 1970.

Volume Five. 1976.

- 1 J. Naveh, 'The Development of the Aramaic Script'. 1970.
- 2 B. Blumenkranz, 'La Représentation de *Synagoga* dans les Bibles moralisées françaises du XIIIe au XV siècle'. 1970.
- 3 S. Sambursky, 'Kepler in Hegel's Eyes'. 1971.
- 4 S. Pines, 'Some Traits of Christian Theological Writing in Relation to Moslem *Kalām* and to Jewish Thought'. 1973.

Other Publications in Zoology

O. Theodor and M. Costa, *A Survey of the Parasites of Wild Mammals and Birds in Israel. Part 1: Ectoparasites*. 1967.

O. Theodor, *On the Structure of the Spermathecae and Aedeagus in the Asilidae and their Importance in the Systematics of the Family*. 1976.

O. Theodor, *The Genitalia of Bombyliidae (Diptera)*. 1983.

M. Dor, *Checklist of the Fishes of the Red Sea*. 1984.

M. Dor and M. Goren, *An Updated Checklist of the Fishes of the Red Sea — CLOFRES II*. 1994.

Ch. Dimentman, H.J. Bromley, & F.D. Por, *Lake Hula — Reconstruction of the Fauna and Hydrobiology of a Lost Lake*. 1992.

The Pleistocene of the Central Jordan Valley — The Excavations at 'Ubeidiya

G. Haas, *On the Vertebrate Fauna of the Lower Pleistocene Site 'Ubeidiya*. 1966.

L. Picard and U. Baida, *Geological Report on the Lower Pleistocene Deposits of the 'Ubeidiya Excavations*. 1966.

P.V. Tobias, *A Member of the Genus Homo from 'Ubeidiya*. 1966.

M. Stekelis, *Archaeological Excavations at 'Ubeidiya, 1960-1963*. 1966.

E. Tchernov, *A Preliminary Investigation of the Birds in the Pleistocene Deposits of 'Ubeidiya*. 1968.

M. Stekelis, O. Bar-Yosef and T. Schick, *Archaeological Excavations at 'Ubeidiya, 1964-1966*. 1969.

O. Bar-Yosef and E. Tchernov, *On the Palaeo-Ecological History of the Site of 'Ubeidiya*. 1972.

E. Tchernov, *On the Pleistocene Molluscs of the Jordan Valley*. 1973.

E. Tchernov, *The Early Pleistocene Molluscs of 'Erq-el-Ahmar*. 1975.

E. Tchernov, *The Pleistocene Birds of 'Ubeidiya, Jordan Valley*. 1980.

Geology

L. Picard and F. Hirsch, *The Jurassic Stratigraphy in Israel and the Adjacent Countries*. 1987.

Y.K. Bentor and M. Eyal, *The Geology of Southern Sinai, Its Implication for the Evolution of the Arabo-Nubian Massif. Volume One: Jebel Sabbagh Sheet*. 1987.

Solar Site Testing in Israel and Sinai

V. Bar, *Solar Seeing in Israel and Sinai*. 1972.

V. Bar, U. Feldman, A. Kovetz and G. Shaviv, *Meteorological Conditions at the Mizpe Ramon Observatory Site*. 1972.

L. Staveland, *Solar Site Testing at Mizpe Ramon and Caesarea*. 1975.

The Jerusalem Symposia on Quantum Chemistry and Biochemistry

Volume One: *Physico-Chemical Mechanisms of Carcinogenesis*. 1969.

Volume Two: *Quantum Aspects of Heterocyclic Compounds in Chemistry and Biochemistry*. 1970.

Volume Three: 'Aromaticity, Pseudo-Aromaticity, Anti-Aromaticity'. 1971.

Volume Four: *The Purines — Theory and Experiment*. 1972.

Volume Five: *Conformation of Biological Molecules and Polymers*. 1973.

Volume Six: *Chemical and Biochemical Reactivity*. 1974.

Proceedings of the Israel Academy of Sciences and Humanities — Section of Sciences

1 M.A. Avnimelech, 'Dinosaur Tracks in the Judean Hills'. 1966 (second printing 1969).

2 I. Talmi, 'In Memoriam Giulio Yoel Racah'. 1966.

3 H. Zondek, 'Regulation of Endocrine Function'. 1966.

4 L. Picard and U. Baida, 'Stratigraphic Position of the 'Ubeidiya Formation'. 1966.

Sciences

Flora Palaestina

M. Zohary, Part One: *Equisetaceae to Moringaceae*. Text Volume. 1966. Plates Volume. 1966 (second printing 1981).

M. Zohary, Part Two: *Platanaceae to Umbelliferae*. Text Volume. 1972. Plates Volume. 1972 (second printing 1987).

N. Feinbrun-Dothan, Part Three: *Ericaceae to Compositae*. Text Volume. 1978. Plates Volume. 1977 (second printing 2000).

N. Feinbrun-Dothan, Part Four: *Alismataceae to Orchidaceae*. Text Volume. 1986. Plates Volume. 1986.

Flora Palaestina — Lower Plants

A. Ehrlich, *Atlas of the Inland-Water Diatom Flora of Israel*. 1995.

Other Publications in Botany

Conspectus Florae Orientalis: An Annotated Catalogue of the Flora of the Middle East

M. Zohary, C.C. Heyn and D. Heller, *Fascicle 1: Papaverales: Papaveraceae — Moringaceae; Rosales: Platanaceae — Neuradaceae*. 1980.

M. Zohary, C.C. Heyn and D. Heller, *Fascicle 2: Geraniales to Myrtiflorae*. 1984.

D. Heller and C.C. Heyn, *Fascicle 3: Ericales to Tubiflorae*. 1986.

D. Heller and C.C. Heyn, *Fascicle 4: Tubiflorae (cont.) to Disacales*. 1987.

D. Heller and C.C. Heyn, *Fascicle 5: Rosales (cont.) to Podostemales*. 1990.

D. Heller and C.C. Heyn, *Fascicle 6: Helobiae to Microspermeae*. 1991.

D. Heller and C.C. Heyn, *Fascicle 7: Umbelliflorae: Cornaceae — Umbelliferae (Apiaceae)*. 1993.

D. Heller and C.C. Heyn, *Fascicle 8: Campanulales: Campanulaceae — Compositae (Asteraceae)*. 1993.

D. Heller and C.C. Heyn, *Fascicle 9: Lycopodiales to Sarraceniales*. 1994.

M. Galun, *The Lichens of Israel*. 1970.

B.R. Baum, *The Genus Tamarix*. 1978.

M. Zohary and D. Heller, *The Genus Trifolium*. 1984.

A. Fahn, E. Werker and P. Baas, *Wood Anatomy and Identification of Trees and Shrubs from Israel and Adjacent Regions*. 1986.

Fauna Palaestina

O. Theodor, *Insecta I — Diptera: Pupipara*. 1975.

O. Theodor, *Insecta II — Diptera: Asilidae*. 1980.

L. Fishelson, *Insecta III — Orthoptera: Acridoidea*. 1985.

A. Freiberg and J. Kugler, *Insecta IV — Diptera: Tephritidae*. 1989.

H. Dumont, *Insecta V — Odonata of the Levant*. 1991.

L. Botosaneanu, *Insecta VI — Trichoptera of the Levant: Imagines*. 1992

G. Levy and P. Amitai, *Arachnida I — Scorpiones*. 1980.

G. Levy, *Arachnida II — Araneae: Thomisidae*. 1985.

G. Levy, *Arachnida III — Araneae: Theridiidae*. 1998.

Al. Barash and Z. Danin, *Mollusca I — Annotated List of Mediterranean Molluscs of Israel and Sinai*. 1992.

H. Mendelssohn and Y. Yom-Tov, *Mammalia of Israel*. 1999.

Editor: Dr. Lea Tzivoni

The Israel Academy of Sciences and Humanities

Albert Einstein Square, Jerusalem 91040

Tel. 02-5676222, Fax 02-5676242

tzivoni@academy.ac.il

www.academy.ac.il

Design: Amitai Design & Production

- 5 E.H. Colbert, 'New Adaptations of the Triassic Reptiles'. 1967.
- 6 Y. Ne'eman, 'Conservation Laws and Laws of Force in an Algebraic Theory of Particle Physics'. 1967.
- 7 G. Haas, 'On the Fauna of 'Ubeidiya'. 1968.
- 8 R.A. Dart, 'Australopithecus — Tool-User or Tool-Maker?'. 1968.
- 9 L. Picard, 'On the Structure of the Rhinegraben'. 1968.
- 10 Sir Christopher Ingold, 'The Benzidine Re-arrangement'. 1968.
- 11 J.R. Raper, 'Steroid Sexual Hormones in a Water Mould'. 1968.
- 12 N. Rosen, 'Inertial Systems in an Expanding Universe'. 1968.
- 13 Y. Ne'eman, 'The Arrows of Time'. 1969.
- 14 Y. Manheimer-Timnat, 'Shock Tube Studies of High Temperature Gases'. 1969.
- 15 E.D. Bergmann, 'The Recent History of the Benzene Formula'. 1969.
- 16 D.H.R. Barton, 'Specific Fluorination in the Synthesis of Biologically Active Compounds'. 1969.
- 17 K.V. Thimann, 'The Role of the Plant Sciences in World Affairs'. 1970.
- 18 Y. Ne'eman, 'Quasars and Pulsars'. 1971.
- 19 M.R. Bloch, 'Dead Sea Whiteness and its Origin'. 1980.
- 20 M. Ginzburg, 'Life in the Dead Sea'. 1982.
- 21 Y. Ne'eman, 'Patterns, Structure and then Dynamics — Discovering Unitary Symmetry and Conceiving Quarks'. 1983.

Aharon Katzir Memorial Lectures

- P. Handler, 'Science and the Condition of Man'. 1974.
 Sir Frederick Dainton, 'Science in Democracy: Salvation or Damnation?'. 1975.
 H. Brown, 'The Scientist and the World Food Crisis'. 1976.
 U. Colombo, 'Science, Technology and Global Problems'. 1992.

Albert Einstein Memorial Lectures

- J.E. Wansbrough, 'Res Ipsa Loquitur: History and Mimesis'. 1987.
 Carlo Rubbia, 'Harmless Energy from Nuclei'. 1999.

Miscellaneous

- Preparation of Manuscripts (Sciences)*. 1967.
Proceedings of the Sixth World Congress on Fertility and Sterility. 1970.
 Sir David Martin, *The Royal Society of London (1660-1970)*. 1970.
Israel National Collections of Natural History, compiled by Ilana Ferber. 1985.
 D. Wilkinson and S. Sambursky, *Solly Gabriel Cohen — In Memoriam*. 1985.
Scientific Research Activity in Israel — Guidelines for a Master Plan for Basic Research. 1986.
Mind Over Matter. Symposium in Honour of Professor Bernhard Witkop. 1989.
 Jacques-Louis Lions, 'Global Change and Mathematics'. 1992.
International Workshop on Regional Implications of Future Climate Change. Published jointly with the Israel Ministry of the Environment. 1993.
 Jesse H. Ausubel, 'Rails and Snails and the Debate over Goals for Science'. 1994.
 Joshua Jortner, 'In Defence of Basic Research'. 1994.
 Sir James Lighthill, 'Ocean Tides from Newton to Pekeris'. 1995.

Issues in Science Policy

- Strategies for the National Support of Basic Research: An International Comparison*. Proceedings of an International Conference, Jerusalem, 23-26 October 1991. 1995.
International Workshop on The Human Genome Project: Legal, Social and Ethical Implications. 1997.
The Human Genome Project in Israel: Research Projects. 1998.
 I. Asher, A. Keynan and M. Zadok (eds.), *The Future of the Research University*. Proceedings of an International Workshop, Jerusalem, 1-3 June 1999. 2000.

The Israel Academy of Sciences and Humanities

Annual Report 2002/2003